

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Σ. Ι. ΒΟΥΤΥΡΑΣ.

ΑΡΙΘΜΟΣ 41.

ΤΟΜΟΣ Γ'.

28 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1894

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Αυτό μὲν τὸ οικονομικὸν ζήτημα διατελεῖ ἐν τῇ αὐτῇ θέσει, διεξαγομένων, καθ' ἃ φαίνεται, μυστικῶν διαπραγματεύσεων, ἀλλ' οὐπω οὐδενὸς γνωσθέντος περὶ τοῦ σημείου, ἐν ᾧ αὗται εὐρίσκονται, ἢ περὶ αὐτὸ ὅμως ἀσχολία τῆς κυβερνήσεως Τρικούπη, καθ' ὁλοκληρίαν ὑπ' αὐτοῦ ἀπορροφηθεῖσας καὶ τὴν περιφρούρησιν τῆς δημοσίας ἀσφαλείας δυστυχῶς ἐγκαταλιπούσης εἰς τὴν αὐτόματον ἐνέργειαν τῶν εἰς τοῦτο τεταγμένων ἀρχῶν, τὴν ἐνέργειαν αὐτῶν μὴ ἀναπτυξασῶν κατὰ λόγον τῶν προϋουσῶν ἀναγκῶν, τοσοῦτον ἐξεθράσυνε τὰ κακοποιὰ ἐν τῷ τόπῳ στοιχεῖα, ὥστε κατ' αὐτὰς ἡ ληστεία προσέλαβεν ἐν τισὶν ἐπαρχίαις λίαν ἐπικινδύνους διαστάσεις. — Οὕτω τῇ παρελθούσῃ πέμπτῃ ἐξελιχθη ἔξωθεν τῆς Λαμίας τραγικώτατον ληστρικὸν δράμα, ἀπολήξαν μὲν εἰς τὴν ἐξολόθρευσιν φοβεροῦ ληστάρχου μετὰ τῶν αἰμοδορωτάτων ὁπαδῶν αὐτοῦ, ἀλλὰ σχὸν ὡς θλιβερώτατον ἐπεισόδιον καὶ τὸν θάνατον δύο τῆς θέμιδος λειτουργῶν, τοῦ εἰσαγγελέως Κοζάκη καὶ τοῦ ἀνακριτοῦ Ἀγγελῆ, οἱ τινες, ἐπιστρέφοντες ἐξ ἐκδρομῆς αὐτῶν πρὸς ἐνέργειαν ἀνακρίσεων εἰς ἀνακάλυψιν τῶν ὑποθαλπόντων τὴν συμμορίαν Παπακυριτσῶ οὐλοῦ, περιέπεσον εἰς χεῖρας αὐτοῦ τοῦ ἀπεχθοῦς ληστάρχου, ἐνεδρεύσαντος αὐτούς, καὶ ἐφονεύθησαν ὁ μὲν εἰσαγγελεὺς ὑπὸ τῶν ληστῶν, ὁ δὲ ἀνακριτὴς κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν μετὰ τῶν στρατιωτικῶν ἀποσπασμάτων μάχην, καθ' ἣν ἔπεσον καὶ οἱ λησταί. — Τὸ γεγονός ἐυλόγως προεκάλεσε ζωηροτάτην παρὰ τῷ δημοσίῳ συγκινησίν· ἀλλὰ θὰ ἐπεθυμοῦμεν ὅπως καὶ τῇ κυβερνήσει ἐμπνεύσῃ σπουδαίας σκέψεις καὶ σπουδαιότερας ἐπι ἀποφάσεις πρὸς συντέλεσιν τοῦ ἔργου, ὅπερ ἤρξατο διὰ τῆς ἐξοντώσεως τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος συμμορίας, ἥτις δυστυχῶς δὲν ἦτο ἡ μόνη ὑφισταμένη. — Ἡ ὁλοσχερῆς προσήλωσις περὶ ἐν ζήτημα,

ὁσονδήποτε σπουδαῖον καὶ ὁσονδήποτε κρίσιμον καὶ ἂν εἶνε τοῦτο, καὶ ἡ χάριν αὐτοῦ ἐγκατάλειψις τῶν ἄλλων τοῦ βίου τοῦ κράτους κλάδων εἰς τὴν φορὰν τῆς τύχης οὔτε συγγνωστή, ἀλλ' οὔτε ἀναπόδραστος εἶνε· τοῦτο ἀπέδειξεν ὁμολογουμένως ἡ ὀλιγοχρόνιος κυβερνήσις Σωτηροπούλου, ἥτις, καίπερ συντόμως ἐργασθεῖσα εἰς τὸ οικονομικὸν ζήτημα, ἐμελέτησε μεταξὺ καὶ πάντα σχεδὸν τὰ ἄλλα, σπουδαῖα ἰδίως διαπράξασα ὑπὲρ τῆς δημοσίας ἀσφαλείας ἔργα· τοῦτο δὲ δὲν πρέπει, νομίζομεν, νὰ λανθάνῃ τὴν παρούσαν κυβερνήσιν, κινδυνεύουσαν ἄλλως καὶ τὸ ἴδιον γόπτρον νὰ καταστρέψῃ τέλει καὶ τὴν κοινωνικὴν ὑπόληψιν τοῦ ἔθνους νὰ διακυβεύῃ παρὰ τοῖς ξένοις.

Ἐν Βουλγαρίᾳ τῇ παρελθούσῃ κυριακῇ διεξήχθησαν αἱ βουλευτικαὶ ἐκλογαί. — Ἡ τοῦ πεδόντος πρωθυπουργοῦ μερίς, συμμορφωθείσα πρὸς τὴν ἐπὶ τοῦτο πρόσκλησιν τοῦ δημοσιογραφικοῦ ὄργανου τοῦ κ. Σταμπούλωφ, ἀπέσχε τῆς κάλπης, οὕτω δὲ διέφυγε τὴν πανηγυρικὴν ἀποδοκιμασίαν, ἣν πάντως θὰ ἔδρεπεν ἐξ ἐκλογῶν, τὸ πρῶτον νῦν μετὰ ὀκταετίαν διεξαγομῆτων ἀνευ τῶν κυβερνητικῶν ἐπεμβάσεων καὶ τῆς μεσολαβήσεως τῶν κορυνηφόρων. — Ἀλλὰ καὶ οἱ περὶ τὸν Ζάγκωφ καὶ τὸν Καραβέλωφ ἄκροι, ὡς καὶ οἱ Σοσιαλισταί, μόναι δεδηλωμένοι ἀντιπολιτευτικαί πρὸς τὸ σήμερον κρατοῦν ἐν τῇ ἡγεμονίᾳ πολιτικῶν σύστημα μερίδες, ἐλάχιστα ἐπορίσθησαν ἐκ τοῦ τῆς κυριακῆς ἐκλογικοῦ ἀγῶνος. — Οὕτως ἡ νίκη ἀπέμεινε ταῖς κυβερνητικαῖς μερίδιν, ἰδίᾳ δὲ τοῖς περὶ τὸν πρωθυπουργὸν κ. Στόιλωφ καὶ τὸν ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸν κ. Νάτσεβιτς Συντηρητικοῖς, παγιοῦσα οὕτως ἐπ' ἀγαθαῖς ἐλπίσιν τὴν ἐνεστῶσαν κυβερνήσιν, ἥτις εὐλόγως μετὰ τὴν ἀναγγελίαν τοῦ ἀποτελέσματος διὰ τοῦ πρωθυπουργοῦ πρὸς τοὺς ἐπὶ τῇ νικῇ ἐπεψηφοῦντας αὐτὴν ἐκλογεῖς ἐκαυχῆθη ὅτι ἐφήρμοσε τὸ πρόγραμμα αὐτῆς, ὅπερ ἦν ἐλευθέρω τῶν ἐκλογῶν διεξαγωγή, κατὰ δεύτερον δὲ λόγον τοῖς καλουμένοις Ἐνωτικοῖς ἢ Ρωσοφίλοις, οἱ ὁποῖοι

οὕτω καταλαμβάνουσι τὴν δευτέραν θέσιν ἐν τοῖς κοινοῖς πράγμασι, αὐτοὶ μόνον δυνάμενοι ν' ἀποτελέσωσιν εὐπρόσωπον ἀντιπολιτευτικὴν ἐν τῷ κοινοβουλίῳ δύναμιν. — Ἐν τούτοις ἐπιφυλακτικώτερον ὀφείλομεν ν' ἀποφαινώμεθα περὶ τῆς σχέσεως τῶν ἐν τῇ νέῃ Σοβράνι κομμάτων, διότι τὰ πλεῖστα τῶν μελῶν αὐτῆς νῦν τὸ πρῶτον περιβάλλονται τὸ ἀξίωμα τοῦ ἀντιπροσώπου καὶ ἄγνωστον ἔτι ἐπακριδῶς πρὸς ποίας μερίδας θὰ ταχθῶσι.

Ὁ νεαρός τῆς Σερβίας βασιλεὺς, μόλις περὰς τὴν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις τοῦ κράτους περιουσίαν αὐτοῦ μετὰ τὴν εἰς Κωνσταντινουπόλιν ἐκδρομὴν, ἀπεδήμησεν αὐθις εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν, ξενισθόμενος παρὰ τοῖς αὐτοκράτορι τῆς Γερμανίας καὶ Αὐστροουγγαρίας. — Ὁ βασιλεὺς Ἀλέξανδρος, διορῶν ὁπόσῃ ἀνορθώσεως χρῆζουσι τὰ πράγματα τοῦ κράτους αὐτοῦ καὶ σκοπῶν νὰ ἐργασθῆ σπουδαίως πρὸς ταῦτα, λαμβάνει ὑπ' ὄψιν ὅτι, ἵνα εὐχερτέρα καὶ καρποφωρότερα γένηται ἡ ἐργασία αὐτοῦ, μέλλοντος πάντως ἐν τῇ περαιτέρῳ ἀνορθωτικῇ ἐνεργείᾳ νὰ περιστῆ εἰς νέας πρὸς τὰς πολιτικὰς μερίδας τῆς χώρας διαφωνίας, ἔχει χρεῖαν οὐ μόνον τῆς ἐν τῇ χώρᾳ, ἀλλὰ καὶ τῆς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ καὶ μάλιστα παρὰ ταῖς πλυσίον τῆς Σερβίας αὐλαῖς ἐνισχύσεως τοῦ γοήτρου τοῦ βασιλικοῦ αὐτοῦ οἴκου· τούτου δὲ ἕνεκα, ἀφοῦ ἔπραξεν ὅτι ἠδύνατο εἰς προσέλευσιν τῶν συμπαιθῶν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ διὰ τῶν ἀνὰ τὴν χώραν δημοτικωτάτων περιοδεῶν του, ἀφοῦ διὰ τῆς εἰς τὴν ἡμετέραν πρωτεύουσαν ἐπισκέψεως αὐτοῦ συνέσφιξε τοὺς συνάπτοντας τὸ βασίλειον αὐτοῦ μετὰ τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας δεσμούς καὶ ἔλαβε τὴν ὑλογίαν τοῦ ὑπάτου τῆς Ὀρθοδόξιας ἡγέτου, ἐξῆλθεν ἦδη εἰς κατοχύρωσιν καὶ τοῦ ἐν ταῖς ἄλλαις πλυσίον αὐτοκρατορίας γοήτρου αὐτοῦ, μεθ' ἧν ἐπιδοθῆσεται εὐσταθέστερον εἰς τὸ ἀνορθωτικὸν ἔργον, εἰς ὃ πάντως θὰ παρέχη τὴν ἠθικὴν αὐτοῦ ὑποστήριξιν καὶ ὃ ἐν Νύσῃ τὰς διατριβὰς ποιούμενος βασιλοπάτωρ, ὅστις, ὅσονδήποτε καὶ ἂν γινώσκῃ, ὡς εἶπεν, ὅτι ὁ βασιλεὺς υἱὸς του ὠρίμασεν ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε μηδεμίαν ἐν τῷ χειρισμῷ τῆς ὑπάτης ἀρχῆς νὰ ἔχη χρεῖαν ἀλλοτρίων εἰσρηγῆσεων, δὲν θὰ παραλείπῃ νὰ θέτῃ εἰς τὴν διάθεσιν αὐτοῦ τοὺς καρποὺς τῆς πολιτικῆς του πείρας, εἰς αἰσιωτέραν ἰδίως διεξαγωγὴν τοῦ ὑπὸ μελέτην ἦδη ἔργου τῆς προικίσεως τοῦ βασιλείου διὰ νέου συνταγματικοῦ χάρτου, μέλλοντος ν' ἀντικαταστήσῃ ὀριστικῶς τὸν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ βασιλοπάτορος κατὰ τὰς παραμονὰς τῆς ἀπὸ τῆς βασιλείας παραιτήσεως αὐτοῦ ὠρηθέντα τῷ σερβικῷ λαῷ καὶ τοιοῦτου διπνεκοῦς ἐσωτερικοῦ πολιτικοῦ σάλου πρόξενον γεγόμενον τῇ χώρᾳ. — Ἐν Αὐστροουγγαρίᾳ ἰδίᾳ ἔκτακτοι φιλοφρονήσεις ἐπιφυλάσσονται τῷ νεαρῷ βασιλεῖ, περὶ τῶν νέων σχέσεων τῆς δυαδικῆς μοναρχίας πρὸς τὴν χώραν τοῦ ὁποίου μετὰ τοσαύτης εὐαρεσκείας ἐλάλησεν ἄρτι ὁ κόμης Καλνόνικς. Οἱ ἐν Βιέννῃ νομίζουσιν ὅτι ἐπέστη ἡ ὥρα τῆς ἀνορθώσεως τῆς τέως τέλεον ἐκκεκρουσμένης ἐκ Σερβίας ἐπιρροῆς αὐτῶν, τούτου δὲ ἕνεκα σπεύδουσι πρὸς παροχὴν παντὸς τεκμηρίου εὐμενείας, οὐ τὴν γονιμοποιήσιν προσδοκῶσιν ἐκ τῆς ἐν τῇ χώρᾳ διατριβῆς τοῦ βασιλοπάτορος.

Κράτερὰ παρὰ τὴν πόλιν Πιέγγ-Γιάγγ μεταξὺ τοῦ

παρελθόντος σαββάτου καὶ τῆς παρελθούσης κυριακῆς μάχῃ, ἐτακολουθήσασα τῇ περιζώσει τῶν Σινῶν ὑπὸ τῶν εἰς τρεῖς μοῖρας διηρημένων Ἰαπώνων, ἦτα ὁλοσχερῆς τῶν Σινῶν, ὧν ἅπας ὁ ἐν Κορέᾳ εἰς εἰκοσακισχιλίους ἄνδρας συμποσούμενος στρατὸς κατεκόπη ἢ ἠχμαλωτεύθη μετὰ τῶν ἀξιοματικῶν, τῶν στρατηγῶν καὶ τῶν ὄπλων καὶ ἀποσκευῶν αὐτοῦ, ναυμαχία μεγάλῃ ἐν τῇ πρὸ τῆς Κορέας θαλάσῃ, καθ' ἣν ὁ σινικὸς στόλος τέλεον κατετροπώθη, καταβυθισθέντος μὲν ἐνὸς μεγάλου θωρηκτοῦ καταδρομικοῦ αὐτοῦ μετὰ καὶ τριῶν ἢ τεσσάρων μεταγωγικῶν, ἐν κακῇ δὲ καταστάσει εἰς Σινικὴν φυγόντων τῶν ἄλλων σκαφῶν, μικραὶ δὲ σχετικῶς ἀπέναντι ὄλων τούτων ἀπώλειαι τῶν Ἰαπώνων, τοιαῦτα τὰ ἀποτελέσματα τῶν τελευταίων ἐν τῇ Ἄνω Ἀνατολῇ πολεμικῶν ἔργων, τῶν ἔργων, εἰς ἃ κατέληξαν αἱ μακρὰ ἐκεῖναι κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν συγκεντρώσεις καὶ παρασκευαὶ τῶν Ἰαπώνων καὶ Σινῶν. — Τὰ ἀποτελέσματα ταῦτα κυροῦσι τὴν ἀρχῆθεν γενικῶς κρατήσασαν γνώμην περὶ τῆς τῶν Ἰαπώνων ἐν τέλει ἐκκρατήσεως· καὶ ἄγνωστον μὲν ἔτι εἰ αἱ μάχαι αὐταὶ κρίνουσιν ὀριστικῶς τὸν ἀγῶνα, ἐξ αὐτῶν ὁμως; καθ' ὅς προδήλως ἠγωνίσθη ὁ ἀριθμὸς καὶ ὁ ὄγκος πρὸς τὴν τέχνην καὶ τὴν τάξιν, ἐκεῖνος διατιθέμενος ὑπὸ τῶν Σινῶν πρὸς ταύτην ἀνταταχθεῖσαν ὑπὸ τῶν Ἰαπώνων, κατορθωσάντων διὰ πλαστῶν τινῶν ἐν ταῖς προτέραις ἀψιμαχίαις ὑποχωρήσεων νὰ περικλείωσι πάσας τὰς ἐν Κορέᾳ σινικὰς δυνάμεις ἐν σιδηρῷ κύκλῳ, ἀπεδείχθη ἅπαξ ἔτι πόσον τὸ πνεῦμα κρατεῖ τῆς ἕλης, πόσον ἐν τῇ ἐνεργείᾳ ὁ σურφετὸς καὶ τὰ τλήθη ὑπολείπονται ὀλιγανθρώπου μὲν σχετικῶς, ἀλλὰ καλῶς ἠσκημένους καὶ ὀργανωμένους καὶ καλῶς διευθυνομένης δυνάμεως. — Ἦδη μέχρι τῆς ἀποστολῆς νέου εἰς Κορέαν στρατοῦ, ἂν ἀποσταλῆ τοιοῦτος, ἡ χερσόνησος παραμένει ὑπὸ τὴν ἀπόλυτον κυριότητα τῶν Ἰαπώνων, ἴδωμεν δὲ τί περαιτέρω συμβῆσεται.

Κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας σοβαρὰ τις δυσαρέσκεια διέσπινε τὰς κυβερνήσεις Βελιγραδίου καὶ Ρώμης, ἀποτέλεσμα δὲ ταύτης ἦν ἡ εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην πρωτεύουσαν αἰθνηδία πρὸς κλησίους τοῦ ἐν Βελιγραδίῳ ἰταλοῦ ἐπιτετραμμένου. — Αἷτια τοῦ ἐπεισοδίου τούτου, παρασχόντος ἀφορμὴν εἰς διάφορα σχόλια καὶ εἰς φήμας περὶ διακοπῆς τῶν διπλωματικῶν σχέσεων τῶν δύο κρατῶν, ὑπ' ἄλλων μὲν φέρονται λόγοι ἐμπορικοί, ὑπ' ἄλλων δὲ παρεξηγήσεις καὶ παρατυπία, γεγόμεναι ὑπὸ τῶν σερβικῶν ἀρχῶν εἰς βάρος τοῦ ἰταλοῦ ἐπιτετραμμένου, ἀλλὰ περὶ τούτων οὐδὲν σαφῶς εἶνε γνωστὸν. — Εὐάρεστον ἐν τούτοις εἶνε ὅτι τὸ νεψύδριον τοῦτο ἐν ταῖς σχέσεσι δυνάμεως τῆς Τριπλῆς πρὸς ἐν τῶν ἠλλυρικῶν κρατῶν φαίνεται διασκεδασθῆν καὶ ὅτι ἡ διαφωνία εὐρίσκεται ἐν τῷ διαλύσθαι, διότι θὰ ἦτο λίαν λυπηρόν, ἂν τῷ ἦδη ἀπὸ τῶν ὑψισταμένων ἐν ταῖς διεθνεσὶ σχέσεσι σοβαρῶν στοιχείων πολιτικῆς διαφωνίας κινδύνῳ προσετιθετο καὶ ὁ ἀπὸ τῶν τοσοῦτων μικρῶν αἰτίων, ἅτινα συνήθως ἀποβαίνουσιν ἢ ἀφετηρία τῶν ὑπὸ τῶν ἄλλων παρεσκευασμένων μεγάλων ἀποτελεσμάτων.

M. E. ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ.

ΑΙΒΕΡΤΙ ΓΗΥΜΒ

Η ΕΘΝΟΓΡΑΦΙΚΗ ΘΕΣΙΣ ΤΩΝ ΤΣΑΚΩΝΩΝ.*

Ἦδη υπολείπεται ἡμῖν νὰ ὁμιλήσωμεν περὶ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἐνδιαφέροντος τούτου λαοῦ. Ἐκ τῶν παρακεκινδυνευμένων τὸ πλεῖστον καὶ μὴ βασίμων ἐρμηνειῶν¹ ἢ τοῦ Δέφφνερ ἐξέτασις εἶναι ἢ λογικωτέρα καὶ ἐμβριθεστέρα, ταύτην δὲ καὶ μόνην δέον καὶ ἡμεῖς νὰ ἐξετάσωμεν, διότι ὁ Δέφφνερ κριτικῶς ἐξήλεγε τὰς ἀρχαιοτέρας γνώμας. Ἀλλῶς τε ὁ Δέφφνερ δὲν παρεδέχθη ὅτι τὸ ὄνομα εἶναι σλαβικόν, καὶ δικαίως, ὡς ἐγὼ φρονῶ, διότι οὐδεὶς, καθόσον γινώσκω, ἐπειράθη σπουδαίως νὰ ὑποδείξῃ κατάλληλον σλαβικὸν ὄνομα λαοῦ². Πρὸ μικροῦ καὶ πάλιν ἀπεπειράθησαν τινες νὰ συσχετίσωσι τὴν λέξιν Τσάκωνες μετὰ τῆς Λάκωνες, ὡς ἔπραξαν ἦδη τοῦτο οἱ Βυζαντινοὶ καὶ ὡς μέχρι τῶν τελευταίων χρόνων ἐγένετο τοῦτο³. Ἡ τοῦ λ εἰς τὴν μετατροπὴν φυσικῶς ἀποκλείεται. Πιθανωτάτη φαίνεται ἡ ἐξήγησις τοῦ Δέφφνερ, ἐτυμολογοῦντος ἐκ τοῦ τ(οῦ)ς (Λ)άκωνες=τς' ἄκωνες. Τοιαύτη ἄρθρων καὶ ὀνομάτων λαῶν συγχώνευσις οὐδὲν τὸ ἐκπληκτικὸν ἐνέχει πρὸς τούτοις δὲ ἡ συγκοπὴ τοῦ λ πρὸ τῶν διχρόνων φωνέντων εἶναι γνωστοτάτη ἐν τῇ τσακωνικῇ (Deville S. 82, Οἰκονόμος S. 13, Deffner Gr. S. 105). Ἀλλ' ὁ Δέφφνερ δὲν ὑπερέβη πάσας τὰς δυσχερείας τῆς ἐρμηνείας. Καὶ πράγματι συμπιπτεῖ ἡ ἐρμηνεία αὕτη μετὰ τῆς ἀρχαιότητος τοῦ ὀνόματος γνωστοῦ ὑπὸ τὴν μορφήν Τσάκωνες ἀπὸ τοῦ ΙΓ' αἰῶνος, ὡς Τσέκωνες δὲ ἀπ' αὐτοῦ τοῦ Ι'; Ἡ ἐρμηνεία αὕτη προὔποιθῃσι δύο τινά, ἥτοι ὅτι, α') ἡ συγκοπὴ τοῦ λ καὶ β') τὸ ὑπὸ τὴν μορφήν τδ ἄρθρον ἀνάγονται τοῦλάχιστον μέχρι τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν τὸ ὄνομα ἀναφέρεται, τοῦθ' ὕπερ ὁ Δέφφνερ δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ συγκοπὴ τοῦ λ δὲν ἀνῆκει τῇ διαλέκτῳ τῆς Καστανίτσας, ἀλλὰ κατ' ἐμὴν γνώμην τοῦτο οὐδὲν ἐναντίον τῆς ἀρχαιότητος τοῦ σχηματισμοῦ ἀποδεικνύει, διότι ἡ διάλεκτος αὕτη εἶναι μᾶλλον συγγενὴς τῇ νεοελληνικῇ, ἥτοι ἰσχυρῶς ἐπηρεάσθη ὑπὸ ταύτης. Ἡ συγκοπὴ τοῦ λ δὲν εἶναι κατὰ τὸν Χατζιδάκην (Εἰσαγ. S. 8) ἀρχαία, ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει εἶναι μεταγενεστέρα τῆς (βεβαίως λακωνικῆς) μετατροπῆς τοῦ ε εἰς ι (Χατζιδάκην S. 9),

*) Ἦδε ἀριθ. 40 σελ. 794—795.

1) Περὶ Goar zu Kodinus ed. B. S. 247. Κοραΐ, Οἰκονόμου πρὸς τὸν Mullach 104. Rofs Reisen und Reiserouten im Pelop. 166, anders Königsreisen II, 19. Dieffenbach Hall. Allg. Lit. Z. 1843 Erg S. 146. Mullach S. 104. Βυζαντινῶν Λεξικῶν ἐν λ. τζακίζω. Bursian Geogr II 133 Deville S. 68 f. (πρὸς δὲ Comparetti KZ. XVIII 148). Spratt Travels and Researches in Crete I 356. B. Schmidt a. a. O. S. 12. Deffner Monatsber. d. Berl. Ak. 1875 S. 16 ff. (xvi Archiv 8).

2) Ἡ παρὰ τῷ Σαφάρικ (Α', 229 f.) παρατήρησις δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς τοιαύτη ὑπόδειξις,

3) Ἐπ' ἐσχάτων παρὰ G Meyer Essais I 104.

καὶ δὴ καὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Δέφφνερ (Gramm. S. 104) ἀναφερομένης μετατροπῆς τοῦ λ εἰς ρ καὶ τῆς καταλήξεως ος εἰς ε (Χατζιδάκην Σ. 8). Ἀφ' ἐτέρου ὅμως ἡ συγχώνευσις τῶν φωνέντων δὲν εἶναι τῶσον νέα, ὅσον φαίνεται ἀποδεχόμενος ὁ Χατζιδάκης· καὶ συνηγορεῖ μὲν ὑπὲρ τῆς γνώμης ταύτης (Deffner Gramm. 162) ἢ ἐν ταῖς λέξεσι κώπανα = κωλόπανα, σκαρίτσι (Οἶκ) = σκολαρίκι, θᾶσα = θάλασσα καὶ ἄλλαις γενομένην συγχώνευσις, πρὸ παντὸς ὅμως αἱ ἐκ τῆς νέας ἑλληνικῆς παραληφθεῖσαι λέξεις δὲν ὑπόκεινται εἰς τὸν κανόνα τοῦτον. Περὶ π.χ. λάθο = λάθος, λάσπη, ὁλόχρυσος, λογισμός, καὶ ἄ. Αἱ εἰς τὴν τσακωνικὴν εἰσχωρήσασαι ξενικαὶ λέξεις ἐπιτρέπουσιν ἀκριβεστέραν πῶς ἐρμηνείαν: αἱ λατινικαὶ καὶ αἱ τῆς χυδαίας λατινικῆς λέξεις παρουσιάζουσι τὴν συγκοπὴν τοῦ λ: ἀμνί (Οἶκ.), πρὸλ. λαμνίον Σοφ., ἐκ τοῦ λατινικοῦ lamina, δζέα = κέλλα, λατινιστὶ cella, καβεάρι = καβαλλάριος (παρὰ Προκοπίου καὶ Εὐαγρίου) μάγουα (ἐνικός μάγουλε Οἶκ.) = μάγουλα, ἐκ τοῦ λατ. κατὰ G Meyer, μουάρι = μουλάρι mulus (μωλάριον παρὰ Πορφυρογεννήτου), σέα (Οἶκ.) sella (σέλλα παρὰ Λυδῶ), σκά, λατ. scala, ἐξ οὗ σκαούκχου = σκαλώνω (τὴν λέξιν γινώσκει καὶ αὐτὸς ὁ Πορφυρογεννήτης), σκουτέα λατ. scutella, ἀφρία (Deffner Gram. 106) εἶτε ἐκ τοῦ λατ. laurea (Comparetti KZ XVIII 142) ἢ ἐκ τοῦ λάφην = δάφην Ἡσυχ. (G Meyer Türk. Stud. 129), ἀζούρι = λαζούρι (Οἶκ. εἶναι λέξις ἀρχαία περσικῆ, Κοραΐς Δ' 275). Ἀλλ' αἱ λέξεις (τσακ.) λόγγο = ἀρχ. ἐλλ. λόγγοσ = δάσος (ἦδη παρὰ τῷ Κεδρηνῷ κατὰ τὸν ΙΑ' αἰῶνα) = σλαβ. lagu (Miklosich Sitz-Ber der Wiener Akad LXIII S. 548), λαλοῦδσα = λουλούδι (Πελοπ. λουλούδι κατὰ τὸ λεξ. τοῦ Βυζαντινοῦ) ἐκ τοῦ ἀλβανικοῦ l'ul'e (G Meyer Alb. Wh. s. v.) καὶ ἀλάργα, ἀλαργυνέ, ἀλαργιέγγου ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ largo (alla larga), κολόνα (ἰταλ. colonna), συνηγοροῦσιν ὑπὲρ τῆς γνώμης ὅτι ὁ κανὼν τῆς συγκοπῆς τοῦ λ ἀπὸ πολλοῦ χρόνου, πιθανῶς δὲ καὶ πρὸ τοῦ ὑψίστου σημείου τῆς ἀλβανικῆς καὶ ἰταλικῆς ἐπιτροπῆς (ΙΕ' αἰών), πιθανῶς δὲ καὶ πρὸ τοῦ πλήρους ἐξελληνισμοῦ τῶν ἐν Πελοποννήσῳ Σλαβῶν (Ι'—ΙΒ' αἰών) ἀπόλασε τὴν ἰσχύην αὐτοῦ. Ἐν πάσῃ περιπτώσει κατ' ἐμὲ τοῦτο οὐδόλως κωλύει τὸ νὰ υποθέσωμεν τὴν ἀπόλειαν τοῦ λ τοσοῦτον ἀρχαίαν (Ι' αἰών) ὥστε νὰ εἶναι δυνατόν νὰ δεχθῶμεν ὅτι τὸ Ἄκωνες προέκυψε ἐκ τοῦ Λάκωνες.

Μένει ἦδη τὸ τδ. Ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ εἰς οὐδὲν ἰσχύει ἡ ἐρμηνεία τοῦ Δέφφνερ· μὴ λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ ὅτι ἡ χρῆσις τοῦ ὑπὸ τὴν μορφήν τδ ἄρθρου εἶναι ἀποδεδειγμένη μόνον ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ 16ου αἰῶνος (Ψυχᾶου Essais I 151), ἄξιον ἀπορίας εἶναι πῶς ἡ σήμερον λαλουμένη τσακωνικὴ καὶ ὅλη ἡ Πελοπόννησος οὐδόλως ποιοῦνται χρῆσιν τοῦ τύπου τούτου τοῦ ἄρθρου. Οὕτως ἡ ἐρμηνεία τοῦ Δέφφνερ, ἥτοι ἡ παραγωγὴ του τδ ἐκ τοῦ τοῦ ε εἶναι ἀβάσιμος. Καὶ ὅμως δυσχερὲς φαίνεται μοι τὸ ν' ἀπορρίψω τούτου ἕνεκα κατ' ἀρχὴν τὴν ἐτυμολογίαν τοῦ Δέφφνερ.

Προτείνω δύο ἐτέρας ἐτυμολογίας, οὐχὶ τῶσον διότι θεωρῶ ταύτας βεβαιωτέρας, ὅσον διότι οὕτω θά

προκαλέσω έτέρας όρθοτέρας: ήτοι ή τὸ (εἰ)ς Ἄκωνία(ν) ήτοι Σακωνία μετεγράφη εἰς Τσακωνία, ὡς τὸ κοσσούμβα εἰς κουτσούμβα, τὸ σέρβουλον τέρβουλε (Deville S. 85.69), εἴτε τὸ Τσακωνία προέκυψεν ἐκ τοῦ ὀ ἐξ Ἄκωνία(ς), μετατραπέντος κατὰ τοὺς κανόνας τῆς τσακωνικῆς προφορᾶς τοῦ ξ εἰς τὸ (Deffner 117 f). τσακωνία(ς), ἐξ οὗ βραδύτερον ἐσχηματίσθη τὸ Τσακωνία καὶ [τὸ Τσάκωνες.

Αἱ προτάσεις μου αὐταὶ εἶναι ἴσως, ὡς ἐλέχθη, λίαν τολμηραὶ ὑποθέσεις, ἀλλ' οὐδεμίαν έτέραν ἐγίνωσκον, ἵτις νὰ ἠδύνατο ἐξενεχθῆ μετὰ πλείονος δικαιολογίας.

Δὲν θὰ ἦτο ὅμως τόσον δυσχερὴς ἡ συσχέτισις τοῦ τύπου Τσέκωνες (ἂν διεσώθη ἀκριβῶς παρὰ Κωνσταντίνῳ τῷ Πορφυρογενήτῳ) μετὰ τοῦ Τσάκωνες. Ἐπειράθην ἤδη (IF II 88) ν' ἀποδώσω εἰς προγενέστεραν ἐποχὴν τῆς νεοελληνικῆς (τῆς Κοινῆς) τὴν μετατροπὴν τοῦ ἀτόνου α εἰς ε μετὰ τὸ ρ καὶ τὸ λ. Κατὰ ταῦτα λίαν ἐνωρὶς παρὰ τὸν τύπον Λάκωνες ἐσχηματίσθησαν οἱ τύποι Λεκῶνων Λεκωνία ὁ τύπος ὅμως οὗτος φαίνεται ὅτι ὑπῆρξεν ὀλίγον βιώσιμος· ἐν πάσῃ ὅμως περιπτώσει ἐκ τοῦ Λέκωνες ἐσχηματίσθη πιθανῶς (κατὰ τὸ "Ακωνες) Ἐκωνες δυνάμενον νὰ θεωρηθῆ ὡς βάνιστου ὑπὸ τοῦ Πορφυρογεννήτου Τσέκωνες.

Ἄν ὅμως αἱ δυσχέρειαι τοῦ ὀνόματος δὲν ἤρθησαν εἰσῶτι, τοῦτο οὐδὲν ἀντιλέγει κατὰ τῆς ὑπὸ πᾶσαν ἐποχὴν βασιμωτάτης γνώμης, καθ' ἣν οἱ Τσάκωνες καταγόνται ἐξ Ἑλλήνων, ἡ δὲ χώρα αὐτῶν δὲν ἐπρεπε νὰ στιγματισθῆ ἐν τῷ χάρτη τοῦ Φίλιππων ὡς «σλαβική».

Ἐν Φρειβούργῃ κατὰ Σεπτέμβριον 1893.

ΧΡΟΝΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΕΝ ΜΟΝΑΙΣ ΚΑΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΙΣ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΩΤΙΑΣ.

Τοιαῦτα τινὰ Χρονικὰ σημειώματα ἐξέδοτο ἄλλοτο ἐν τῇ «Νεολόγου Ἑβδομαδιαία Ἐπιθεωρήσει» ταύτῃ καὶ ὁ κ. Ν. Ι. Γιαννόπουλος· φρονούντες δὲ καὶ ἡμεῖς μετ' αὐτοῦ ὅτι πλείστη χρῆσιμος ὕλη εὑρεθῆσεται ἐν αὐτοῖς πρὸς ἐπικουράσιν τῆς κατὰ χώρας ἱστορίας, δημοσιεύομεν ἐνταῦθα ὅσα ἢ μόνον ἠδυνήθημεν νὰ συλλέξωμεν ἐν διαφόροις περιουδεαῖς, ἢ ἀξιοπίστοι ἄλλοι γνώριμοι μὲς ἀπέστειλον.

1. Εἰς Ὀσδίαν.

ὑπὸ τὸ ὄρος Μίγλα, ὅπερ ἐστὶν ἡ ἐσχατιὰ τοῦ ὄρους Λαμπαρίτσα, πρὸς δυσμὰς, κεῖται εἰς τὴν ὑπώρειαν τὸ χωρίον Ὀσδίνα ἐκ 30 οἰκογενειῶν συγκείμενον, κατωτέρω δὲ τούτου ἡμίσειαν ὠραν ἐπὶ βράχου πετρῶδους, ἀποτόμου καὶ ὑψηλοῦ κατὰ τὴν νοτιοδυτικὴν πλευρὰν τὴν ὑπερθεὴν τοῦ ποταμοῦ Καλαμῆ

(Θυμίδος), ἡ παλαιὰ Ὀσδίνα, τὸ παληχῶρι λεγόμενον ὑπὸ τῶν πέριξ.

Ἐνταῦθα πρὸς τοῖς ἐν ἐρειπίοις πλείστοις οἰκίμασι διατηρεῖται εἰσῆτι πελασγικὸν φρούριον μὲ ἀκρόπολιν, μεταξύ δὲ τῶν κυμάτων σώζονται καὶ αἱ ἐκκλησίαι Παργία καὶ Ἅγιος Ταξιάρχης. Ἡ Παναγία ἔχει πλείστας ἀγιογραφίας εἰς τοὺς τοίχους καὶ μικρὸν τέμπλον βερνικωμένον· ἐξῶθεν δ' αὐτῆς ἐπὶ τῆς ΒΑ πλευρᾶς εὑρον τὴν ἐξῆς χρονολογίαν διὰ κερῶν :

ΕΤC ΔΡΗΗ

ἄνωθεν δὲ τοῦ ἱεροῦ βήματος ἐπὶ τῆς ΒΑ πλευρᾶς διὰ κερῶν ἐπίσης τὰς ἐξῆς δύο σειράς :

Ἡ
ΙΩΠΕΤΡΟΥΑΡC...

ΕΤC ΔΡΙ ΠΠΑΓΑΛΑΝΕ.

Ἐποτιθέασιν οἱ κάτοικοι τῆς Νέας Ὀσδίνας ὅτι ὁ μὲν Πέτρος Παρᾶς ἦν ὁ Πρωτομάστορας ἐν τῇ ἀνεγέρσει τῆς ἐκκλησίας, ὁ δὲ Παπᾶ Γαλανός, τοῦ δευτέρου στίχου ἦν ὁ κτήτωρ, τούτου δὲ δεικνύσι καὶ τὴν οἰκίαν παρακειμένην.

Ἐντὸς τοῦ ναοῦ εἰσιν ἄνωθεν τῆς ΝΑ πύλης τὰ ἐξῆς διὰ μελάνης, κατεστραμμένα ὅμως ἐν τῷ μέσῳ ἕνεκα τῶν εἰςρεόντων ὑδάτων τῆς βροχῆς ἐκ φεγγίτου τινός :

† ΟΥΤΟC Ο ΘΕΙΟC Κ, ΠΑΝCΕ... ΧΕ C...
ΠΑΝΤΕC ὈΙ'ΚΟC Γ'ΑΡ Θ'ΟΥ' Κ,
ΠΡΟCΕΥΧΗ... CCLΘΗΜΝC... V
ΚΑΚΩΝ ΕΝΘΑΔΕ Κ, ΛΑΡΗΑ... CVM ΜΟΝΟΚΟΥ
Κ, ΑΥ'ΠΑΡΘΕΝΟΝ ΜΑΡΗΑC ΚΕΛ...
ΠΟΥ ΚΕ ΕΞΟΔΟΥ ΠΑΠΑ
ΓΑΛΑΝΟΥ' ΚΕ V ΜΗΡΤΗΡ ΑΥΤΟΥ
ΕΝΓΟ... ΟΝΑΕ ΑΝΘΕΝΤΟC
ΚΕ ΔΕCΠΩΤΟΥ ΚΗΡΗΩΚΗ'ΟΥ ΠΟ...
ΕΤΕΛΗΘ'ΘΗ ΜΗΝΗ' ΑΝΓΟΥCΟΥ Κ'...

Εἰσι δὲ τὰ κεφαλαῖα ταῦτα γράμματα ποικιλοτρόπως συμπλεγμένα καὶ τούτου ἕνεκα μᾶλλον δυσκόλως ἀναγινωσκόμενα, ἔχουσι δὲ σπουδαιότητα οὐκ ὀλίγην, καθότι ἐν αὐτοῖς ἀγνωστος ἡμῖν ἀναφέρεται ἐπίσκοπος αἰθέρτης καὶ δεσπότης Κύρ Ἰωαννίκιος πιθανῶς, ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ ὁποίου ἱστορήθη ὁ ναός.

Ἄλλ' ἡ ἀρχαιότερα ἐκκλησία, ἥτις καὶ Βυζαντινὴ φαίνεται, ἐστὶν ἡ ἐν μέσῳ ἐπίσης οἰκίαν κειμένη κάτωθεν τῆς Παναγίας καὶ ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἀρχιστρατήγου Μιχαὴλ φερομένη, ὁ Ἅγ. Ταξιάρχης. Ἐπὶ τῆς ΒΑ αὐτῆς πλευρᾶς ἐξῶθεν τοῦ ἱεροῦ βήματος διὰ κερῶν εἰσι τὰ ἐξῆς :

ΕΤ C ΠΕ

ἔσωθεν δὲ ὑπεράνω τῆς ΝΑ πύλης μακρὰ ἐστὶν ἐπιγραφὴ ἀπεσβεσμένη κατὰ τὰς ἀρχὰς τῶν γραμμῶν καὶ μὲ κε-

φαλαίκα στοιχεία και άνορθόγραφος, ἐξ ἧς ἡμεῖς ταῦτα ἀνέγνωμεν:

... .. ἀνιστορήθη ὁ θεῖος
 ἀρχιστρατήγου Μιχαήλ
 υνδρομῆς και ἐξόδου κόπου
 τοῦ ἐντιμοτάτου ἀρχοντος ΚV ...
 Δημήτρη ἱερέως
 μνήμη θανάτου χρησιμεθῖ ωιω
 ερο ου ἡμῶν Φιλοθέου — Νοφρότου
 ἐπὶ ἔτους ΡΗ

Καὶ ἐν τῇ ἐπιγραφῇ ταύτῃ ἄλλον εὐρίσκομεν ἄγνωστον ἐπίσκοπον Βουθρωτοῦ και Γλυκέως τοῦ Φιλοθέου. Ἄλλὰ και ἄλλη τις ἐπιγραφὴ ὑπάρχει ἐντὸς τοῦ ναοῦ τούτου ἄνωθεν τῆς ΝΑ πύλης ἀπεσβεσμένη σχεδὸν ἐν ἧ και ἄλλος ἐπίσκοπος μνημονεύεται Ἰωάννης, ὡς ἠδυνήθη νὰ διακριθῶ.

2. Εἰς Βουρσίαν.

Ἡ Βουρσίνα (καὶ Βρυσίνα) φρούριον και πόλισμα τῆς Ἡπείρου ἄλλοτε, ἤδη χωριδίον ἐστὶν ἐξ 28 οἰκογενειῶν, ἐξ ὧν τινες μὲν ἐπὶ τοῦ λόφου, αἱ πλεῖται δὲ εἰς τὴν ΝΔ πλευρὰν τούτου ἐν εἶδει ἀμφιθεάτρου, οὔτινος τὸν ΝΔ ὀρίζοντα περιορίζει τὸ λίαν πλησίον ἀγρίως ἀνυψούμενον ὄρος τοῦ Βλαχωρίου (συνέχεια τῆς Λαμπανίτσας), ὑπάγεται ἐκκλησιαστικῶς εἰς τὴν ἐπισκοπὴν Βελλῆς, καίτοι δύο ἡμερῶν δρόμον ἀπέχει τῆς Κονίτσας περίπου, ἡ δὲ Παραμυθία ἐξ ὧρας μόνον μακρὰν ἐστὶν. Εἰς τοὺς πόδας τοῦ χωρίου ἀφ' ἐνὸς μὲν ρεῖ ὁ Ζαλογγίτικος ποταμός, ἐφ' οὗ ὑπάρχει λιθινὴ γέφυρα ἐνὸς τόξου δι' ἧς συγκοινωνοῦσι μετὰ τοῦ Βλαχωρίου, ἀφ' ἑτέρου δ' ὁ κατεργόμενος ἐκ τῶν Κουρέντων ὀφιοειδῶς Καλαμάς, ὅστις ἐνταῦθα δέχεται και τὸν Ζαλογγίτικον και ἐφ' οὗ ὑπῆρχε και ἑτέρα γέφυρα δι' ἧς ἐκοινωνεῖ ἡ Βουρσίνα μετὰ τὰς ἀντίπεραν γαίας. Ἐπὶ τῆς ἐσχάτιας τοῦ λόφου, ἧτοι ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ δυτικῆ ἀκροῦ τοῦ ἀμφιθεάτρου ὑπῆρχε φρούριον βυζαντινῆς ἐποχῆς μικρῶν διαστάσεων, ὡς φαίνεται ἐκ τῶν ῥεπιλίων τῶν τευχῶν ἐνταῦθα ἦσαν πλεῖσται οἰκίαι, αἵτινες διακρίνονται κατεστραμμέναι και ἤδη, ὡς και ῥεπιωμένη ἐκκλησία. Εἰς τὸ φρούριον τοῦτο Θωμᾶς ὁ Δεσπότης τῆς Ἡπείρου κατὰ 1379 Κωνσταντῖνον τὸν Προκαθήμενον ἀφ' οὗ ἐξώρυξε τοὺς ὀφθαλμούς του και ἐπὶ πολὺ ἐν τῇ εἰρκτῇ Ἰωαννῶν ἐκλείσεν, ὡς ἐγκληματίαν καθοσιώσεως ἀπέστειλεν ὅπου ἅμα ἀφιχθέντα ἐφόνευσαν και ἐνεταφίασαν (Π. Ἀραβαντ. Ἡπείρου Χρον. Τόμ. Α'. Κεφ. Γ'. § 90).

Ἐν τοῖς πέριξ τῆς Βουρσίνας ἐξ εἰσὶν ἐκκλησίαι, ἐν δὲ τῷ χωρίῳ μία, ἡ τοῦ Μεγαλομάρτυρος Ἁγίου Γεωργίου. Ἐξωθεν τοῦ ἱεροῦ βήματος ταύτης διακρίνονται τὰ ἐξῆς:

ἔτους, ϞΡΙΕ

Ἡ χρονολογία αὕτη ὁμοία ἐστὶν και ἐπὶ τῆς ΒΔ. πλευρᾶς τοῦ τρούλου ἐξωθεν ἐντὸς δὲ τῆς ἐκκλησίας και ἄνωθεν τῆς κυρίας πύλης αὐτῆς (διότι ἔχει και δῶμα τῶν κατηχομένων) ἀνέγνων τὰ ἐξῆς ἀνορθόγραφα:

Ἰστορήθη ὁ θεῖος και πάνσεπτος ναὸς οὗτος τοῦ ἁγίου ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ τροπαιοφύρου διὰ συνδρομῆς και ἐξόδου κόπου και μόχθου Θωμᾶ και τῶν τέκνων του και πατᾶ ἰω και ἰω πατᾶ Γιώργη και πατᾶ Δημήτρη και ἑτέρων ἀδελφῶν ὑπὸ χειρὸς ἡμῶν Μιχαήλ ἐπολετε Νίκο και Δημητρίου Ἀμῆν ἔτους Ζ. Ρ. Κ. Η. ἐν μηνὶ Αὐγούστου τελειοῦται».

Ἵστε κατὰ ταῦτα ὁ μὲν ναὸς ἐκτίσθη κατὰ τὸ 7115 ἀπὸ Κτίσεως Κόσμου, αἱ δὲ ἀγιογραφικαὶ του εἰκόνες ἀπεπερατώθησαν εἰς τὰ 7124 ἀπὸ Κτ. Κ.

Εἰς τὴν προσκομιδὴν ἐνταῦθα ἀναγινώσκονται προσέτι: «ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἀφέσεως Θωμᾶ Μιχαήλ», και παρακατιῶν ἐν ἄλλῃ γραμμῇ: «Ἰωάννου ἱερέως Γεωργίου».

Ἐν τῇ πρὸς Ν. παρακειμένη Μονῇ, τῇ τιμωμένῃ ἐπὶ τῇ μνήμῃ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, ἐξωθεν μὲν τοῦ ναοῦ, ὅστις μικρὸς ἐστὶ και κατὰ τὸ ἡμισυ ἐντὸς κοιλώματος βράχου ὑπερκειμένου ὑπάρχει ἡ ἐξῆς χρονολογία

ἔτους ϞΡΧΘ

ἐντὸς δ' ἐπὶ τοῦ παραθυροφύλλου τοῦ δεξιῶ χροῦ ἀναγινώσκονται τάδε:

1855. 10 Αὐγούστου ἄλεσεν ὁ μῦλος· εἶχε τὸ δεκάρι γρ. 8.

1831. Αὐγούστου 30· ἐστρώθηκε ἡ ἐκκλησία· Χρῆστο Νικόλας μάστορας· Μόλιστα.

4829. Ἰουλίου 25· ἐστρώθηκε και ἡ Ἁγία Παρασκευῆ.

1832. Αὐγούστου 14· ἔγιναν τὰ στασιδία· σταῦρο μάστορας.

1829. Νοεμβρίου 29· ἔγιναν οἱ τέμπλοι τῶν δύο ἐκκλησιῶν ὑπὸ χειρὸς τῶν Μετσοβιτῶν Στέρργιου και Γεωργίου.

Ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τέλος Ἁγία Παρασκευῆ εἰς θέσιν Ἀραζανη, ἐξ οὗ και Ἀραζανίτσα λέγεται αὕτη, ἀναγινώσκεται ἐπὶ τῆς Ἁγίας Τραπεζῆς ἐξωθεν τὸ ἔτος

ϞΡΕ

και ἐπὶ τῆς δεξιάς πλευρᾶς

ΤΟϞΦΗΗ

Ἐντὸς δ' εἰς τὸ μέσον τῆς ἀνδρωνίτιδος, ἐνθα ἀναγινώσκεται ὁ Ἀπόστολος, ὑπάρχει πλᾶξ κυκλικὴ ἐγγεγραμμένον ἔχουσα δικέφαλον ἀετόν, και κατὰ τὴν περιφέρειαν τὰ ἐξῆς: «ΝΙΚΟΔΜΟ· ΗΓΜΝΟ· ΧΡΙϞΟ ΝΙΚΟΛΑ ΜϞΡΟ:—1829. 18ΛΙ8 25».

Εἰς δὲ τὴν εἰκόνα αὐτὴν τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς εἰσὶ γεγραμμένα τάδε: «Ἰστορήθησαν αἱ πάνσεπτες και αἱ ἁγία εἰκόνες και ἑορτὲς τοῦ τέμπλου διὰ συνδρομῆς και δαπάνης τοῦ ἡγουμένου Κύρ Νικοδήμου. Διὰ χειρὸς Ἀναστασίου Ἀναγνώστη Τσεπελοβίτη κατὰ τὸ 1832 Ἰουναρίου 3.

Κάτωθεν τῆς εἰκόνης ταύτης εἰς τὸ τέμπλον ἐπὶ τοῦ ξύλου εἰσὶ γεγραμμένα:

ΚΤΙΤΟΡΑΣ ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ ΓΟΥΜΕΝΟΣ 1829.

3. Εἰς Μονὴν Παγανιούς.

Ἡ Μονὴ αὕτη κεῖται ἐν μέσῳ πυκνοῦ δάσους πὰρὰ τὴν Τσιουρίλαν και ὑπὲρ τὴν Σέλιανην, ἧς θεωρεῖται

κτῆμα, ἀπέχει δὲ περὶ τὰς δύο καὶ ἡμίσειαν ὥρας τῆς Παραμυθίας πρὸς βορρᾶν. Ὁ Ι. Λαμπριδῆς (Ἠπειρ. Ἀγιοθεορ. σελ. 57) σημειοῖ ὅτι ἦν ποτε μετόχιον τῆς ἐν Πελοποννήσῳ Μονῆς τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου· ἤδη πτωχὴ εἰς εἰσοδήματα, χαίρει φήμην θαυματουργοῦ, χρησιμεύει δὲ καὶ ὡς σωφρονιστήριον, διὸ ἐκάστοτε φέρονται ἐν αὐτῇ ἐκ διαφόρων μερῶν φρενοβλαβεῖς, Χριστιανοὶ τε καὶ Μωαμεθανοὶ ἐκ τῶν πέριξ, σωφρονούμενοι δι' ἄλυσιν καὶ νηστειῶν πρὸς τῇ χάριτι τῆς Παναγίας.

Ἄγνωσθ' ἂν ἡ ὀνομασία Παγαγιῶς προῆλθεν ἐκ τῆς λέξεως, ὡς λέγουσι, παγάνα, διότι δηλαδὴ ἐν τῷ δάσει πολλάκις τοῦ ἔτους ἐξέρχονται παγάρες οἱ κυνηγοὶ ἐκ τῶν πέριξ χωρίων εἰς κυνήγιον ἰδίως ἀγριοχοίρων καὶ ἐλάφων, ἢ ἐκ τῆς μνήμης τῆς Μονῆς Παναγίας, μεταπεσοῦσα εἰς Παναγιῶς-Παγαγιῶς.

Ἐνταῦθα εἰς χειρόγραφον βιβλίον περιέχον μόνον ὀνόματα κεκοιμημένων μνημονευομένων ὑπὸ τοῦ ἱερέως ἐν ταῖς ἱεροτελεστίαις ἀναγράφονται οἱ ἱερομόναχοι οἱ ἐν τῇ μονῇ διατελέσαντες ἡγούμενοι, ὡς πιστεύεται, κατὰ τὴν ἐξῆς τάξιν :

Ἰωακείμ, Σαμουήλ, Παρθένιος, Ζακχαῖος, Γεννάδιος, Σεραφεῖμ, Παγκράτιος, Διονύσιος, Χρῦσανθος, Λεόντιος, Ἰακώβ, Ζώσιμος, Χρῦσανθος, Ἀμβρόσιος (ἐκ Σέλιανης), Γρηγόριος (ἐπίσης). Εἰς τούτους προσθέτομεν ἐνταῦθα τοὺς ζῶντας, τὸν τελευταίως ἀποχωρήσαντα ἡγούμενον Κωνσταντῖον ἐκ Κουρέντων καὶ τὸν ἤδη ἡγουμενεύοντα Ἰωσήφ ἐκ Σέλιανης, τὸν πρὶν πατᾶ Δημήτριον, προαχθέντα εἰς τὸ ἀξίωμα τούτου καὶ εἰς ἀρχιμικηδρίτην ὑπὸ τοῦ πρώην Παραμυθίας Κυβ. Ἰωάννου.

Ἐκ τῶν ἄνω δέκα καὶ πέντε τοῦ βιβλίου ἱερομονάχων ἐτάφησαν ἐν τῇ Μονῇ, ὡς λέγεται, δώδεκα ἀποθανόντες

ἐν αὐτῇ. Ἐπίσης δὲ λέγουσιν ὅτι πολλοὶ αὐτῶν διήκυσαν ἐνταῦθα πολλὰ ἔτη, εἰς δ' ἐκ τῶν τελευταίων μάλιστα πενήτηντα ὅλα ἔτη ἐβίωσαν ἐν αὐτῇ. Ἀναφέροντες δὲ καὶ χρονολογίας εἰς τινὰς αὐτῶν σημειούμεθα τοὺς

Ἰωακείμ 16. 2.

Γεννάδιον 1681.

Χρῦσανθον 1806.

Ἀμβρόσιον 1845.

Γρηγόριον 1876.

Κωνσταντῖον 1892.

Ἰωσήφ 1893.

Ἄνωθεν τῆς ἐσωτερικῆς πύλης τοῦ ναοῦ εὐρεται ἡ ἐξῆς ἐπιγραφὴ ὀλονέν καταστροφομένη ὑπὸ τοῦ χρόνου καὶ μόνον ταῦτα ἔχουσα εὐδιάκριτα ἐν κεφαλαίοις γράμμασι καὶ ἀνορθόγραφα :

« + Ἀνιστορήθη ὁ θεῖος καὶ πάνσεπτος ναὸς τῆς ἀμμητύου [ἀμωμῆτύου (;)]

καὶ πανάγνου Μαρίας καὶ πανυπερευλογημένης ἐν γόζου Δεσποίνης ἡμῶν

Θεοτόκου ἐγκαινιστ . . . καθιερωθὲν παρὰ τοῦ πανι [ε]ρωτάτου Κου Κου Εὐγενί[ου]

διὰ συνδρομῆς καὶ ἐξόδου παρὰ τοῦ πανοσιωτάτου Γενναδίου ἱερομονάχου

Θεοδοσίου μοναχοῦ ἔτους ΑΧ (ΠΑ) »

Ἐκ ταύτης μανθάνομεν ὑπάρξαντας κατὰ τὸ 1681 ἐπίσκοπον τὸν Εὐγένιον, ὅστις ἄγνωστος ἡμῖν τυγχάνει μέχρι τοῦδε, καὶ ἱερομόναχον τὸν Γεννάδιον, ὅστις πιθανὸν νὰ εἶνε ὁ ἐν τῷ καταλόγῳ μνημονευόμενος καὶ μοναχὸν τὸν Θεοδοσίον.

Ε Π Ι Φ Υ Λ Λ Ι Σ .

ΠΟΙΚΙΛΗ ΔΙΑΛΕΞΙΣ .

Ὁ Zola δὲν ἠσύχασεν ἔτι. Μετὰ τοὺς Εὐρωπαίους ἰδοὺ ὅτι δυσμενέστατα ἀποφαίνονται καὶ οἱ Ἀμερικανοί. Ἡ ἀμερικανικὴ ἐφημερὶς Κῆρυξ τῆς Νέας Ὠρέας ἐδημοσίευσεν τὸ μυθιστόρημα τοῦ Zola ἐν ταῖς στήλαις αὐτῆς καὶ ἐπιστολὰς ἀπευθυνθείσας τῇ διευθύνσει αὐτῆς ὑπὸ διαφόρων, δι' ὧν πολλάκις ὑβρίζεται ἔτι ὁ συγγραφεὺς τῆς *Lourdes*. Ἐξ αὐτῶν παρέχομεν τὰς ἐξῆς ἐν κειμένῳ.

Continuez si cela vous convient à imprimer votre sale histoire, mais que je sois pendu si vous me la faites lire: Je cesse d'acheter le *Herald*; Je le reprendrai quand vous aurez fini.

R. V. Z.

Je suis étonné que vous publiiez *Lourdes*, ne trou-

vez-vous pas qu'il y a déjà assez de biqoteries dans notre pays ?

Un Américain

Lourdes est un blasphème et un saleté, Zola est un imbécile littéraire.

(Ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ *Truth* τοῦ Seranton)

Je considère la publication de *Lourdes* dans vos colonnes comme une insulte à la jeunesse. Je ne suis pas capable de digérer pareille nourriture. Je me désabonne.

Véritas

Lourdes est faible et ennuyeux, un reporter ordinaire envoyé sur les lieux nous en aurait appris davantage . . .

Howard Fuller

Zola a le génie de blesser le goût public

(Montreal-News).

Ταῦτα ἐπιστολὰ ἐδημοσιεύθησαν πλεῖστοι, πᾶσι δὲ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ τόνου.

Κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίαν τῆς ἐν Παρισίαις Ἀκαδημίας

*Ἐξώθεν τοῦ ναοῦ ἐπὶ τῆς νοτιοανατολικῆς προσόψεως εὔρηται ἡ ἐξῆς ἐπιγραφή ἐπὶ κεράμων :

Ὁ Πρωτοκτίτωρ
Ἰωακείμ. ἱερο-
μόναχος †
α χ Η θ

Ἐπίσης ἐξώθεν κελλίων ἀναγινώσκονται καὶ αἱ ἐξῆς ἐπιγραφαί :

1845 † Φλεβαρίου 27

Κτίτορας

Ἀμβροσίου ἱερομονάχου

ταῦτα δὲ ἐπὶ πλακὸς ἐντετειχισμένης.

1876 †

Δικεμβρ

Γρηγορίου ἱερομο-
νάχου

ἐπίσης ἐπὶ πλακὸς ἐντετειχισμένης

Ἐντὸς τοῦ ναοῦ εἰς τὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας εἰσὶ τὰ ἐξῆς ἀνορθόγραφα :

«Διὰ συνδρομῆς τοῦ πανοσιωτάτου κυρίου Χρυσάνθου ἱερομονάχου 1806 Ἰανουαρίου . . .» ἐγένετο δηλονότι ἡ εἰκὼν.

Εἰς δὲ μηναιὸν τι ἀνέγνωμεν τὰ ἐξῆς ἐν τῷ ἐξωφύλλῳ ἀνορθόγραφα :

«1850 ἔτη. ἔχειροτονήθηκα ἐγὼ ὁ παπᾶ Γιώργης ἀπὸ χωρίου Σέλιανη στὸν Δεσπότη Διονύσιον.»

τῶν ἐπιγραφῶν καὶ τῶν γραμμάτων ἀνεκοινώθη ὅτι κατὰ τὰ ὑπὲρ τῆς ἐν Ἀθήναις γαλλικῆς ἀρχαιολογικῆς σχολῆς ἐν Δελφοῖς διενεργουμένης ἀνασκαφῆς ἀνεκαλύφθη σπουδαῖον ἀπόσπασμα νέου ὕμνου εἰς Ἀπόλλωνα, φέρων, ὡς καὶ τὸ πρότερον, τὰ σημαδόφωνα. Τὸ νέον τοῦτο ἀπόσπασμα ἀποτελεῖται ἐξ 28 στίχων, ὧν ἡ ἀρχὴ διατηρεῖται ἐν ἰκανῶς καλῇ καταστάσει. Ὁ κ. Weil, ὁ διαπρεπὴς ἐκδότης τῶν ἐλλήνων τραγικῶν, ὁ τὸν πρῶτον εἰς Ἀπόλλωνα ὕμνον, ὡς γνωστόν, συμπληρώσας, κατώρθωσεν, ἔχων ὑπ' ὄψιν φωτογραφικὸν ἀπεικόνισμα ἀποσταλὲν ὑπὸ τοῦ κ. Homolle, νᾶ συμπληρώσῃ ἅπαντα τὰ χάσματα, ἀνέγνω δὲ γαλλικῶν τοῦ νέου ὕμνου μεταφράσιν, παρέχουσαν ἐπαρκῆ περὶ τοῦ πρωτοτύπου ἰδέαν. Γενικῶς δὲ ἀποδίδεται εἰς τὸν ὕμνον τοῦτον ὑψηλὴ ποιητικὴ ἀξία. Ὁ κ. Th. Reinach θὰ μελετήσῃ τὰ σημαδόφωνα, ὅπως μεταγράψῃ πιθανῶς καὶ τὸν νέον τοῦτον ὕμνον διὰ σημαδοφωνῶν τῆς εὐρωπαϊκῆς μουσικῆς.

Ἐν τοῖς ἄλλαις ἐν Γαλλίᾳ ἐκδόθεσι συγγράμμασι καταλεκτέον καὶ τὸ *Professional-Louer*, μυθιστόρημα τοῦ εὐφυοῦς διηγηματογράφου ὅστις ὑπογράφεται Gyp. Τὸ μυθιστόρημα τοῦτο εἶνε εὐτυχῆς ὁδύσεια ἀγαθοῦ νέου, ὃν ὁ μυθιστοριογράφος διαγράφει

« 1870. ἔγινε ἀκρίβεια καὶ στοὺς ἐβδομηντα δύο περεκέτι.»

« Δέσποινα, πάντων Δέσποινα, καὶ πάντων ὑπερτέρα καὶ πάντων ὑπερέχουσα τῶν ἄνω στρατευμάτων. ἔκτεινον χεῖρα κρατεᾶν καὶ φύλαττε τὸν κόσμον, τοὺς ἱερεῖς εὐλόγησον τοὺς σὲ παρακαλοῦντας, τοὺς μοναχοὺς συμπάθησον»

4. Εἰς Σέλιανην.

Ἡ Σέλιανη χωρίον ἐστὶ μίαν καὶ ἡμίσειαν ὥραν μακρὰν τῆς Παραμυθίας ΒΔ.

Εἰς τὴν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ χωρίου ἐκκλησίαν αὐτῆς ἐσώζετο μέχρι πρό τιнос κατὰ τὰς διαβεβαίωσεις τοῦ ἱερέως ἐπὶ τοῦ τρούλου ἡ χρονολογία απρ.

Εἰς ἐξώφυλλον Πεντηκοσταρίου αὐτῆς ἀνέγνωμεν τὰ ἐξῆς :

«1829 μαγῆου 2. κανο θημηση οπο εκαψε τη σεληνανη ο προνης κε ηταν ακρηθηα μεγαλη επαγη τὸ ταγαρι γρο. 80».

Ἐπίσης εἰς ἐξώφυλλον τι εὔρον καὶ τὴν ἐξῆς ἐμφαντικὴν δῆλωσιν ἀνορθογράφως :

«Κάνω θύμιση ὅτι ἐγίνηκα ἐγὼ ἱερεὺς εἰς τὴν Μητρόπολιν Παραμυθίας ἐπίσκοπου Ἀγάπιος μὲ τὸν ἡγούμενον Ἀμβροσίον καὶ μὲ τὸν παπᾶ Γιώτη καὶ μοῦ πῆρα»

γρόσια τριακόσια πενήντα ἕτοι

350 :

παρηρησίχ

80 :

καὶ γράφω ἐπὶ χεῖρὸς

γρ. 430 :

Τριανταφύλλου ἱερέως. Φεβρουαρίου 3. 1846».

πτωχὸν ὑπάλληλον τοῦ ὑπουργείου, καὶ ᾧτιν ἀγαθὸς παρίστατα δαίμων γυνὴ τις ἔχουσα ἑκατομμύριά τινα, ἧς δὲ χάριν ἀλλάσσε ὄνομα καὶ ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον αὐτοῦ γίνεται δεκτὸς ὑπὸ τῶν ἀριστοκρατικῶν ὡς εὐγενῆς. Τὸ βιβλίον τοῦτο κρίνεται τερπνὸν καὶ εὐάρεστον, περιέχων πολλὰ παρατηρήσεις τοῦ mondain κόσμου καὶ ὠραῖα πρακτικῆς φιλοσοφίας μαθήματα. Ἀληθῆς δὲ σκηνὴ κομωδίας κρίνεται ἡ ἀφήγησις τῆς ἀλλαγῆς τοῦ ὀνόματος τοῦ νέου.

Ἐτερον μυθιστόρημα ἐδημοσιεύθη ὑπὸ τοῦ Ernest Daudet ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν *Aveux de femme* καὶ ἄλλο ὑπὸ Louis Richard ἐπιγραφόμενον *Fin de jeunesse*.

Χαρακτηριστικὴν ἐδημοσίευσεν κριτικὴν ὁ Gaston Deschamps ἐν τῷ *Χρόνῳ* τῶν Παρισίων τῆς «Ἱστορίας τῆς ἑλληνικῆς φιλολογίας» ὑπὸ τῶν Alfred καὶ Maurice Croiset, τοῦ μὲν μέλους τοῦ πανακαδημείου καὶ καθηγητοῦ ἐν τῇ σχολῇ τῶν γραμμάτων τῶν Παρισίων, τοῦ δὲ καθηγητοῦ ἐν τῷ Κολλεγίῳ τῆς Γαλλίας. Τὸ σύγγραμμα ἀποτελεῖται ἐκ τόμων 3 ὧν ὁ μὲν πρῶτος ἐνέχει τὰ περὶ Ὀμήρου, τῆς κυκλικῆς ποιήσεως καὶ τοῦ Ἡσίοδου, ὁ δεῦτερος τὰ περὶ τῶν ἱστορικῶν καὶ ὁ τρίτος τὴν ἀττικὴν περίοδον, τραγωδίαν, κωμωδίαν.

5. Εἰς Μονὴν Ἰωάννης ὁ Προδρόμος εἰς Βέλλιανην.

Αὕτη κείται παρὰ τὸ χωρίον Βέλλιανη καὶ πρὸς Α τοῦ πελασγικοῦ αὐτῆς φρουρίου, μίαν καὶ ἡμίσειαν ὥραν μακρὰν τῆς Παραμυθίας. Οὐδεμία ἐν αὐτῇ σώζεται ἐπιγραφή, μόνον δ' ἐντὸς τοῦ ναοῦ πρὸ τῆς Ὁραίας Πύλης ἐπὶ τοῦ ἐδάφους πλάξ ἐστίν, ἐφ' ἧς ἀναγινώσκεται τὸ ἔτος 1137 καὶ ἦτις ἐκ τοῦ παλαιοῦ ναοῦ τοῦ παρακειμένου ἐν ῥεῖπλοις ἐνταῦθα μετηνέχθη καὶ πιθανῶς μᾶς παρέχει τὴν μόνην περὶ τῆς Μονῆς χρονολογικὴν σημείωσιν. Ὁ Ι. Λαμπρόδης (Περὶ τῶν ἐν Ἠπείρῳ ἀγαθοερ. σελ. 50) λέγει ὅτι ὁ εὐκτήριος οἶκος τῆς μονῆς (ὁ παλαιὸς βεβαίως) τῷ 738 ὠκοδομήθη, ἀλλ' ἀγνοοῦμεν ποῦ βασιίεται.

Ἐπὶ τῆς προσόψεως τοῦ ἀκόμφου καὶ ὑπὸ σεισμοῦ διαρραγέντος νέου ναοῦ, ἐν μακρᾷ γραμμῇ ἀναγινώσκεται τὸ ὄνομα τοῦ καλογήρου, ὅστις οὐ πρὸ πολλοῦ καταστρέψας τὸν παλαιόν, μικρόν, ὠραῖον βυζαντινόν, ἀνήγειρε τοῦτον, ἔχει δ' οὕτως : «Λεόντιος ἱερομόναχος».

Ὁ Λεόντιος οὗτος εὑρηται καὶ εἰς τὴν ἐξῆς σημείωσιν ἣτις ὑπάρχει εἰς ἐξώφυλλον Πηδαλίου τῆς Μονῆς, ἐν τῇ ἐπισκοπῇ, Παραμυθία, ἤδη ἀποκειμένου καὶ ἦτις μαρτυρεῖ περὶ τοῦ ἄλλοτε πλούτου τῆς Μονῆς :

«Καὶ τὸ παρὸν βιβλίον ὑπάρχει Λεοντίου ἱερομονάχου καὶ ἡγουμένου τῆς ἱερᾶς Μονῆς Προδρόμου Βέλλιανης καὶ ἀπὸ τὴν ἀνωμαλίαν . . . εἰς 1854 ἐχάλασαν τὸ ἱερόν μοναστήριον, τὸ ἔκκψαν καὶ τοῦ ἐπῆραν τὸ βίον ἀπὸ γι-

Ἀποβλέπων τις εἰς τὸ ὅτι ὁ Γάλλος γενικώτερον μὲν ἀλλὰ καὶ ἀσφαλῶς ἀντιλαμβάνεται τῶν ἐλλήνων συγγραφέων, ἐκτίθησι δὲ τὰ περὶ αὐτῶν ἐπαγωγικῶς καὶ οὕτως ὥστε πᾶσι νὰ ὦσιν εὐχερῶς καταληπτὰ τὰ ὑπ' αὐτοῦ λεγόμενα καὶ εὐχερῆς ἢ εἰσῶσις εἰς τὸν νοῦν καὶ τὰς καλλονὰς τῶν συγγραφέων, ἀνευρίσκει τὴν κριτικὴν τοῦ φιλελλήνου συγγραφέως τῆς Ἑλλάδος τῆς σήμερον ὀρθήν.

Παρὰ τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολ. Ἐταιρείας παρηγγέθη ὁ ἔφορος τῶν ἀρχαιοτήτων κ. Τσουντας νὰ περιέλθῃ τὰς Κυκλάδας καὶ νὰ ἐνεργήσῃ προχειρῶς ἀνασκαφὰς πρὸς εὑρεσιν προϊστορικῶν μνημείων. Ὁ γνωστόν, εἰς πάσας τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου εὐρίσκειται πληθὺς προϊστορικῶν τάφων, ἀγαλμάτια λευκά, δακτυλιόλιθοι καὶ λοιπὰ ἀντικείμενα μυκηναίας ἐποχῆς, περὶ τούτου δὲ πραγματεύθησαν ἐκτενῶς ὁ Βόλτερος καὶ ἄλλοι ξένοι ἀρχαιολόγοι. ὀλίγα δὲ ἐξ αὐτῶν ἔχει καὶ τὸ μουσεῖον τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας. Ὁ κ. Τσουντας εὐρίσκειται ἤδη εἰς Ἀμοργόν, ὅπου ἐνεργεῖ ἀνασκαφὰς πρὸς ἀναζήτησιν τῶν ἀρχαιολογικῶν αὐτῆς κειμηλίων, ἰδίως δὲ τῶν ἐκ λευκοῦ μαρμάρου εἰδωλίων, τῶν ὁποίων αἱ παραστάσεις ἀκόμη δὲν ἐξηγήθησαν ἐπαρκῶς, διότι ἀγνωστον εἶνε ἂν παριστάνουσιν θεοὺς ἢ κοι-

δοπρόβατα 936 : μεγάλα, ἐξ ὧν τὰ κατζίκια καὶ τὰ ἀρνιά, γελάδες 83, βώδια καματερά 15, τούρμα φοράδες 50, χώρια γεννήματα, λάδια, ἀσημίκα καὶ ἄλλο βανταλῆκι καὶ ἤλθα καὶ κάθουαι εἰς Βοϊνίκιον εἰς τὸ μετόχιον 1866. Ἰουν. 12. ἡγούμενος Λεόντιος».

6. Εἰς Παραμυθίαν.

Εἰς ἐκκλησιαστικόν τι βιβλίον τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας τῆς Παραμυθίας εἰσὶ γεγραμμένα τὰ ἐξῆς :

«Ἐτους 1813 Νοεμβρ. 28. Θιμησι ης τας ηκοσι οκτο του νοεμβρ. προς το φεξιμο εσιστικε η γι τοσο οπου επεσαν σπιτια του χασανι προνιου και αλλα μερικα τιχι και αλα αποδειπα οπου κανις δην θιματε ετουτον τον σισμον και το γραφο εγο δια θιμησι ης το παρον βιβλιον δια ενθιμησι και το γραφο εγο

(παπα πανος) Παραμυθιας ἐφημεριος
σήμερα παρασκεβη εγινε ο σισμος».

Ἐν Παραμυθία

(Ἀκολουθεῖ).

Δ. Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ.

νοὺς ἀνθρώπους, ἀφοῦ ἡ θρησκεία τῶν πρώτων οἰκιστῶν τῶν νήσων τούτων Καρῶν ἢ ἄλλων φυλῶν δὲν ἐξηκριβώθη ἀκόμη. Ὅπως δὲ σπουδαίαν σημασίαν διὰ τοὺς ἀρχαιολόγους ἔχει ἡ ἐξερεύνησις τῆς ἐποχῆς ταύτης, διότι τότε ἤρριξεν ὁ πολιτισμὸς νὰ εἰσδύῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἣτις κατὰ τοὺς κλασσικοὺς χρόνους ἐκ τῆς μοιραίας ταύτης ὠθήσεως εἶχε φθάσει εἰς τὸ κατακόρυφον τῆς προόδου ὑπὸ τὴν ἐποψιν τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τέχνης.

Ὁ γνωστός ἀγγλὸς ἀρχαιολόγος Ἐβανς, ὅστις πρὸ τινος χρόνου μεταβὰς εἰς Ἀθήνας ἠγόρασε διὰ λογαριασμῶν τοῦ μουσείου διαφόρους ἀρχαιότητας ἐκ τῶν κοιτῶν καὶ συνήθων, εὐρίσκειται ἀπὸ τινος ἐν Κρήτῃ καὶ ἔτυχεν ἀδείας ὅπως ἐνεργήσῃ αὐτοῦ ἀνασκαφὰς. Αἱ ἀνασκαφαὶ αὗται ἀποβλέπουσιν, ὡς λέγεται, εἰς τὴν ἀνακάλυψιν τῶν ῥεῖπῶν τῆς ἀρχαίας πόλεως Κνωσσοῦ, τῆς περιφήμου καθέδρας τοῦ Μίνωος, ὅπου μυθολογεῖται ὅτι εὐρίσκειται καὶ ὁ Μινώταυρος, ἀρχονταὶ δὲ προσεγγῶς. Ὁ κ. Ἐβανς δὲ σκοπεῖ νὰ παραμείνῃ ἐπὶ πολὺ ἐν Κρήτῃ, ὅπως ἐνεργήσῃ καὶ ἀλλαγῶ τῆς νήσου ἀνασκαφὰς.

Ο. Α.

— Περί τῆς Κεκιλίας.

— "Ω, Θεέ μου! διατί ἔχεις τὸ ἦθος τόσῳ σοβαρόν; μήπως τὴν ζητῆ τις εἰς γάμον; εἶναι δεκαπέντε ἐτῶν ἀκόμη, εἶναι πολὺ πρόωρον...

— Ὅποτε κἀν συμβῆ τοῦτο θὰ μᾶς φανῆ πρόωρον! εἶπε μελαγχολικῶς ὁ Δαβὶδ· ἀλλὰ κἀτι ἄλλο συμβαίνει· δὲν παρετήρησας σύ μεταβολὴν τινα εἰς τὴν διάθεσίν τῆς θυγατρὸς μας;

— "Ὁχι! ὁποῖαν μεταβολὴν;

— "Ἐγείνε μελαγχολικὴ, δὲν ὁμιλεῖ πλέον ὡς πρὶν· σήμερον τὴν κατέλαβον κλαίουσαν εἰς τὸ δωμάτιόν της...

"Ἡ Λουίτζα ἔφηριξε· «μήπως ἐνόησέ τι ἡ μικρά;» διενόηθη· βαρεῖα ἀγωνία συνετάραξε τὴν ψυχὴν της πρὸ τῆς ιδέας ὅτι θὰ ἠρυθρία ποτὲ ἴσως ἀπέναντι τοῦ τέκνου αὐτῆς. Καὶ διετέλεσεν ἐπὶ στιγμὴν σιγὴν καὶ σύννοους μηδόλως προσέχουσα εἰς νὸν σύζυγον αὐτῆς ὅστις τὴν παρετήρει.

— Τί διανοεῖσαι; ἠρώτησεν οὗτος.

Οἶονεὶ ἐκπλαγεῖσα ὑπὸ τοῦ αἰφνιδίου ἤχου τῆς φωνῆς αὐτοῦ, ἐποίησε κινήσιν ζωηράν.

— Προσπαθῶ νὰ ἐνθυμηθῶ ἐὰν συμβῶν τι ἐκ τῶν τελευταίων ἡτο φῦσεως τοιαύτης ὥστε νὰ προκαλέσῃ τὴν μεταβολὴν τὴν ὁποῖαν παρετήρησες τῆς ὁποίας ὅμως ἐγὼ δὲν ἀντελήφθην· ἀλλὰ δὲν εὐρίσκω τοιοῦτό τι... εὐρίσκομαι εἰς ἀπορίαν ἐντελῆ... ἀλλὰ θὰ τὴν ἐρωτήσω.

— "Ὁχι! ἀνέκραξε ζωηρῶς ὁ Δαβὶδ, προσπαθῶν νὰ παρακολῶσῃ διὰ παντὸς τρόπον συνέντευξιν μεταξὺ μητρὸς καὶ θυγατρὸς, ἥτις θὰ ἐλύπει βαρῶς ἐκείνην. "Ὁχι, εἶναι ἀνωφελές· ἄς μὴ ταράξωμεν πολὺ τὸ πνεῦμα τοῦ παιδίου· ἀρκέσθητι εἰς τὰς πληροφωρίας τὰς ὁποίας θὰ σοὶ δώσω ἐγὼ. "Ἄς τὴν ἀφήσωμεν ν' ἀνεύρῃ τὴν γαλήνην καὶ τὴν ἀφροντίσιν τῆς ἡλικίας της. "Ἀλλὰ προσηλώθητι ἐπ' αὐτῆς, ἀγαπητή μοι φίλη... Ἐξέρχεσαι συχνότατα, λοιπὸν ἡ Κεκιλία θὰ σοὶ ἦναι ἐφεξῆς ἀληθὴς σύντροφος... "Ὁ, μὴ νομίσης ὅτι σοὶ ἀπευθύνω μομφὴν τὴν στιγμὴν ταύτην!... συμπεριλαμβάνετε τὴν· διότι δὲν εἶναι καλὸν τὸ νὰ ἐμπιστεύηται τις ἐφηβὸν ἥδη κόρην εἰς κατωτέρας, ἔστω καὶ ἂν ἦναι ἐκλεκτοί. "Ἡ παιδαγωγὸς της εἶναι πλήρης προσόντων, ἀλλ' ὑπὸ πᾶσαν ἐποψὴν δὲν δύναται βεβαίως ν' ἀμιλλῆθῃ πρὸς σέ... "Ὡστε ἐπιθυμῶ πολὺ νὰ δράσης οὕτως ὥστε ἡ Κεκιλία νὰ ὠφεληθῆ ὅσον τὸ δυνατόν ἐκ τῆς τόσον ἀσφαλοῦς κρίσεώς σου καὶ τῆς τόσον λεπτῆς καλαισθησίας σου. Τοιοῦτοτρόπως, ἀφ' οὗ ἦδη τῆ ἐδῶκες τὴν ὥραίαν μορφήν σου, θὰ τῆ μεταδώσης καὶ τὸ πνεῦμα σου, καὶ θὰ τὴν καταστήσης τελειότητα ἀληθῆ.

— Μὲ κολακεύεις!... εἶπεν ἡ Λουίτζα ἐξαναγκάζουσα ἑαυτὴν ὅπως μειδιάσῃ.

— Μὰ τὴν ἀλήθειαν, ὄχι, τὸ γνωρίζεις. Δὲν γνωρίζω γυναῖκα ἀξίαν νὰ παραβληθῆ πρὸς σέ· ἰδοὺ διατί ποθῶ νὰ σοὶ ὁμοιάσῃ καθ' ὅλα ἡ κόρη μας. "Ἀλλως τε ὅτι σοὶ ζητῶ εὐκόλωτατα ἐκτελεῖται.

— "Ὁχι ὅσον νομίζεις εὐκόλως· ἀλλ' ἀδιάφορον! ἂν ἦτο εὐκόλον ποῦ θὰ ἐνέκειτο ἡ ἀξία;

— Εὐχαριστῶ! ἀνέκραξε μετ' ἐκχύσεως ὁ Δαβὶδ· μοὶ προξενεῖς ἀληθῆ χαρὰν! Θὰ συγχαρῆς κατόπιν σεαυτὴν διὰ τὴν ἀπόφασιν τὴν ὁποῖαν λαμβάνεις.

"Ἄ, σὲ προειδοποιῶ, ὅτι θ' ἀγοράσω αὐρίον μικρὸν ψέλλιον διὰ τὴν Κεκιλίαν, τὸ ὁποῖον θὰ τῆ δωρήσῃς σύ... Τοῦτο ἐν τέλει θὰ τὴν μεταπέισῃ ὀλοτελῶς!

Φαιδρῶς δὲ τρίβων τὰς χεῖρας ὁ ἀγαθὸς ἀνὴρ ἀφῆκε μόνην τὴν σύζυγόν του καὶ ἔσπευδεν εἰς τὸ δωμάτιον αὐτοῦ ὅπως συμπληρώσῃ τὴν ἐπιστολογραφίαν του.

"Ἡ Λουίτζα διδαχθεῖσα ἐκ τῶν συμβουλῶν τοῦ συζύγου, ἐπέδειξεν ἥδη ἀφοσίωσιν πρὸς τὴν θυγατέρα αὐτῆς. "Ἡ ἀφοσίωσις δὲ αὐτῆ, ὡς πᾶν ὅτι δὲν εἶναι ἀπολύτως εὐλικρινές, μετεῖχεν ἐπιτετιθυμένης τινὸς ἐξάρσεως, ἥτις κατεγοῦτευσεν τὸν Δαβὶδ διὰ τὸ λαμπρὸν τῆς ἐπεμβάσεως αὐτοῦ ἀποτέλεσμα. "Ἀλλὰ δὲν ἠντλησεν ἴσην χαρὰν ἐκ τῆς στάσεως τῆς Κυκλίας, ἥτις δὲν μετεβάλλετο ὁσημέραι ὅσον ἐκείνου ἐπόθει ἐπαισθητῶς. Σκιά τις στενοχωρίας ὑψίστου πάντοτε ἐν τῇ πρὸς ἀλλήλας σχέσει μητρὸς καὶ θυγατρὸς. Στοργικαὶ ἀλλ' ἄνευ διαχύσεως δεκνύμεναι πρὸς ἀλλήλας, ἐφαίνοντο ἀμφότεραι ἐντὸς ὁρίων συγκρατούμεναι, μεταξὺ δι' αὐτῶν ἐμεσοχώρει νέφος, πρὸς διάλυσιν τοῦ ὁποῖου, ἐπραξε μὲν πᾶν τὸ ἐπ' αὐτῆ ἡ μήτηρ, τὸ ὁποῖον ὅμως μετ' ὅλα ταῦτα διέμεινεν ὅλως ἀδιασκέδαστον. "Ἡ Κεκιλία ἀπέδιδεν ἀγάπην καὶ φροντίδα πρὸς τὴν μητέρα αὐτῆς, ἀλλ' ἔτιρει χροιάν ἐπιφυλάξεως· θὰ ἐνόμιζε δέ τις ὅτι ἐπὶ πολὺ μελετήσασα τὴν θέσιν αὐτῆς ἡ ἐφηβὸς κόρη, διέγραψε κατ' ἰδίαν ἀπαράβατον σχέδιον διαγωγῆς.

"Ἄλλ' οὐχί! ἐξ ἐνστίκτου ἐφέρετο οὕτως. "Ἐν τῇ ἀφελείῃ καὶ εὐθείᾳ ἐκείνῃ παιδικῇ ψυχῇ ἐλάμβανε χώραν συστολὴ ἀκούσιος. "Ὡς πρὸ μικροῦ χρόνου αὐτομάτως καὶ οὐδένα γνωρίζουσα λόγον, ἀλλὰ μετὰ βεβαιότητος ἀκραδάντου ἀνέκραξεν «ἡ μήτηρ μου δὲν μ' ἀγαπᾷ πλέον», αὐτομάτως, ἀλλὰ καὶ μετὰ πεπονησέως πάλιν ἐνόει ἥδη ὅτι ὠφέλιε ν' ἀρκεσθῆ εἰς τὴν στοργήν, ἣν ἡ μήτηρ αὐτῆς τῇ προσέφερεν, ἐπὶ ποινῇ ἀποτυχίας ἀποφεύγουσα τὸ ν' ἀπαιτήσῃ πλείονα. "Ἐθλίβετο ὅμως σπουδαίως, καὶ πρόωρος σοβαρότης ἐνεχαράχθη ἐπ' αὐτῆς.

Διὰ τὴν περιστολήν ταύτην τῆς ἀγάπης ἀπεξήμιον αὐτὴν ὁ πατήρ. "Ἡ πρὸς αὐτὸν στοργὴ της νυξήθη, ὁσάκις δ' ἐνεφανίζετο οὗτος, ἡ ζοφερὰ τέως μορφή τοῦ παιδίου κατήστραπτεν ἥδη ἀκτινοβόλος καὶ φιλομείδης. "Ὁ πατήρ ἀπήλαυε γηθοσύνης τῆς ὑπερεκχειρίσεως ταύτην τῆς στοργῆς, μηδόλως διερωτώμενος περὶ τοῦ αἰτίου εἰς τὸ ὁποῖον αὐτὴ ἀπεδίεδετο. "Ἀγαπῶν βαθύτατα τὸ μονογενὲς αὐτοῦ τέκνον, καὶ αἰσθανόμενος ἑαυτὸν ἰκανὸν ὅπως προδῆ χάριν αὐτοῦ εἰς τὰς ὑψίστας θυσίας, οὐδόλως ἐξεπλήττετο ἐπὶ τῷ ὅτι πρὸς αὐτὸν ἐστρέφεοντο πάντοτε οἱ γλυκεῖς ὄφθαλμοὶ του πλήρεις ἐλπίδος καὶ ἀφοσίσεως. Τῆς ἐν τῇ μεταξὺ μητρὸς καὶ θυγατρὸς ἀγάπῃ ἐπελθούσης ἀλλοιώσεως δὲν ἀντελαμβάνετο, στερούμενος οὐχὶ μόνον τῆς διαθέσεως ὅπως παρατηρήσῃ, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀπαιτουμένης δευδερκείας ἴσως. "Ἀπ' αὐγῆς μέχρι δύσεως ἀπερροφᾶτο ἐμπαθῶς ὑπὸ τῶν μελετῶν αὐτοῦ καὶ τῆς ἀνενδότου ἐργασίας, ἥτις ἐσκόπει εἰς τὸ νὰ ταῖς προπορίσῃ πλοῦτη ἀμύθητα, ἐπίστευε δὲ εὐλικρινῶς ὅτι τὰ πάντα ἐβαινον βελτιούμενα ὅλοεν ἐν τῷ οἴκῳ του, λατρεύων δὲ τὴν σύζυγόν του, τῇ ἐπέτρεπε προθύμως ὅπως ἐνεργῆ κατὰ βούλησιν ὅλων, καὶ θεώρει ὡς ἐλαφρὰν φαν-

ταδιοπληξίαν πάσαν ιδιορρυθμίαν τοῦ χαρακτῆρος αὐτῆς.

Ὁθεν ἐθεώρει ἑαυτὸν ὡς τὸν εὐδαιμονέστατον τῶν ἀνθρώπων, ἴσως δὲ ἀληθῶς θὰ ἦτο τοιοῦτος ἂν ἠδύνατο νὰ παραταθῆ αἰωνίας ἢ ἀμβλυωπία αὐτοῦ. Διότι, τίς δύναται νὰ καταμετρήσῃ ἀκριβῶς τὸ μέγεθος τῆς αὐταπάτης, ἥτις ἐπικρατεῖ ἐν τῇ γυνὴν εὐδαιμονία ! . . .

Μόνος ἐντὸς τοῦ ἀτμοπνεύοντος σιδηροῦ ὀχήματος, ὅπερ ἔβηεν αὐτὸν εἰς Παρισίους, μετὰ μετρίου τάχους ταλαντευομένου λεωφορείου βαῖνον, ὁ Δαβὶδ προσεπάθει, ὅπως καθησυχάσῃ τὸν ταραχώδη κυκεῶνα τῶν ἰδεῶν του καὶ ἀνεύρῃ ἠρεμίαν ἀρκοῦσαν ὅπως λάβῃ ἀπόφασίν τινα. Ἡ πρώτη ὀργὴ τῆς παραφορᾶς του εἶχεν ὠθήσει αὐτὸν πρὸς τὸν οἶκον, πρὸς τὴν ἐνοχον σύζυγον· ἀλλ' ἤδη βλέπων ὅτι μετὰ δύο μόλις ὥρας ἐμελλε νὰ στῆ ἀντιμέτωπος τῆς ἀθλίας, διηρωτάτω σπουδαίως, τί ὄφειλε νὰ εἴπῃ καὶ νὰ πράξῃ κατέναντι αὐτῆς. Ἐν τῷ βραχεῖ τούτῳ χρόνῳ ὄφειλε ν' ἀποφασίσῃ, καί, ἔρμαιον φρενιτιῶδους τινὸς ἀναισθησίας, ἐσθάδαζεν ἐπὶ τῶν ἀνακλίντρων τῆς ἀμάξης, ἥτις διὰ τοῦ ὀξέος τριγμοῦ τῶν τροχῶν οἰοεὶ ἀντελάλει τὴν ἀπέλπιδα αὐτοῦ λύσαν, ἀδυνατῶν ὅπως κρατήσῃ ἑαυτοῦ καὶ ὀρθολογήσῃ, βεβυθισμένος εἰς ἀδύσσοις σκότους ὅπου κατεκύλιεν αὐτὸν ἀκαριαίως ἢ κεραυνοβόλος καταστροφῆ.

Δεινὸς ἐρεθισμὸς ἐξετάρασσε τό τε σῶμα καὶ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, καθ' ὅσον μία καὶ μόνη ἀλγεινὴ καὶ φαρμακώδης ἰδέα, ἢ εἰκὼν τῆς ὑπ' ἄλλου τινὸς κατακτιέσεως τῆς Λουίζης, ἐπεβάλλετο σταθερῶς ἐπὶ τῶν ψυχικῶν του δυνάμεων. Φεῦ ! . . . διέβλεπεν αὐτὴν φαντασιωδῶς ἐν τῇ ἀγκάλῃ ἀνδρός, ὅστις δὲν ἦτο αὐτός, ἢ δὲ καλλονὴ ἐκείνη, ἢν ἐλάτρευε μέχρι τοῦδε, βεβηλωθεῖσα ἤδη ὑπὸ συγκινήσεων ἐγκληματικῶν, τῷ ἐνέπνεε ταῦτοχρόνως παράφορον πόθον καὶ ὑπερτάτην ἀηδίαν. Διηρωτάτω ὁ τάλας διὰ τί ἄρα γε ἡ γυνὴ αὕτη τὴν ὅποιαν ἠγάπησε τόσον, εἰς ἣν ὑπέταξε τὰ πάντα, ὑπὲρ ἧς καὶ τὴν ζωὴν του αὐτὴν θὰ ἐθυσίαζε προθύμως, τὸν ἠπάτα ἤδη τοσοῦτον αἰσχρῶς; . . . Καὶ ἐνῶ μονολογῶν τῇ ἀπνύθιεν ὑβρεις, τῇ ἀπνύθιεν καὶ ταπεινὰς ἰκεσίας συγχρόνως, ἢ δὲ φωνὴ του ἐσθένυτο τελευταῖον ἐντὸς δακρύων ζηλοτυπίας μανιώδους καὶ ὑπεραλγοῦς.

Ἐξερευνῶν ἠδυνάται νὰ εὔρῃ τὸν ἀποχωρῶντα τοῦ ἐγκλήματος λόγον, ἔνεκα δὲ τούτου ἐπὶ ἐτι φρικωδέστερον. Ἡδυνάται νὰ θηάσῃ εἰς τὸν συλλογισμὸν ἐκεῖνον καθ' ὃν ἡ γυνὴ ἀπατᾷ ἀνευ αἰτίας, ἢ ἔνεκα παραφορᾶς τῆς ὀργῶσης αἰσθητικότητος αὐτῆς, εἴτε ἔνεκα ἀργίας, εἴτε ἐξ ἐλαφρότητος καὶ ματαιοφροσύνης, ἢ ἐπιθυμοῦσα ἀπλῶς ν' ἀρέσῃ καὶ τέρψῃ, ἢ καὶ φιλοδοξοῦσα ὅπως ἐμποιήσῃ πόνον βαθύν. Ἄνεσθιγτος τῷ ἐθαίνετο ἢ πρᾶξις γυναικί; ἥτις ἀγαθὸν ἔχουσα σύζυγον καὶ γλυκυτάτην θυγατέρα, διαβιῶσα δ' ἐντὸς πλοῦτου πᾶσαν ἀπληστίαν ὑπερβαίνοντος, ἀπατᾷ καὶ προδίδει, διηνεκῶς δ' εἰς τὴν μελέτην τοῦ μυστηρίου τούτου ἐπανερχόμενος, παραφρονῶν ἐκ τῆς θλιβερᾶς ἀγωνίας καὶ αἰσθανόμενος πυρέσσον τὸ αἷμα καὶ τοὺς κροτάφους βομβοῦντας, ἔτριζε διαρκῶς τοὺς ὀδόντας, ὠλοφύρετο καὶ ἐθρῆνει πικρῶς.

Οὐδέποτε βάνος ὑπῆρξε φρικωδέστερα ταύτης, ἀλλὰ καὶ οὐδεὶς ποτε ὑπέστη μετὰ πλείονος καρτερίας

τοιοῦτο μαρτύριον. Κατὰ τὸ δίωρον διάστημα τῆς πορείας ἀντιφατικώτατα καὶ τρομερὰ ἅμα σχέδια ἐκυλίωντο ἐν τῷ πνεύματι τοῦ ἀπατηθέντος συζύγου, ὅστις μόνον ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς τῆς ἦν ἐμελλε νὰ ἐπιβάλλῃ εἰς τὴν κακοῦργον ποιητὴς ἐδίσταζεν ἔτι, καθ' ὅτι περὶ τοῦ ἂν ὄφειλε νὰ τιμωρήσῃ, οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ἐδίστασε. Ναί, ἐπόθει νὰ πλήξῃ, ἐπόθει ν' ἀποδώσῃ ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ ! . . . καὶ διεσκέπτετο ἤδη τίς τιμωρία θὰ ἦτο σκληροτέρα, τὸ νὰ τὴν ῥίψῃ εἰς τὰς τριόδους ὡς κατάπτυστον νυκτοκλέπτιδα, καί, ἀποκαλύπτων τὸ ἐγκλημα πρὸς τῆς κοινωνίας, καὶ ἐγκαταλίπῃ αὐτὴν σφαδάζουσαν εἰς τὸ αἰσχρὸν καὶ τὸν παροξυσμὸν τῆς ἀργίας ἀλλ' ἀνισχύρου ὀργῆς τῆς, ἢ τὸ νὰ κατασυντριβῇ διὰ μιᾶς μόνης τοῦ περιστροφῆ βολῆς τὸ ὠραῖον ἐκεῖνο ἀλλὰ δολερὸν κρανίον, νὰ κλείσῃ ἐσθραεῖ τὰ ὄμματα ἐκεῖνα ἅτινα κατώπριζον περιπαθῶς τὴν μορφήν τοῦ ξένου, νὰ σφραγίσῃ πελιδνά καὶ κρύα τὰ χεῖλη ἐκεῖνα, ἅτινα ἔδωκαν ἐννδῶνος τὸν βέβηλον ἀσπασμὸν !

Ὡ ! . . . νὰ τὴν συλλάβῃ διὰ σιδηρῶν δακτύλων, νὰ τῇ πτύσῃ τὸ ὄνειδος ἐπὶ τοῦ μετώπου, νὰ τὴν ἴδῃ ὠχρῶσαν ἐκ τρόμου, νὰ χύσῃ τὸ αἷμα τῆς ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, νὰ τὸ ἐγχύσῃ εἰς κύματα τὸ ἀμαρτωλὸν ἐκεῖνο αἷμα, ὅπερ ὠθῆσεν αὐτὴν εἰς τὸ ἐγκλημα ; . . . Ἄλλὰ θὰ ἔλθῃ ἢ ποιητὴς τότε, θὰ κατήρχετο εἰς τὸν τάφον, θὰ ἔπαυε πάσχουσα πλέον, καὶ κοιμωμένη εἰς τὰς ζοφεράς του ἀγκάλας, θὰ ὠνεῖρωτεν ἀφρόως τὸν ἐραστὴν ! . . . Οὐχί ! θὰ ἦτο γλυκεῖα ἢ ποιητὴ καὶ βραχεῖα· ἔκρηξε τὸ κακοῦργημά της μακροτέρας, ἀπνευστέρας κολάσεως ! . . . οὐχί ! κάλλιον νὰ τὴν πλήξῃ ἐν τῇ ἀγερώχῃ αὐτῆς ὑπερηφανία, νὰ τὴν καταλίπῃ ἀνυπερσπίστον ἔρμαιον τῆς θηριωδίας τοῦ κόσμου, τῶν βασάνων ἐνδοῦς καὶ πένιτος βίου, καὶ μακρόθεν νὰ ὑποβλέπῃ αὐτὴν ταλανιζομένην καὶ πάσχουσαν ! ἀλλὰ θὰ ἔπασχεν ἄρα γε τότε ; δὲν θὰ τῇ ἐπήρχετο παρήγορος ἀρωγὸς ὁ ἄτιμος ἔρως τῆς ;

Μὴ καὶ πεντεῦσθα ἔτι μετ' ἐκείνου, ὃν ἠγάπα, δὲν θὰ ἦτα εὐδαιμών πάλιν, ἢ μὴ δὲν ἦτο ἄρα ἐκεῖνος πλοῦσιος ; . . . Οὐδὲν ἐγνώριζεν ὁ τάλας περὶ αὐτοῦ, οὔτε κἂν τ' ὄνομά του, τῷ ἦτο ξένος ὀλοτελῶς !

Ἡ ἰδέα τῆς τιμωρίας ἀκαθέκτως ἐπεμβᾶσα ἐν τῷ μέσῳ τῆς οἰκτρᾶς πρὸς ἑαυτὸν πάλης τοῦ ἀμοιροῦ συζύγου διενήργησεν ἀντιπερισπασμὸν τινα, συγκεντρώσασα ὅλας αὐτοῦ τὰς ἠθικὰς δυνάμεις εἰς ἓνα καὶ μόνον ἀποκλειστικὸν ἀγῶνα, δι' οὗ ὁ δυστυχὴς προσεπάθει νὰ μαντεύσῃ τίς ὁ διαφθορεὺς. Ἐπεξετάσας ἐπιμελῶς τοὺς περιστοιχοῦντας αὐτὸν φίλους, ἀνερευνήσας τὰς βαθυτάτας αὐτοῦ ἀναμνήσεις, οὐδὲν ἄτομον εὔρεν ἐπιδεκτικὸν διαγωγῆς τοιαύτης, οὐδεμίαν ἐνδειξὴν ἢ ὑποψίαν, οὐδένα ὑπαίτιον. Ὁ ἔμπιστος καὶ ἐντιμος ἀνὴρ ὑπελάμβανεν ἅπαντας τοὺς ἀνθρώπους ἀδιακρίτως ἀξίους πίστεως καὶ ἐπιδεκτικοὺς ἀρετῆς, ὑπέθετε δὲ τὸν ἐνοχον, ξένον τυχαίως ἐν τῷ κύκλῳ τῶν κοινωνικῶν σχέσεων ἐμφανισθέντα, ὅστις οὐδέποτε ἴσως εἶχεν ὑποπέσει εἰς τὸ βλέμμα αὐτοῦ. Καί, οἴμοι ! . . . ἔνεκα μόνου τοῦ κυνικοῦ θράσους τοῦ ἀγνώστου τούτου παροδίου, ὅλη ἡ γλυκεῖα εὐδαιμονία, ὅλη ἡ ἀκλιδῶτος τιμὴ καὶ ἡ ἐμπεδος ἀσφάλεια τῆς ὑπάρξεώς του ἀρδυν ἀνετρέπετο ἐν ἀκαρεῖ ! . . .

Ἄλλ' ἐξεπλήττετο αὐτὸς οὗτος μὴ εὐρίσκων ἐν τῷ βάθει τῆς καρδίας του ὄργην κατ' ἐκείνου, ὅστις συνειργάσθη μετὰ τῆς κακούργου πρὸς δημιουργίαν τῆς κακοδαιμονίας αὐτοῦ. Διατί ἄρα; μήπως διότι δὲν ἠδύνατο νὰ διαζωγραφῆσθαι αὐτὸν ἐν τῷ πνεύματι του ὑπὸ μορφήν ψευδοφάνη, τὸ δὲ ἀόριστον τῆς προσωπικότητος αὐτοῦ τῷ παρεῖχεν ἀνευθυνίαν τινά; Ὀλωσθήποτε ὁ ἐξαπατηθεὶς σύζυγος παραδέλων αὐτόν, κατὰ τῆς γυναικὸς μόνον ἐμελέτα ἐκδικησθαι, καὶ ἐξετρέπετο εἰς δίκωματα πικρὰ κατὰ τῆς εὐπιστίας ἣν ἐπέδειξε μέχρι τοῦδε. Ὡ! πόσος παρεῖχεν εὐκολίας εἰς τὴν ἀθλίαν ἐκείνην ὅπως τὸν ἐξαπατήσῃ αἰσχροῶς! πόσῳ μακρὰν ἀπέειχε τοῦ νὰ τὴν ὑποπτέυσῃ!

Καὶ ἦδη ἂν ἐκείνη δὲν ὑπέπιπτεν εἰς τὸ ἄφρον λάθος τῆς, θὰ ἐξηκολούθει ἔτι ὁ τάλας σεδόμενος αὐτὴν ὡς τελείαν σύζυγον, ὡς πρότυπον μητέρα! . . . Μητέρα! . . .

Ὑπὸ τὴν σκέψιν ταύτην τὸ πρῶτον ἡ εἰκὼν τῆς θυγατρὸς του πρὸ τῶν ὀμμάτων του παρουσιάσθη, φλογερωτέρα δὲ θλίψις ἐξεκείρισεν ἦδη ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. Τί λοιπόν! . . . ἡ θεοστεγῆς ἐκείνη δὲν συνεκρατήθη οὐδ' ὑπ' αὐτοῦ τοῦ μητρικοῦ ἔρωτος! Τὸ ὅτι δὲν ἠγάπα τὸν σύζυγον αὐτῆς ἦτο εὐεξήγητον ἴσως· ἀλλὰ τὸ τέκνον τῆς, τὸ γλυκύ, τὸ τρυφερὸν τῆς τέκνον; Δὲν ἀρκεῖ λοιπόν εἰς γυναῖκά τινα ἡ μεγάλη αὐτὴ τοῦ βίου χαρὰ, τὸ ἔχειν δηλαδὴ τοιοῦτο τέκνον; καὶ δὲν ὀφείλει νὰ θεωρῆται αὐτὴν ὡς ἐκ τοῦ πρῶτου παρεχομένην αὐτῇ ἀμοιβὴν δι' ὅσους ἠθέλε καταβάλλει ἀγῶνας ὅπως μείνῃ ἐν τῇ εὐθείᾳ ὁδῷ; . . . Φεῦ! ὁποίας ἠθικῆς ἀναστατώσεως ἐνοχος ἐγένετο ἡ ἀθλία γυνὴ! . . . ἐνόει ἦδη ὁ δυστυχὴς πατὴρ τὰς ἀνησυχίας καὶ τὴν θλίψιν τῆς θυγατρὸς του, εἰρημνεν ἦδη τὰ δάκρυα καὶ τὴν πικρὰν τῆς ὁμολογίαν: « ἡ μήτηρ μου δὲν μ' ἀγαπᾷ πλέον ὡς πρότερον! ».

Πρότερον τίνος γεγονότος; ἠγνοεῖ· ἀλλὰ τὸ ἐνστικτικὸν τῆς τρυφερᾶς ὑπὲρ στοργῆς τὴν ἐδεδαίου ὅτι ἡ μήτηρ ἀπεστράφη ἀπ' αὐτῆς, καὶ ὅτι σπουδαία μεταλλαγὴ ἐπῆλθεν εἰς τὸν ἠθικὸν αὐτῆς βίον. Ὡ! πῶς κατηράτο ἦδη ὁ τάλας κατὰ τῆς ἀναξίας ταύτης μητρός! κατηράτο μᾶλλον ἴσως δια τὴν ἐγκατάλειψιν τοῦ τέκνου τῆς, ἢ διὰ τὴν κατ' αὐτοῦ προδοσίαν· πῶς λοιπόν! ὀλοτελῶς ἐξέλιπεν ἀπ' αὐτῆς ἡ αἰδῶς, ὥστε ἐπανερχομένη ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ ἐραστοῦ τῆς, ἐκόμιζεν ἀπαθῶς ἐν τῇ ἀγνῇ ἀτμοσφαιρᾷ ὅπου ἐβίου ἡ Κεκιλία τὸν ρῦπον τοῦ στυγεροῦ οὐδεμῖα πρὸς μεταμέλειαν τάσιν ἐξεδουλοῦτο ἐν αὐτῇ, ἀλλ' ἐξηκολούθει ἠσυχῶς καὶ λελογισμένως τὸ πρὸς τὴν ἀπώλειαν βῆμα πρὸ τῶν ὀμμάτων τοῦ συζύγου καὶ τοῦ τέκνου αὐτῆς!

Ἡ νύξ ἐπῆλθεν, ἐν δὲ τῇ ὀλονὲν ἐπιχειρομένη σκοτία, αἱ ἰδέαι τοῦ ἀτυχοῦς ἀνδρὸς λαμβάνουσαι παράστασιν ἰσχυροτέραν, ἐσωματοποιούντο εἰς ἰνδάλματα φρικαλέα, ἅτινα ἐβασάνιζον αὐτὸν σκληρῶς πάντων δὲ τούτων ἐβασίλευον ἀπαύστως ἡ πικρὰ αὐτῆ ἐρώτησις πρὸς ἑαυτόν, εἰς ἣν ἠδύναται νὰ παντήσῃ: « Διατί ἡ ῥαδιοῦργος αὐτὴ ἐπέριψε τόσῃν δυστυχίαν εἰς τὸ τέκνον τῆς καὶ εἰς ἐμέ; » Πρὸ τοῦ ἐντίμου ἐκείνου ἀνδρὸς τοῦ τοσοῦτο αὐστηρῶς ἐρρυθμισμένου ἐν τῇ ἠθικῇ, ἡ ἐκπτώσις παρίστατο

οὐχὶ ἀσύγγνωστος μόνον, ἀλλὰ σὺνάμα καὶ ἀνεξήγητος, διότι, καταρριφθεὶς ἀπὸ τῆς ἀπολύτου ἐμπιστοσύνης εἰς τὰς ζοφεράς τῆς δυσπιστίας ἀβύσσους, διέμενεν ἀναυδος, σχεδὸν ἐννεός.

Αἰθνης, ἀποσπασθεὶς τῶν ἀλγεῖνῶν σκέψεων του ὑπὸ τῆς βαθμιαίας ἐπιβραδύνσεως τῆς πορείας τοῦ σιδηροδρόμου, καὶ ἰδὼν τοὺς φανούς τοῦ σταθμοῦ γοργῶς παρερχομένους πρὸ τῆς θυρίδος τῆς ἀμάξης, ἐνόησεν ὅτι ἔφθασεν εἰς Παρισίους, καὶ ὅτι ἐπάναγκες ἦτο τὸ νὸ λάβῃ ἀπόφασιν τινα. Τότε ἡ καρδία αὐτοῦ ἀνεσκήρτισεν ἐξ ἀγωνίας ἐντὸς τοῦ στήθους· ἀλλὰ παράυτα παράδοξός τις σταθερότης ἀντικατέστησε τὸν δισταγμὸν. Κατήλθε τοῦ ὀχήματος, ἠκολούθησε μηχανικῶς πρὸς τὴν ἐξοδὸν τοὺς λοιποὺς ἐπιβάτας καὶ ἐπιβάς ἀγοραίου διψήρου, προσέταξε τὸν ἠνίσχιον νὰ τὸν ὀδηγήσῃ οὐχὶ εἰς τὸν οἶκόν του, ἀλλ' εἰς τὴν γωνίαν τῆς ὁδοῦ Λισβόν, πρὸς τὴν πλατεῖαν Ἀστυομαν.

Ἦρχιζεν ἦδη προβλέπων καὶ ἐπινοῶν συνδυασμοὺς ἰδεῶν· δὲν ἠθελε ν' ἀψυπνίσθαι ἀποτόμως τὴν σύζυγον του ἐκ τῆς ἀπάτης καταβαίνων τῆς ἀμάξης πρὸ τῆς οἰκίας θορυβῶδῶς, ἀλλ' ἐμελέτα νὰ εἰσέλθῃ σιγῶν, καὶ νὰ ἐπωφεληθῇ τὴν πρῶτην κατάπληξιν τῆς πρὸς ἐπιτυχίαν ὁμολογίας ὀριστικῆς. Εἶχε παρέλθει ἡ δεκάτη ὥρα, ὅτε φθάσας πρὸ τῆς θύρας αὐτοῦ, ἐσήμνησε τὸν κώδωνα· ἰδὼν δὲ τὸν θυρωρὸν ἐτοιμὸν νὰ ὠθήσθαι ἠλεκτρικὸν κωδωνίσκον ὅπως εἰδοποιήσῃ τοὺς ἐν τῷ προθαλάμῳ εὐρίσκομένους περὶ τῆς ἐλεύσεως τοῦ οἰκοδεσπότη, ἐκάλυψε τὸν βραχίονα αὐτοῦ.

— Περὶττόν· μὴ ἀνησυχῆτε κανένα· ὅλοι εἶναι καλά;

— Μάλιστα, κύριε.

— Ἡ κυρία εἶναι ἐδῶ;

— Μάλιστα· ἐδείπνησε μετὰ τῆς δεσποινίδος Κεκιλίας.

— Ὁ Δαβὶδ νύχαρίστησε τὸν ὑπηρέτην διὰ κλίσεως τῆς κεφαλῆς, διαβάς δὲ τὴν αὐλήν, ἀνῆλθε τὸ πόδιον καὶ εἰσεχώρησεν εἰς τὸν πρόδομον, ὅστις ἦτο παντελῶς κρημνός, διότι οἱ θεράποντες μὴ ἀναμένοντες τὸν κύριον, συνθηροῖσθαι εἰς τὰ ὑπὸ τὴν αὐλήν δώματά των καὶ ἐπαιζόν ὅπως διέλθωσι τὴν ἐσπέραν τερπνῶς.

Ἀνέβη μικρὰν κλίμακα φέρουσαν εἰς τὸ ἴδιον αὐτοῦ διαμέρισμα, φθάσας δ' ἐκεῖ εἰς τὸ διάζωμα τοῦ πρώτου ὀρόφου, ἔστη πρὸς στιγμὴν πνιγμένος ἐκ συγκινήσεως. Φεῦ! . . . κατὰ δύο μόλις βήματα μακρὰν του, μιᾶς μόνης θύρας ὀπίσω εὐρίσκετο ἡ γυνὴ κατὰ τῆς ὁποίας ἐπῆρχετο ἐκδικησθαι μελετῶν! . . . ναί, εὐρίσκετο ἐκεῖ ἤρεμος ἐν τῇ σφαλερᾷ ἀσφαλείᾳ αὐτῆς, ὅτε δὲ θὰ ἐφθάνεν ἐνώπιόν τῆς θὰ ἐπέβαλλε ψευδὲς μεδίαιμα εἰς τὸ πρόσωπον αὐτῆς, θὰ τὴν ὑπεδέχτο προσποιουμένη χαρὰν ἐπὶ τῇ ἐπιστροφῇ του!

Προσῆγγιζε τεινὼν τὸ οὖς μήπως ἀκούσῃ θόρυβόν τινα, καὶ προσπαθὼν νὰ ἐννοήσῃ ἂν ἡ Κεκιλία εὐρίσκετο παρ' αὐτῆ, διότι ἐπεθύμει νὰ στῇ ἀντιμέτωπος πρὸς τὴν γυναῖκα του μόνον. Ἡσθάνετο ἑαυτὸν ἀνίκανον ὅπως ὑποκριθῇ ἀρκούτως ὥστε, νὰ μὴ μαντεύσῃ ἐκείνη τὴν τρομερὰν μάχην ἣτις ἐμελλε νὰ συναφθῇ μετὰξὺ αὐτῶν, ἀπεφάσιζε δὲ στερεῶς

νά ἐφαρμόσῃ πᾶσαν προφύλαξιν ὅπως προλάβῃ τὴν μάντευσιν ταύτην.

Ἡ δεκάτη καὶ ἡμίσεια ἤχησεν ἐκ τοῦ ἐκρεμοῦς τῆς μικρᾶς αἰθούσης, αὐτοστιγμῆι δέ ἡ φωνὴ τῆς Λουίζης ὑψώθη ἐν τῇ σιγῇ λέγουσα:

— Λοιπὸν τάκνον μου, εἶναι καιρὸς νὰ κατακλιθῆς. . . θὰ σημῆνω τὸν κώδωνα διὰ ἔλθῃ ἡ δεσποινὶς Πελλεργρέν.

— Ὡ, περιττὸν νὰ τὴν ἀννυσχίσῃς, μῆτερ, θὰ διέλθω διὰ τοῦ δωματίου τοῦ πατρός μου.

— Διατί νὰ διέλθῃς διὰ τοῦ δωματίου τοῦ πατρός σου; ἀνέκραξεν ἡ μήτηρ μετὰ ἀγρίου τόνου ἐχθρότητος ὑποκώφου, ἥτις ἐπληξε τὴν καρδίαν τοῦ ὠτακουστοῦντος πρεσβύτου.

— Διότι πάντοτε ἐκεῖθεν διέρχομαι, ἀπῆντησεν ἡ Κεκιλία. Ὡ, ὁ δυστυχῆς πατήρ μου, νὰ ἦναι μόνος ἐκεῖ εἰς τὴν Νεβίλλην! εἶμαι βεβαία ὅτι μᾶς ἐπιθυμεῖ πολὺ.

Μετὰ στιγμὴν σιγῆς ὁ πατήρ, ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ ὁποίου ἀνέβλυσαν θερμὰ δάκρυα ἤκουσεν ἀσπασμόν, εἶτα δὲ τὸ ἐλαφρὸν δῆμα τῆς κόρης, ἥτις ἐμακρύνετο. Τότε ἐνῶ ἡ καρδία αὐτοῦ ἐξωγοῦτο ὑπὸ ἀποφάσεως ἀδαμάστου, ἤνοιξε τὴν θύραν καὶ εἰσῆλθεν, ὡχρὸς ὡς νεκρὸς.

Ἡ σύζυγος αὐτοῦ ἐκάθητο ἐπὶ ἀνακλίντρον παρὰ τὴν τράπεζαν· οἱ βραχιόνες τῆς ἦσαν ἐρριμμένοι ἀτημελῶς, ἡ κεφαλὴ ἐστηρίζετο ἐπὶ τοῦ ἐρειδιώτου, τὸ δὲ πρόσωπον αὐτῆς, βαθμηδὸν θλιβερῶς κοιλιανθὲν, ἐμωρτύρει δυσφόρητον καὶ μακροχρόνιον ἄλγος.

Προσπλοῦσα χαῦνον βλέμμα εἰς διεύθυνσιν ἐναντίαν ἐκείνης ὀπόθεν ἤρχετο ὁ Δαβίδ, παρέσχεν εἰς αὐτὸν εὐκαιρίαν ἵνα τὴν παρατηρήσῃ μακρόθεν καὶ κατιδῆ ὅτι τὸ πρόσωπον ὅπερ τὴν στιγμὴν ταύτην ἔθεωρει οὐδόλως ὁμοίᾳζε πρὸς ἐκεῖνο, ὅπερ τέως ἐβλεπεν. Ὡ! πόσον ἦδη ἦτο μελαγχολικὴ, κεκμηκυῖα καὶ θλιβερά ἡ μορφή αὐτῆ, ἥτις τῷ παρίστατο συνήθως ἤρεμος καὶ ὁμαλὴ! . . . Ὡ! Ἦτο ἦρα εὐδαιμόνων ἡ γυνὴ ἐκείνη, ἥς τὸ ρεμβῶδες μέτωπον φαίνεται τόσῳ βεβαρυμένον; ἦτο ἄγγον καὶ φιλάληθες τὸ στόμα ὅπερ συνεδπάτο μετὰ πικρίας καὶ σκληρότητος;

Ἀκίνητος, ἐνῶ ἡ καρδία αὐτοῦ ἐπαλλε τόσον σφοδρῶς, ὥστε ἤκουε τοὺς κρότους ἐν τῇ σιγῇ, οἶονεὶ ἀπελιθοῦτο πρὸ τῆς θλιβερᾶς ἀποκαλύψεως Λουίζης ἄλλης, ἦν τέως δὲν ἐγνώριζε· καὶ τὴν Λουίζαν ταύτην, τὴν οὕτω καταφανῶς διαφέρουσαν τῆς ἐτέρας, ἐνόει κάλλιστα ὅτι θὰ τῷ ἦτο δυνατὸν καὶ νὰ μισηθῇ καὶ ν' ἀπειλήσῃ καὶ νὰ πλήξῃ ἀνελῶς!

Ἔβαλε στόνον βαθύν· ἡ Λουίζα, εἶτε προῦδωκε τὴν παρουσίαν αὐτοῦ ὁ καταδείων τὰ μέλη του νευρικός τρόμος, εἶτε ἡ μαγνητικὴ ἐπήγεια τοῦ ἀτενοῦς ἐκείνου καὶ βαρέος βλέματός του εἰδοποίησεν αὐτὴν μυστηριωδῶς, αἰθηνιδίως ἐστράφη, καὶ πλυσίον αὐτῆς ὀρθόν, πελιδνόν, μελανεῖμονα, οἶονεὶ σπινθηφοροῦντα διὰ τὴν νεκρικὴν χαύνωσίν τῆς, εἶδε, θεῦ! ἐκεῖνον, εἰς ὃν ἀναμφιδόλως μετ' ἀννυσχίας ἐπλανῆτο ὁ νοῦς τῆς κατὰ τὴν ζοφερὰν καὶ πενθήσῃ ταύτην στιγμῆν.

Αὐτομάτως ἀνεγερθεῖσα ὑψιτενῆς διὰ κινήσεως δολούσης τρόμον, καὶ ἐκπλήξεως δεινῆς κραυγὴν καπνίγουσα, ἐν ᾧ οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ἐμεγεθύνοντο φοβερῶς ὑπὸ τῆς φοικτικῆς ἀγωνίας, ἀνέμενε κίνημά τι

ἢ λόγον παρ' ἐκείνου, ὅστις ἐπῆλθε τὴν ὥραν ταύτην ἀπροσδόκητος καὶ τρομερὸς!

Οὗτος ἰδὼν αὐτὴν τόσῳ πεφοδημένῃν ἐμειδίασε πικρῶς, ἔσειε τὴν κεφαλὴν καὶ μηδὲ λέξιν προφῆρων, τρομερότερος ἐν τῇ σιγῇ του, ἢ ἂν ἐξερρήγινε κεραυνοῦς ὀργῆς, ἀνέστυρεν ἐκ τοῦ θυλακίου ἐγγραφόν τι, προχωρῶν δὲ πρὸς αὐτὴν, ἐκράτησεν αὐτὸ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς. Ἀνεγνώρισεν ἡ τάλαινα τότε τὴν εἰς τὸν ἐραστὴν ἀπευθυνομένην ἐπιστολήν, κατανοήσασα δὲ ὅτι ἀδύνατος τῇ ἦτο πᾶσα ἄρνησις, ἀφῆκεν ὑπόκωφον στεναγμόν, καὶ κρύπτουσα διὰ τῶν χειρῶν τὴν μορφήν τῆς, κατέπεσε κατασυντετριμμένη ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρον αὐτῆς.

Ἐκεῖνος, λύων τὴν σιγὴν, εἶπε διὰ φωνῆς ἡλλοιωμένης τόσον, ὥστε οὐδ' αὐτὸς πλέον τὴν ἀνεγνώριζε.

— Πρὸς ποῖον ἐγράψατε τὴν ἐπιστολήν αὐτὴν;

Ἡ ἔνοχος γυνὴ ἤνοιξε τὰς χεῖρας καὶ ἐρρησιόκινδύνευσεν ἰκετικὸν βλέμμα πρὸς αὐτόν, ἀλλὰ πάραυτα ταπεινώσασα πάλιν τὴν κεφαλὴν, ἐδυθίσθη εἰς τὴν ναρκῶδη σιγὴν τῆς.

— Ἐκεῖνος πρὸς τὸν ὁποῖον ἐγράψατε αὐτὴν τὴν ἐπιστολήν, ἐπανάλαβεν ὁ Δαβίδ, ἔλαβε βεβαίως ἐκείνην τὴν ὁποῖαν πρὸς ἐμὲ ἐγράψατε. . . σᾶς εἰδοποίησεν ἀναμφιδόλως, καὶ τὸν περιεμένετε καθ' ἣν ὥραν ἀντ' ἐκείνου ἐῤῥασα ἐγὼ. . . διατί ἐμείνατε ἐδῶ; τί ἠλπίζετε; νὰ θριαμβεύσητε διὰ τῆς τολμῆς! νὰ μὲ φενακίστετε ἄπαξ ἔτι! . . . διότι μὲ κατεστήσατε παιγνιὸν σας! . . . Ὡ, θαυμασίως! καὶ ἀπὸ πολλοῦ βέβαια; . . . ἀλλ' ἀδιάφορον, σήμερον εἶμαι κύριος τοῦ μυστικοῦ σας, τὸ ὁποῖον σεῖς ἢ ἰδία παρεδώκατε εἰς χεῖράς μου, διότι ἐμείνατε ἄφροντις θαρροῦσα εἰς τὴν ἀσφάλειάν σας! . . . Ἦμῶν τόσον ἡλίθιος, δὲν ἔχει οὕτω; δὲν ἦτο ὀνάγκη νὰ στενοχωρηθῆς ἐξ αἰτίας μου! . . . καὶ ἀναμφιδόλως ἐγελάτε ἀρκετὰ διὰ τὴν κτηνωδίαν μου μετὰ τοῦ ἐραστοῦ σας! . . .

Ἡ λέξις αὕτη τῷ κατεσπάραξε τὸν λάρυγγα τόσον οἰκτρῶς, ὥστε ἠναγκάσθη νὰ παύσῃ. Ἠθέλησε κατ' ἀρχὰς νὰ προσλάβῃ τόνον σαρκαστικὸν καὶ ἀδιάφορον ἦθος, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη νὰ ὑποδυθῆ τὸν αὐτὸν χαροκτῆρα ἐπὶ πολὺ, ἀπέναντι δὲ τῆς γυναικὸς ταύτης ἦν ἐλάτρευε τέως, καὶ ἥτις τὸν ἐπληξε τόσον σκληρῶς, ἀπέμεινεν ἐπὶ τέλους σιγῶν, ἀνοιγοκλειῶν ἀγωνιωδῶς τὰ ὄμματα καὶ ὡχρὸς ὡς ψυχορραγῶν.

Ἔστησαν ἀπέναντι ἀλλήλων ἐπὶ τινὰς στιγμάς, ἀδυνατοῦντες ν' ἀρθρώσωσι λέξιν, ἐκμεμνηδενισμένοι ὑπὸ τοῦ φοικώδους τῆς ἀποτροπαίου αὐτῶν θέσεως. Ἀλλ' ἀναλαβὼν αἰθῆνης μικρὰν ἰσχίον ὁ σύζυγος ἀνήγειρεν ἐκ νέου τὴν κατήγορον ἐπιστολήν, μετ' ἐπιμονῆς μαρτυροῦσῃς ὅτι πασῶν τῶν ψυχικῶν του δυνάμεων ἐκυρίευσεν κραταίως ὁ πόθος ὅπως γνωρίσῃ τὸν συνένοχον.

— Θέλω νὰ μάθω πρὸς ποῖον ἐγράψατε τὴν ἐπιστολήν αὐτὴν· ἀπαντήσατέ μοι! εἶναι τὸ μόνον τὸ ὁποῖον θὰ σᾶς ἐρωτήσω, καὶ δὲν θ' ἀποσυρθῶ πρὶν ἢ μὲ διαφωτισθῆτε περὶ τούτου. . . Ποῖος εἶναι ὁ ἀνθρωπος αὐτός; πῶς ὀνομάζεται;

Καὶ προσήγγισεν αὐτὴν ἔτι μᾶλλον, ἐνῶ ὁ χάρτης ριγῶν ὁμοῦ μετὰ τῶν τρεμόντων δακτύλων του, σχεδὸν ἔψαυε τὴν ὡχρὰν μορφήν τῆς ἐνόχου, ἥτις ἐκλινεν οἶονεὶ ἐκζητοῦσα χάριν. Ἀλλ' ἐκεῖνος δὲν ἐκινήθη εἰς οἶκτον, ἀπεναντίας δὲ πᾶσαν μετριόσπθειαν

ΑΙ ΕΝ ΔΕΛΦΟΙΣ ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ.

Ὁ κ. Homolle, διευθυντῆς τῆς ἐν Ἀθῆναις γαλλικῆς ἀρχαιολογικῆς σχολῆς, ἀπηύθυνε τῷ γάλλῳ ὑπουργῷ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως μακρὴν ἔκθεσιν περὶ τῶν τελευταίως ὑπὸ τῆς αὐτόθι γαλλικῆς σχολῆς ἐν Δελφοῖς ἐνεργηθεισῶν ἀνασκαφῶν, αἵτινες τοσοῦτον γόνιμοι εἰς ἀρχαιολογικὰ ἀνακαλύψεις ἀπέβησαν. Καίπερ δημοσιεύσαντες ἤδη τὴν εἰς τὴν ἐν Παρισίοις Ἀκαδημίαν τῶν Ἐπιγραφῶν καὶ τῶν γραμμάτων ἀποσταλείσαν περὶ τῶν ἀνασκαφῶν τούτων ἔκθεσιν, ἕνεκα τῆς σπουδαιότητος ὅμως τῶν ἀνακαλυφθέντων μνημείων τῆς ἀρχαίας τέχνης παραθέτομεν ἐν ταῖς στήλαις ταύταις καὶ τῆς ἐκθέσεως ταύτης τοῦ κ. Homolle περίληψιν.

Αἱ τῶν Δελφῶν ἀνασκαφαὶ ἐπανελήφθησαν τῇ 44ῃ παρελθόντος μαρτίου, συνεκεντρώθησαν δὲ περὶ τρία μέρη, ἧτοι εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος, τὸν θησαυρὸν τῶν Ἀθηναίων καὶ τὸ Ἑλληνικόν.

Ναὸς τοῦ Ἀπόλλωνος.—Ὁ κ. Homolle παρατηρεῖ ἐν ἀρχῇ ὅτι παρὰ τὴν ἔκτασιν τοῦ ἀνασκαφέντος χώρου δυσχερὴς εἰσέτι εἶναι ἡ ἐξάγωγὴ συμπεράσματος σαφοῦς περὶ τῶν γενικῶν τοῦ κτιρίου διαστάσεων καὶ τῆς ἐσωτερικῆς αὐτοῦ διασκευῆς. Ἄξιον σημειώσεως εἶναι, λέγει, ὅτι ἐν τοιαύτῃ ἐξερευνήσει, ἐπεκταθείσῃ ἐπὶ τοσοῦτον χώρον, ἡ ἀνακάλυψις ὀλιγίστων τμημάτων ἀρχιτεκτονικῆς καὶ ἡ παντελῆς ἔλλειψις κοσμηματικῶν γλυφῶν δύναται νὰ θεωρηθῆ ὡς ἀπολύτως ἀποθαρρυντικὴ διὰ τὸ μέλλον. Οὔτε μία μετόπη, οὐδὲ ἐν τμήμα ζωοφόρου ἀνεκαλύφθη, σφλερωδῶς δὲ εἶχεν ἀγγελθῆ ἡ ἀνεύρεσις κεφαλῆς ἵππου, ἧτις ἀνήκε δῆθεν εἰς τὸ ἄρμα τοῦ Ἡλίου δύνοντος, ὅπερ περιγράφει ὁ Πausanias ἐν τῇ ἀνατολικῇ προσόψει· φαίνεται μᾶλλον ὅτι ἡ κεφαλὴ αὕτη ἀνήκεν εἰς τι ἀνθήμα. Πρὸ τῆς τοιαύτης ἐλλείψεως καταντῶμεν εἰς τὸ νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι οἱ μεταγενέστεροι τοῦ Πausanίου Ῥωμαῖοι αὐτοκράτορες ἐνήργησαν τὴν ἐπιμελῆ ἀφαιρέσιν τῶν δύο συμπλεγμάτων κατὰ τεμάχια, ὅτι δὲ καὶ αἱ μετόπαι τὴν αὐτὴν ὑπέστησαν τύχην.

Ἡ ζωοφόρος, ἣν ἐθεωρήσαμεν κατ' ἀρχὰς ὡς ἀνήκουσαν εἰς τὸν ναόν, εὔρεν ἀλλαχοῦ τὴν νόμιμον αὐτῆς θέσιν, μάτην δ' ἀνεζητήσαμεν οὐ μόνον τὰς μετόπας, ἀλλὰ καὶ οἰονδήποτε σύντριμμα τῶν μαρμαρίνων πυλώνων, δι' ὧν ἡ τῶν Ἀλκμαίωνιδῶν γεναιοδωρία ἐκόσμησε τὰς δύο κυρίας προσόψεις. Οὐδὲν ἀπολύτως ἀνευρέθη ἐκτὸς τριγλύφου, ἐντοιχειωθείσης ἐν τοῖς θεμελίοις τοῦ ναοῦ, εἰς τρόπον ὥστε, ἂν μὴ εἶχομεν ὡς μάρτυρας, ἐγγυωμένους περὶ τοῦ αὐθεντικοῦ τῶν περιγραφῶν αὐτῶν, τὸν Πausaniam, τὸν Εὐριπίδην καὶ τὸν Ἡρόδοτον ὁ ἀμφεβόλλομεν περὶ τῆς αὐθεντίας τῶν μαρτυριῶν τῶν ἀρχαίων.

Τὸ ὑπὸ τοῦ Κουρτίου δημοσιευθὲν καὶ ὑπὸ τοῦ Πόμ-

τωφ ἀναδημοσιευθὲν ἀπόσπασμα κορωνίδος παραμένει μοναδικὸν εἰς τὸ εἶδος αὐτοῦ. Μόνον ρύγχη λεόντων, ἅτινα ἐχρησίμευον ἀντὶ στομιῶν τῶν ὑδρορροῶν, ἀνεκαλύφθησαν πλείστα ὄσα, καίπερ οὐδενὸς ἀκεραίου εὔρεθέντος. Τούτων ὑπάρχουσιν διάφοροι τύποι καὶ διαφόρων χρονολογιῶν, ὡς ἐν Ὀλυμπίᾳ, ἐν δὲ μόνον δύναται ν' ἀναχθῆ εἰς τὸν 5' αἰῶνα.

Τὸ διάγραμμα τοῦ ναοῦ διαφαίνεται σαφῶς, καίτοι δυσχερῶς, δύσκολος ὅμως εἶναι ἡ σχεδιαγράφησις ἢ μᾶλλον ἡ ἀποκατάστασις αὐτοῦ μετ' αὐστηρᾶς ἀκριθείας. Ἐξαιρέσει δὲ δύο ἐπιφανειῶν 50 τετραγ. μέτρων εἰς τὰ δύο ἄκρα τοῦ ναοῦ, ἅπαντα τὰ θεμέλια ἀφῆρηθησαν.

Ὁ ναός, ἐγειρόμενος ἐπὶ ὑψώματος ἐκ τριῶν βαθμίδων, εἶχε τὸ σχῆμα περιπτέρου. Κατὰ τὴν συνήθειαν τοῦ 5' αἰῶνος, εἶχεν ἐξ μόνον κίονας εἰς τὴν κυρίαν πρόσψιν καὶ ἦτο ἐπιμήκης. Ὁ καθορισμὸς τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κίωνων τῶν πλαγίων πυλῶν εἶναι ὑπολογισμὸς μὴ δυνάμενος νὰ διασαφηνισθῆ ἄνευ τῆς βοήθειας τοῦ διαγράμματος, ὅπως δὲ δώσωμεν τοῦτο ἀναμένομεν τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ἐκχωματώσεως· προτιμῶμεν νὰ μὴ ἐξενέγκωμεν ὑπόθεσιν τίνα πρὶν ἢ ὀλοτελῶς ἀποκαλυφθῆ ἡ 4ῃ τοῦ ναοῦ πλευρᾷ.

Ὁ ναός φαίνεται δὲν περιεῖχεν ἐν τῷ ἐσωτερικῷ αὐτοῦ κίονας, ἀλλὰ πρρουσιάζει ἐσωτερικὴν διασκευὴν κατάλληλον διὰ τὴν χρῆσιν αὐτοῦ ὡς μαντείου. Αἱ ἐπεστρωμέναι πλάκες, διακόπτονται διὰ πλατέος καὶ βαθέος κοιλώματος, τὸ μήκος τοῦ ὁποῦο δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ καθορισθῆ. Τοῦτο δὲν προσέρχεται ἐκ καθιζήσεως τοῦ ἐδάφους, διότι οἱ λίθοι τῶν πλευρῶν εἶναι κεκοσμημένοι, ἀναμφίβολον δὲ φαίνεται ὅτι ἐνταῦθα εὗρίσκετο τὸ ἄδυτον τοῦ ναοῦ. Περὶ τούτου θὰ πεισθῶμεν, ὅταν καταστῆ δυνατὸν ν' ἀποκαλύψωμεν ὀλοσχερῶς τὴν κοιλότητα ταύτην. Ἐνταῦθα ὑπάρχουσιν ἀρχαῖαι ἐπιγραφαί, ἧτοι, προσφορὰ τῆς δεκάτης κατόπιν πολέμου, ὡς καὶ ἡ ὑπογραφή τοῦ Ἀθηναίου (;) τεχνίτου Διοπίθους. Πρὸς τούτοις δὲ ἀνευρέθησαν καὶ ἐπιγραφαὶ ἑλληνικαὶ καὶ ἑλληνορωμαϊκαί, ἧτοι ἀφιέρωμα τοῦ Λακεδαιμονίου (Φι)λανδρίδου, ψήφισματα πρόξενοιῶν, τμήματα ὑποβέθρων ἀγαλμάτων, συντρίμματα μικρῶν μαρμαρίνων μεθεμείων, μεγάλα τμήματα πωρίτου λίθου καὶ μαρμάρου.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰς ὑπογείους στοάς, ἧς ἐνόμισαν ὅτι ἀνεκάλυψαν οἱ κκ. Φουκὰρ καὶ Πόμτωφ, οἵτινες εἶχον εἰσδύσει μέχρις αὐτῶν, αὗται ἀπαντῶσι πανταχοῦ ἀπὸ τοῦ ἐνὸς ἄκρου τοῦ κτιρίου μέχρι τοῦ ἐτέρου. Αἱ στοαὶ αὗται εἶναι τοῦ μὲν στενοὶ διάδρομοι, τοῦ δὲ ἀληθεῖς θάλαμοι, πολλῶν μέτρων εὗρος ἔχοντες. Τὸ ὕψος αὐτῶν μετὰ τὰς ἐνεργηθείσας ἐκχωματώσεις εἶναι 2 μέτρων. Πράγματι δὲ ἐπειδὴ ἦτο ἀδύνατον νὰ βασισθῆ ἐπὶ πλήρους βράχου τὸ κτίριον τοῦτο, ὅπερ καλύπτει ἐπιφανείαν 1200 τετραγ. μέτρ., ἀνηγέρθησαν εἰς καταλλήλους ἀποστάσεις σειραὶ στηλῶν συνεχομένων πρὸς ἀλλήλας διὰ λιθίνων διαζωμάτων, ἐφ' ὧν ἐστερεώθησαν οἱ κίονες, οἱ τοῖ-

χοι καὶ αἱ ἐπεστρωμένοι πλάκες. Μέχρι τοῦδε δὲν ἀνευρέθη κλίμαξ ὅπως εἰσδύσωμεν μέχρις αὐτῶν, λίαν δὲ ἀμφίβολον εἶναι ἂν τὰ μεταξύ τῶν τοίχων ταῦτα διαστήματα ἐχρησιμοποιοῦντο ἀντὶ πραγματικῶν ὑπογείων. Οὐδὲ εἰς λίθος φέρει τὸ ἐλάχιστον ἴχνος, ὅπερ νὰ προδίδῃ τὴν παρουσίαν ἀνθρώπου. Οὐδὲν ἀντικείμενον ἀνεκαλύφθη ἐκτὸς χονδροειδῶν τινῶν κεραικῶν σκευῶν, συντριμμάτων ὀρειχαλκίων, ἀντικειμένων ἀνευ ἀξίας καὶ δύο τμημάτων ὀπτῆς γῆς μηχαναίας ἐποχῆς.

Ὁ καθορισμὸς τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἀρχαίου ἐδάφους ἀποτελεῖ πρόβλημα· αἱ κρηπίδες τοῦ ναοῦ, ἐκ ποικίλων στοιχείων ἀποτελούμεναι, δὲν φαίνονται οὔσαι προωρισμέναι εἰς τὸ νὰ φαίνωνται. Ἐν τούτοις ὁ πολυγώνος τοίχος δὲν εἶναι οὔτε ἀρκετὰ ὑψηλός, οὔτε ἀρκετὰ παχύς, ὥστε νὰ ὑπεστήριζεν ἀνάχωμα ἰσογαιίου μετὰ τοῦ ναοῦ ἰδρύματος· οὐδ' ἀπλὴν προεκβολὴν κεκλιμένου τμήματος ἠδύνατο νὰ ὑποστηρίξῃ, τοῦθ' ὅπερ ἄλλως τε θὰ παρεῖχεν εἰς τὸ ὄμμα τοῦ θεατοῦ δυσάρεστον βεβαίως ὄψιν. Τέλος, ὡς ὑπεδείξαμεν ἤδη, λείψανα, ἐλληνικῆς ἢ ρωμαϊκῆς ἐποχῆς ἀνευρίσκονται κάτωθεν τῆς ἀνωτάτης ἐπιφανείας τοῦ πολυγώνου τοίχου, ἐξ οὗ ἀναγκάζομεθα νὰ υποθέσωμεν ἢ ὅτι τοιαύτη ἦτο ἡ ἀρχαία ἐπιφάνεια τοῦ δαπέδου τοῦ ναοῦ ἢ ὅτι τὸ ἔδαφος ἐβασθύνθη εἴτε ἐκ φυσικῶν συμβεβηκότων εἴτε δι' ἀνθρωπίνου ἐργασίας μέχρι βῆθους 5 μέτρων.

Τὸ ὑπόγειον ὑδραγωγεῖον, ὅπερ προχωρεῖ μέχρι τῶν ὑπὸ τῶν ναῶν μερῶν πρὸς διοχέτευσιν τῶν ὑδάτων τῆς Κασσοτίδος πηγῆς, ἔχει τὸ ἀνοιγμα αὐτοῦ ἀκριβῶς ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ τοίχου, ἢ δὲ κατασκευῆ αὐτοῦ εἶναι βεβαίως ἀρχαία. Ἄν γαίην χρῆσις μικτῆς λύσεως, ἠδύνατο νὰ υποτεθῇ ὅτι ὑπερθεν τοῦ πολυγώνου τοίχου καὶ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ θριγγοῦ αὐτοῦ ὑπῆρχε μέγας ἐπιμήκης χώρος· ὅτι πρὸς τοῖς κατωτέροις τμήμασι τοῦ ναοῦ προσέκειτο τοίχος, φέρων ὑψηλὰς βραμίδας, κρηπτούσας τὸ βέλτασον τοῦ κατασκευάσματος, καὶ ὅτι αὗται ἠδύνατο νὰ χρησιμεύωσιν ὡς ὑποστηρίγματα εἰς ἀναθήματα καὶ ἀνταπεκρίνατο ἴσως εἰς τὰς μεσημβρινὰς ἐκείνας βραμίδας, περὶ ὧν ὁμιλεῖ ὁ Πλούταρχος. Οἱ σημερινοὶ πρέχοντες βράχοι θὰ ἦσαν περικεκαλυμμένοι ἐν τῇ οἰκοδομῇ τοῦ τοίχου. Ἡ τελεία καταστροφὴ τοῦ τοίχου τούτου δὲν ἐμποιεῖ μείζονα ἐκπληξιν τῆς καταστροφῆς αὐτοῦ τούτου τοῦ ναοῦ, ἢ τῆς ἐξαρνήσεως τῶν ἀναθημάτων, ἅτινα δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐλλείπωσιν ἐκ τοῦ τμήματος τούτου, ἐνὸς τῶν ὠραιότερων τῶν Δελφῶν καὶ πλησιέστερον τοῦ ναοῦ κειμένου. Ἡ ἀπὸ τῶν Δελφῶν ἐξαφάνισις τῶν ἀδριάντων ἢ ἀγαλμάτων φαίνεται ὅτι ἐγένετο κατὰ τῆς μεθοδικῆς, καθύστερον ὑπῆρξε τελεία, ἀφαιρεθειῶν καὶ αὐτῶν τούτων τῶν βῆσεων.

Καθόσον ἀρραῖ εἰς οἰκοδομὰς, φαίνεται ὅτι τὸ μέρος ἐκεῖνο ἐστερεῖτο τοιούτων· τοῦλάχιστον οὐδὲν εὑρίσκεται θεμέλιον, ἀλλὰ καὶ δὲ ζητητέον τὸ ἱερὸν τῶν Μουσῶν.

Βλέπομεν ὅτι διεγείρονται ἀπορίες, ὅτι δὲ ὀλίγοι σται τῶν λύσεων φαίνονται βέβαιοι. Εὐτυχῶς πρὸς Α καὶ πρὸς Β ἢ Ἱερὸς ὁδός, διατηρουμένη σχεδὸν ἀκεραία, παρέχει εἰς τὰς ζητήσεις βεβαίαν βῆσιν. Αὕτη ὠδήγησεν ἡμᾶς τὸ παρελθὸν ἔτος μέχρι τοῦ βωμοῦ τῆς Χίου, ἐδραζομένου ἐπὶ τοῦ πολυγώνου τοίχου, ἐν ᾧ σημείω ἡ ὁδὸς ἀνέρχεται εἰς τὸ ὕψος αὐτοῦ, ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ἄξονος τοῦ ναοῦ. Φαίνεται δ' ὅτι διεδραμάτισε πρόσωπον τοῦ κυρίου βωμοῦ.

Ἡ Ἱερὰ ὁδὸς ἀνέρχεται διὰ πρηνούς ἀποτόμου, φθάνει μετὰ τινα μέτρα εἰς τὸ ἰσόπεδον τοῦ ναοῦ καὶ κἀμπτεῖ εἴτα ἐξ Α πρὸς Δ, ὅτε καὶ καθίσταται ὀριζώντειος. Μεγαλοπρεπῆς θέσις ἦν ἡ κορυφὴ τῆς Ἱερᾶς ὁδοῦ μετὰ τῶν ἐπ' αὐτῆς μνημείων, ἅτινα εἶναι ἐστραμμένα πρὸς ὅλας τὰς διευθύνσεις καὶ κείνται τὸ μὲν ἄνω τὸ δὲ ἐπὶ τῆς κλιτύος τοῦ ὄρους, ὅπερ ἀποτόμως ἀνέρχεται. Οἱ ἀρχαῖοι ἐπωφελήθησαν ἐκ τῆς τοιαύτης τοποθεσίας, αὐτόθι δὲ συνηυθίσαν τινὰ τῶν λαμπροτάτων ἀναθημάτων.

Ἐν τῇ ὁδῷ ταύτῃ εὗρομεν ὑπερμεγέθη βῆσιν, ἐφ' ἧς ἀναγινώσκειται ἀφιερωτικὴ ἐπιγραφή τοῦ Γέλωνος, υἱοῦ τοῦ Δεινομέους· τὸ ἀνάθημα συνίστατο εἰς χρυσοῦν τρίποδα καὶ εἰς ἀγαλμα τῆς Νίκης, ἔργον τοῦ Βίωνος ἀδελφοῦ Διοδώρου Μιλησίου. Ἐν ἑτέρῃ βῆσει, εὐρεθείσει δεξιόθεν ταύτης, διατηρεῖται τὸ τέλος ἀφιερωτικῆς ἐπιγραφῆς. Τρίτον τι ὅμοιον ἀνάθημα τεθραυσμένον καὶ ἀνεστραμμένον ἐπὶ τῆς γῆς οὐδεμίαν ἐπιγραφὴν φέρει. Οἱ τρεῖς υἱοὶ τοῦ Δεινομένου εἶχον ἀποστείλει εἰς Δελφοὺς δῶρα, ἴσως δὲ εἰς ταῦτα ἀνήκουσιν αἱ τρεῖς βῆσεις, ἐκτὸς ἂν τὰ ἀναθήματα τοῦ Γέλωνος αὐτὰ καὶ μόνα κατεῖχον πλείονας τῆς μιᾶς βῆσεις. Ἐν τῶν ἀναθημάτων ἀποτελεῖται ἐκ τῆς Νίκης καὶ ἐκ τοῦ χρυσοῦ τρίποδος, οὗτινος τὸ βῆρος σημειοῦται (7 τάλαντα). Ἡ ἀναθηματικὴ αὕτη ἐπιγραφή εἶναι ἐκείνη, περὶ ἧς ὁμιλεῖ Διοδῶρος ὁ Σικελιώτης, ἧτις δὲ ἀφιερῶθη ἐπὶ τῇ ἐν Ἱμέρῃ μάχῃ κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος, καθ' ὃ συνεκροτήθη καὶ ἡ ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχία. Ἐμπροσθεν ἐπὶ τοῦ ὑποβῆθρου ὑπάρχει στήλη κεκοσμημένη δι' ἐγγύφου ταύρου, φέρουσα δὲ ψήφισμα διὰ τινα τῶν κατοίκων τῆς πόλεως Κλειτορίας, ἧς ἐμβλημα ἦν τὸ ζῶον τοῦτο. Πέριξ τῆς στήλης ταύτης ὑπῆρχον καὶ περὶ τὰς δέκα ἑτεραί, ἐμπροσθεν δὲ εὑρίσκετο μαρμαρινὸν ἐδῶλιον, ὁπόθεν ἠδύνατό τις νὰ ἴδῃ τοὺς προσκυνητὰς ἀνερχομένους τὴν ὁδόν, τὰς εἰς τὸν ναὸν εἰσερχομένας πομπὰς καὶ τοὺς ἱερεῖς τελοῦντας θυσίας ἐπὶ τοῦ βωμοῦ.

Ἡ ἐπιφάνεια τοῦ ἐδάφους δὲν μετεβλήθη ἐπὶ τοῦ τμήματος τούτου ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ Ε' αἰῶνος. Ἐνταῦθα ἀνευρέθησαν καὶ ἄλλα ἀφιερῶματα, ἐν οἷς τὰ δέκατα τῶν νικητῶν *Γορτυνίων* καὶ τὰ ἀναθήματα πλείστων Μεταποντικῶν καὶ Τυρρηνῶν. Ἐκ τούτων ἐξαρτῶνται σπουδαῖα ἔργα γλυπτικῆς, ἧτοι· δύο ἱπποὶ φυσικοῦ μεγέθους (ἢ ἀνωτέρω μνημονευθεῖσα κεφαλή συναρμολόγεται πρὸς τὸν ἕνα τούτων)· αἵτινες εἶναι ρυθμοῦ ἀρχαίου, τὰ δὲ ἐπίπαια καὶ τὰ

φάλαρα αὐτῶν καταδεικνύουσιν ὅτι ἦσαν ἐζευγμένοι εἰς ἄρμα. Καὶ πρῶτον ἐγγύς που ὑπῆρχον δύο δί-
σσημα ἄρματα, ἀμφοτέρωθεν δὴ τῶν Κυρηναίων, τὸ τοῦ
Ἀμμωνος καὶ τοῦ Βῆττου, τρεῖς γυναίκες μορφαί,
παριστώμεναι ὡς χορεύουσαι περίξ στήλης, ἐχόμε-
ναι ἀλλήλων διὰ τῶν χειρῶν καὶ φέρουσαι ἐσθῆτας
βραχείας καὶ ἀναπεπταμένας μετὰ κοσμήματος, διανοι-
γομένου ἐν εἶδει κάλυκος καὶ μεκοσμημένου δι' ὀξέων
φύλλων φαίνεται ὅτι τὸ σύμπλεγμα τοῦτο ἦν ἡ βάσις
τοῦ τρίποδος. Πρὸς δὲ κορμὸς νεανίου φέροντος χλαμύδα
καὶ στηριζομένου διὰ τοῦ ἀγκῶνος ἐπὶ τινος Ἑρμοῦ ἐλ-
ληνιστικῆς ἐποχῆς, τμήμα μετόπης, παριστῶν γυναίκα
τρέχουσαν ἐτέρα μετόπη τοῦ αὐτοῦ μεγέθους καὶ τοῦ
αὐτοῦ ρυθμοῦ, παριστῶσα δὲ τὸν Ἡρακλέα καταβά-
λοντα πολέμιον εὐρέθη ἐπὶ τῆς ἐτέρας προσόψεως, μαρ-
μαρίνος ὀφθαλμὸς ἀσπίδος περικεκαλυμμένος διὰ τοῦ μαλ-
λίου αὐτοῦ δικτύου. πολλά τμήματα στηλῶν, ἅτινα
ἔκρινα ὅτι δέον νὰ θεωρήσω ὡς ἀνήκοντα εἰς τὸν θη-
σαυρὸν τῆς Κυρήνης.

Ἐν τῶν ὀπισθεν ἤρξατο ἡ ἀποκάλυψις μαρμαρίνου κρη-
πιδώματος μικροῦ κτιρίου, ἔχοντος τὴν μορφήν καὶ τὸ
μέγεθος συνήθων θησαυρῶν. Ὅταν ἐξακολουθῶμεν βαί-
νοντες πρὸς Δ. ἤτοι πρὸς τὸν ναόν, πέραν τῶν ἀνθημά-
των τοῦ Γέλωνος, ἀπαντῶμεν δεξιόθεν ὄρασιον ἀρχαῖον
τοιχόν, εἶτα δὲ ἕτερον ἐκ μικροῦ ὕλικου ἀκανόνιστου
μετὰ κοιλωμάτων, ἰχνῶν ἐπιχρίσματος καὶ ζωγραφιῶν
οὗτος βαίνει παραλλήλως τῷ ναῷ ἐπὶ δεκάδα μέτρων.
Δὲν καθωρίσθη εἰσέτι τὸ μήκος καὶ ὁ προορισμὸς αὐτοῦ·
ἴσως εἶνε ἀπλοῦν ἀνάχωμα.

Πρὸ τῆς δυτικῆς προσόψεως ἀρχόμεθα ἀνακαλύπτον-
τὴν συνέχειαν τῆς Ἱερᾶς ὁδοῦ διὰ τῶν σκαφῶν ἀπε-
καλύψαμεν μεγίστην κυκλοτερῆ βάσιν, οἰκοδομᾶς πολυ-
γωνικῶν τοίχων καὶ τὸ κρηπίδωμα μικροῦ δωρικοῦ κτι-
ρίου ἐκ πορίνου λίθου.

Τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ἀνασκαφῶν ἐκ τοῦ μέρους τούτου
συνίσταται κυρίως εἰς τὴν ἀνακάλυψιν ἀντικειμένων ἐξ
ὀπτῆς γῆς καὶ ὄρει χαλκού. Τὰ ἐξ ὀπτῆς γῆς ἀντικεί-
μενα ἀποτελοῦνται ἐξ ἀποσπασμάτων, ἐκτὸς ὀλίγων ἀν-
τικειμένων (βομβυλίων), ἀνηκόντων εἰς ρυθμοὺς ἐποχῆς
διαφόρου, ἤτοι γεωμετρικόν, πρωτοκορινθιακόν, κοριν-
θιακόν. Τὴν συλλογὴν συμπληροῦσι σπανιώτατα μυκη-
ναῖα ἀπασπάσματα νεωτάτης ἐποχῆς. Πάντα τὰ ἀντι-
κείμενα ταῦτα δὲν εὐρέθησαν αὐτόθι κατὰ τύχην, ἀλλ'
ἢ ὑπῆρχεν αὐτόθι βωμὸς, περὶ τὸν ὅποιον συνεσφωρόντο
τὰ λείψανα τῶν θυσιῶν, ἢ ὑπῆρχεν ἡ συνήθεια νὰ θά-
πτονται αὐτόθι ἐν τῇ γῇ ἀναθήματα ἢ σκευὴ ἀπορ-
ροφθέντα.

(Ἐπεται τὸ τέλος).

ΤΟ ΕΝ ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗ, ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΑΣ.

Καὶ ταῦτα μὲν τὰ πρὸ μεσημβρίας τῆς 23]4. Ἀύ-
θμηρον δὲ μετὰ μεσημβρίαν συνήλθον καὶ πάλιν τὰ
περὶ τὸ ζήτημα τῆς διφθερίτιδος ἀσχολούμενα Α' καὶ
Β' καὶ Ε' τμήμα, ὅτε καὶ ὁ καθηγητὴς Λαίφλερ ὠμίλησε
περὶ τοπικῆς τῆς νόσου θεραπείας, συνιστῶν τὴν ἐξῆς
σκευασίαν: 10 gr. Menthol. 16 gr. Jolnol, 1 1]2
gr. Metacrésol καὶ Alcohol (μέχρις 100 γραμ.). Ὁ
ἐκ Βρεσλαυίας καθηγητὴς Κὼν ἐδήλωσεν ὅτι διὰ τὴν
διφθερίτιδα τῶν ὀφθαλμῶν ποιεῖται χρῆσιν διαλύσεως
5 % βενζοϊκοῦ νάτρου. Ὁ ἐκ Βερολίνου Ἀρονσον συνέ-
στησε θερμῶς τὸν διὰ τοῦ ἰχῶρος ἐμβολιασμόν. Ὁ ἐκ
Μαϊδιστῶνος Ἀδάμς Μαρτίου ἐξήτασε τὴν ἐπὶ τῆς δι-
φθερίτιδος ἐπενέργειαν τοῦ πηλοῦ. Ὁ ἐξ Ἑρμανστάτ-
της Καϊνίγκ ὠμίλησε περὶ θεραπείας εἶδους τῆς διφθε-
ρίτιδος τῆς σκαρλατίνης λεγομένης. Ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς
πόλεως Ζούσμαν ἐπέκρινε τὰς θεραπευτικὰς τῆς διφθε-
ρίτιδος μεθόδους.

Ἐκ τῶν περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου ὑποβληθεισῶν
ἐκθέσεων σημειωτέα ἡ τῆς σουηδικῆς ἐπιτροπῆς, συνι-
στώσης διεθνή τῆς διφθερίτιδος ἐξέτασιν, ἡ τῆς ἐλβε-
τικῆς καὶ ἡ τῆς γαλλικῆς, προτεινούσης προφυλακτικὰ
καὶ ἀπομονωτικὰ τῶν ἀσθενῶν μέτρα.

Ἐν τῷ Γ' τμήματι, προεδρευομένῳ ὑπὸ τοῦ Θεοδώ-
ρου Δούκα, ὁ Ἀλκείδης Τρέιλ (ἐξ Ἀλγερίου) ὠμίλησε
περὶ τῆς νόσου Ραμαδάν, ὁ δὲ ἐκ Μπέργκεν τῆς Νορβη-
γίας δόκτωρ Χάνσεν ὠμίλησε περὶ τῆς λέπρας καὶ τῆς
ἐν Νορβηγίᾳ ὑπὲρ τῶν λεπρῶν λαμβανομένης προνοίας.

Τὸ ζήτημα τοῦ γάμου παρὰ τοῖς λεπροῖς ἐξήτασεν ὁ
Ράκε Μπεάβεν (ἐκ Τρινιδάδης), δηλώσας ὅτι ἡ λέπρα
δὲν μεταδίδεται κληρονομικῶς εἰς τὰ τέκνα, ὅταν λε-
πρὸς συνάψῃ γάμον μετὰ λεπρᾶς, ὅτι ὅμως ὁ γάμος εἶ-
ναι ἐπικίνδυνος συναπτόμενος μεταξὺ λεπροῦ καὶ ἀτό-
μου ὑγιούς. Ὁ κ. Γεώργιος Τὶν (ἐκ Λονδίνου) περιέγραψε
τὴν λέπραν ἐν Ἰνδία καὶ ταῖς βρετανικαῖς ἀποικίαις.
Ὁ κ. Φρέριτς, ἐκ Ρίου Ἰαννέου, ὠμίλησε περὶ τῶν βα-
κτηρίων τοῦ κιτρίνου πυρετοῦ καὶ τῶν πρὸς καταπολέ-
μησιν αὐτοῦ μέσων.

Ὁ δόκτωρ Καρτούλης ἐξ Ἀλεξανδρείας, ὠμίλησε περὶ
τῶν ἐν Αἰγύπτῳ παρατηρηθεισῶν μορφῶν ἡπατικῶν νο-
σημάτων. Τέλος ὁ ἐκ Λονδίνου δόκτωρ Πούρ ὑπέβαλε
πραγματεῖαν τοῦ ἐν Χόγκ-Κόγκ ἱατροῦ κ. Αἴηκ περὶ
τῆς αὐτόθι ἐνσκηψάσης πανώλους.

Ἐν τῷ 4ῳ τμήματι ὁ ἐκ Βιέννης Ἐλλεμπόγκεν ὠμί-
λησε περὶ τῶν ἀσθενῶν καὶ μὴ καταλλήλων πρὸς ἐρ-
γασίαν ἐργατῶν, ἐγερθείσης ἐπὶ τούτῳ ζωηρᾶς συ-
ζητήσεως.

Ἐν τῷ Δ' τμήματι, τῷ τῆς σχολικῆς υγιεινῆς, ὁ ἐξ
Ἀμβούργου Κότελμκν ὠμίλησε περὶ τῶν πρὸς μεταρροῦθ-

μησιν τῶν σχολῶν προσπαθειῶν, ἐκφρασθεῖς κατὰ τοῦ κρατούντος συστήματος, καθ' ὃ οἱ παῖδες εἰσὶν ὑποχρεωμένοι νὰ διέρχωνται 24—30 ὥρας καθ' ἑβδομάδα ἐν τῇ σχολῇ καὶ συστήσας τὴν ἀπὸ τῶν παρθεναγωγείων ἐξοβέλαιον τῶν ἐξετάσεων, αἵτινες ἐρεθίζουσι τὸ νευρικὸν σύστημα. Πρὸς τοῦτοις ὠμίλησε καὶ ὁ ἐκ Κολτσε-σέρης Μπρέσγκεν, πραγματευθεὶς «περὶ τῆς νευρικῆς κεφαλαλγίας τῶν μαθητῶν».

Ἐν τῷ Ζ' τμήματι, προεδρευομένῳ ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ Καίσιγκ (ἐκ Μυνστέρης) κύριον ἀντικείμενον τῶν συζητήσεων ἀπετέλεσε τὸ ζήτημα τοῦ ὕδατος. Καὶ πρῶτος ὠμίλησεν ὁ δόκτωρ Μαθίας Μπάλος περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ ὕδατος ἐν τῇ οὐγγρικῇ πρωτευούσῃ. Εἶτα ὁ ἐκ Παρισίων καθηγητῆς Α. Σαντεμές, ὁ καὶ ἡμῖν γνωστός τυγγάνων, ὠμίλησε περὶ τῆς ὑγιεινῆς τοῦ ποσίου ὕδατος. Περὶ τὸ αὐτὸ θέμα ἠσχολήθη καὶ ὁ ἐξ Ἰέννης Αὐγουστος Γκαϊρτνερ καὶ ὁ Βίκτωρ Βώγκαν (ἐξ Ἄν-Ἀρμπωρ τῆς Μιχιγγάνης).

Ἐν τῷ Η' τμήματι προεδρευομένῳ ὑπὸ τοῦ κ. Λουδοβίκου Λέχνερ μετὰ τινα περὶ διανοίξεως διωρύχων ἐν Ἀράδη (τῆς Οὐγγαρίας) συζήτησιν, ὁ ἐκ Νεαπόλεως Μοντεφουσκὸς ὠμίλησε περὶ ἐξυγιάνσεως τῶν πόλεων, εἶτα δὲ ὁ ἐκ Λονδίνου Φράνσις Στέφενς περὶ τῶν ἐν τοῖς τέλμασιν ἀσχολουμένων.

Ἐν τῷ Θ' καὶ Ι' τμήματι, προεδρευομένῳ ὑπὸ τοῦ ἐκ Βουδαπέστης κ. Χάουσμιν, ἐν ᾧ δὲ ἀντικείμενον τῆς συζητήσεως ἦν «ἡ ὑγιεινὴ ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῶν δημοσίων οἰκοδομημάτων καὶ τῶν ἰδιωτικῶν κατοικιῶν», ὠμίλησεν ὁ κ. Βόλφ Χούγκελ περὶ τῆς «τηρήσεως τῆς καθαρότητος τοῦ εἰσαγομένου ἀέρος καὶ τῆς ἐξυγιάνσεως τοῦ ἀέρος κατὰ τὸν κεντρικὸν ἀερισμόν». Περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου ὠμίλησεν ὁ ἐξ Ἀνοβέρου Φίσε καὶ οἱ ἐκ Βουδαπέστης Λιημπράιχ καὶ Χάουσμιν. Ὁ ἐκ Λονδίνου Τζῶν Σλαίτερ ὠμίλησε περὶ τοῦ «συστήματος τῆς κεντρικῆς θερμάνσεως», περὶ τοῦ αὐτοῦ δὲ θέματος καὶ ὁ ἐκ Παρισίων Μασὼν. Τέλος ὁ ἐκ Δρέσδης Σίημενς ὠμίλησε περὶ τῆς διὰ τοῦ φωταερίου θερμάνσεως καὶ ὁ ἐκ Βουδαπέστης Δάσλος περὶ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῆς ὑγιεινῆς.

Ἐν τῷ ΙΑ' τμήματι, προεδρευομένῳ ὑπὸ τοῦ Λουδοβίκου Στσατάρη, ὁ κ. Πολιάνης, ὑγειονομικὸς εἰσηγητῆς ἐν τῷ ἰταλικῷ ὑπουργείῳ τῶν ἐσωτερικῶν, ὠμίλησε περὶ τῶν ἐν Ἰταλίᾳ μετεωροσκοπικῶν σταθμῶν. Ὁ κ. Ἀρμπστρογκ ἀνέγνω ἀγγλιστὶ πραγματεῖαν περὶ τῆς ἐπὶ τῶν πλοίων ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας, ὁ δὲ ἐξ Ἀθηνῶν ὁμογενὴς καθηγητῆς κ. Βάμβας προέτεινεν ἵνα ἡ διεθνὴς ἐπὶ τῶν πλοίων καὶ τῶν σιδηροδρόμων ὑγειονομικὴ ὑπηρεσία κανονισθῇ διεθνῶς. Μετὰ μακρὰν συζήτησιν ἀπεφασίσθη ὅτι δεόν νὰ ἀπαιτηθῇ παρὰ τῶν κυβερνήσεων νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν αὐτῶν ἐπὶ τῶν παραμελουμένων ὑγειονομικῶν ὄρων τῶν μικρῶν σκαφῶν. Ὁ ἐκ Μονάχου Χέρτζογκ προέτεινε ἵνα διορισθῶσιν ἐν ταῖς σιδηροδρομικαῖς ἀμαξοστοιχίαις ἰατροὶ τῆς ὑπηρεσίας καὶ ἰατροὶ ἐξελεγκταί. Ἡ πρότασις αὕτη μετὰ πολλὰς ἀντιρρήσεις ἀπεσύρθη.

Τὸ ΙΒ' τοῦ συνεδρίου τμήμα ἀσχολεῖται γενικῶς

εἰς τὰ τοῦ στρατοῦ καὶ τῆς τῶν στρατιωτῶν διατροφῆς καὶ συντηρήσεως.

Ἐν τῷ ΙΓ' τμήματι, προεδρευομένῳ ὑπὸ τοῦ δόκτωρος Ἀνδρέου Λουδβικ, ὁ ἐκ Βερολίνου Λέβιν ὠμίλησε περὶ «παροχῆς τῶν πρώτων βοηθειῶν κατὰ τὰς δηλητηριάσεις», ὁ ἐκ Δορπούτης Ροδόλφος Κόμπερτ «περὶ παροχῆς πρώτων βοηθημάτων κατὰ τὰς δηλητηριάσεις καὶ ἰδίως περὶ τῶν σφαγίδων (cachets) ὡς ἀντιδότων τῆς δηλητηριάσεως» καὶ ὁ ἐξ Ἀμστελλοδάμου Μέτερν «περὶ προφυλάξεως ἀπὸ τῶν ἐν τοῖς ἐργοστασίοις, τοῖς μύλοις καὶ ταῖς οἰκοδομαῖς δυστυχημάτων».

Ἐν τῷ ΙΔ' τμήματι ὁ ὑγειονομ. καθηγητῆς Λομπμάγερ ὠμίλησε περὶ τοῦ διοργανισμοῦ τῆς ὑγειονομ. ὑπηρεσίας ἐν Κροατίᾳ καὶ Σλαβωνίᾳ, ὁ ἐκ Ζουμπὸρ Ἰωσήφ Τιμπ «περὶ τῆς ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας τῆς Σερβίας», ὁ ἐκ Στοκχόλμης Βαβρίνσκις «περὶ τῆς ἰατρικῆς ὑπηρεσίας καὶ τῶν ὑγειονομικῶν μέτρων ἐν Σουηδίᾳ», ὁ ἐκ Μονάχου Βιβάντ «περὶ τοῦ ὑγειονομικοῦ διοργανισμοῦ καὶ τῶν ἐπιτυγχανομένων ὑγειονομικῶν ἀποτελεσμάτων ἐν Μονάχῳ» καὶ ὁ ἐκ Βουδαπέστης καθηγητῆς Κλάς «περὶ τῆς ἐνεστώσης καταστάσεως τῆς δημοσίας ὑγιεινῆς ἐν Οὐγγαρίᾳ». Ὁ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως χημικὸς κ. Ἰωσήφ Ζάννης ὑπέβαλε προτάσεις σχετικῶς πρὸς διεθνῆ διακανόνισιν τῆς ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας· ὁ κ. Ἀδόλφος Σουτσεμπεργκερ ὠμίλησε περὶ «ὀρθοῦ ὄργανισμοῦ τῆς ὑγειονομικῆς καὶ θεραπευτικῆς ὑπηρεσίας, λαμβανομένων ἰδίᾳ ὑπ' ὄψιν τῶν χωρίων», καὶ τέλος ὁ ἐξ Ὁππελν Ρότ ἐξήτασε «τὴν θέσιν τοῦ δημοτικοῦ ἰατροῦ καὶ τὰ καθήκοντα αὐτοῦ».

Ἐν τῷ ΙΣΤ' τμήματι, προεδρευομένῳ ὑπὸ τοῦ κ. Γάουφφερ, ὁ ἐκ Ραίχερχάλης κ. Κορνὲ ὠμίλησε περὶ «ὑγιεινῆς τῶν λουτρῶν καὶ τῶν θερμῶν διὰ τὴν φυματίωσιν», ὁ ἐκ Φαλκενστάιν Δετβάιλερ περὶ «ὑγιεινῆς τῆς φυματιώσεως τῶν πνευμόνων ἐν τοῖς κλειστοῖς θεραπευτηρίοις», ὁ ἐκ Βουδαπέστης Λουδοβίκος Πολυὰκ «περὶ ὑγιεινῆς τῶν θερμῶν καὶ θεραπευτηρίων». Πρὸς τοῦτοις περὶ τῶν πλεονεκτημάτων καὶ μειονεκτημάτων τῆς χρήσεως τοῦ ψυχροῦ ὕδατος ὠμίλησαν καὶ οἱ Βίντερνιτς, Δομένικος (Νεαπόλεως) καὶ ὁ Τσοντάγκ καὶ τέλος ὁ ἐκ Λίηγιτς Σούσμπαχ περὶ «αὐξήσεως τῆς ὑδροθεραπείας ἐν Γερμανίᾳ».

Ἐν τῷ ΙΖ' τμήματι ὁ καθηγητῆς Ἀρλοάν (Λυώνος) ἐποίησατο διάλεξιν περὶ τοῦ «πνευμονοβακτηριδίου», ὅπερ μεγάλως παρέχει ὑπηρεσίας ἐν τῇ διαγνώσει τῆς πνευματικῆς φθίσεως παρὰ τοῖς παισὶ, ὁ δὲ Φραγκίσκος Κουζέκ, ἀνώτερος κτηνίατρος τῆς Οὐγγαρίας, ἐποίησατο ἐν τῇ πραγματείᾳ αὐτοῦ «περὶ ἐμβολιασμοῦ κατὰ τῆς πνευμονικῆς φθίσεως τοῦ βοῦς» τέσσαρας προτάσεις.

Ἐν τῷ ΙΗ' τμήματι ἐξητάσθησαν ζητήματα, εἰς τὰ φαρμακεία ἀναγόμενα, ὑπὸ τοῦ διδάκτορος Μπέτγκερ (Βερολίνου), Χάνς Χέγκερ (Βιέννης), Γάλλκ (Κασάου), Καρόλου Κίς (Βουδαπέστης), Βαλδάμ (Βιέννης) κλπ. Ἐν τῷ ΙΘ' τμήματι ἐξητάσθη τὸ σωστικὸν ἐν γενεῖ συστημα ἐν ταῖς πόλεσι.

Δημογραφικὸν τιμῆμα.

Ἐν τῷ Α' τμήματι (ἱστορικὴ δημογραφία) πολλοὶ ὠμίλησαν ἐπιστήμονες, πρῶτος δὲ ὁ ἐκ Βιέννης Φὸν Ἰνάμα Στέρνεκ. ἀναπτύξας τὴν καταμέτρῃσιν τῆς ἀλλαγῆς γενεᾶς λαμβάνων ἐν ἄλλοις ὑπ' ὄψιν τὴν διάρκειαν τοῦ βίου τοῦ πατρὸς καὶ υἱοῦ ὁμοῦ, ἤτις ἀπαρτίζει ἤδη κατὰ μέσον ὄρον σύνολον 100 ἐτῶν, ἐνῶ πρότερον ἦτο βραχυτέρα, ὡς καὶ τὸ σύγχρονον πολλῶν γενεῶν, ὑπερ, καθόσον ἀφορᾷ εἰς τοὺς πάππους καὶ ἐγγόνους, ἐν ταῖς εὐνοϊκωτάταις περιόδους περιλαμβάνει 30 — 35 % πασῶν τῶν περιπτώσεων, εἰς τρόπον ὥστε περὶ τὸ 1]3 τῶν θεμελιωτῶν γενεῶν τινων ἐπιζῆ τῆς ἰδρύσεως καὶ δευτέρας γενεᾶς, ἐνῶ ὑπὸ περιστάσεις ἐκτάκτως εὐνοϊκᾶς καὶ πέντε γενεαὶ δύνανται νὰ ἐπέλθωσιν ἐν τῷ αὐτῷ αἰῶνι. Τὸ ταυτόχρονον τῶν διαφορῶν τούτων γενεῶν ἀποτελεῖ τὸ μέτρον τῆς κοινωνικῆς δυνάμεως. Ἡ πλήρης δρᾶσις γενεᾶς τινὸς χρονολογεῖται ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως νέας, αὐξοῦσης γενικῶς μέχρι τῆς ἀποσβέσεως τῆς πρώτης. Ὑπὸ τὴν ἐννοίαν ταύτην ἡ πλήρης αὐτῆ δρᾶσις ἐν τῇ Αὐστρουγγαρία διαρκεῖ κατὰ τὸν ἡμέτερον αἰῶνα 26 ἔτη (χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τῆς γεννήσεως τοῦ υἱοῦ, ὅστις συνεχίζει τὴν γενεάν, μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ πατρὸς), ἦτο δὲ βραχυτέρα ἐν προγενεστέροις αἰῶσιν. Οὕτως ἐξηγεῖται τὸ ὅτι βραχέειαι γενεαὶ καὶ βραδεῖαι αὐτῶν ἀλλαγὴ καταδεικνύουσι τὸν ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς ἀναπτύξεως εὐνοϊκώτατον ὄρον: νεαροὶ πατέρες, γηραριοὶ υἱοί, ἄπειροι πάπποι. Ἡ μεγίστη ἀνάπτυξις εἰς τὸν οικονομικὸν καὶ τὸν κοινωνικὸν βίον ἐπιτυγχάνεται, ὅταν οἱ υἱοὶ δὲν ἀποβαίνωσιν ἀνεξάρτητοι μόνον συνεπιεῖα τοῦ θανάτου τοῦ πατρὸς, ὅταν οἱ πατέρες δὲν ἀποθνήσκωσι, καθ' ἣν στιγμὴν μόλις ἀφίκοντο οἱ υἱοὶ εἰς ὄριμον ἡλικίαν. Τὸ μακρὸν ταυτόχρονον τῶν γενεῶν ἀποτελεῖ τὸ ἄριστον ἐγγέγρανον τοῦ ὅτι ἀποβαίνει δυνατὴ ἡ ἀμείωτος ἀπὸ τῆς μίας γενεᾶς εἰς τὴν ἄλλην μεταβάσις ὀλοκλήρου τοῦ θησαυροῦ τῶν παραδόσεων τῶν ἀπομνημονευμάτων καὶ τῶν γνώσεων καὶ τοῦ ὅτι αἱ κληρονομηθέναι οἰκογενειακαὶ ὀλομέλειαι τῶν ἐπαλλήλων γενεῶν συνδέεται οὐ μόνον δι' οικονομικῶν, ἀλλὰ καὶ ἠθικῶν ἀμοιβαίων δεσμῶν τῆς ἀγάπης καὶ οἰκογενειακῆς πίστεως. Ἡ διάλεξις ἐγένετο δεκτὴ μετ' ἀνευφημιῶν, ἐπηκολούθησε δ' αὐτὴν ζωηρὰ συζήτησις, ἧς μετέσχον οἱ ἰατροὶ Λεβασέρ, Ράιχσπεργκ, Φερράρας καὶ Μανδέλλος. Κατόπιν ὁ κ. Λεβασέρ περιέγραψε διὰ βραχέων τὴν ἱστορίαν τῆς συμπυκνώσεως τῶν μεγαλοπόλεων, ἐν τέλει δὲ ὁ διδάκτωρ Μανδέλλος ὠμίλησε περὶ μεταναστεύσεων εἰς τὰς πόλεις καὶ τῆς κοινωνιολογικῆς διατάξεως τοῦ πληθυσμοῦ.

Ἐν τῷ τετάρτῳ τμήματι (γεωργία), ὁ ἐκ Βιέννης Λέων Φερκάουφ ὠμίλησε «περὶ παρανόμων γεννήσεων ἐν τοῖς γεωργικῶσι τμήμασι καὶ τῶν αἰτίων αὐτῶν». Παρατηρήσεις εἰς τὸ θέμα διετύπωσαν οἱ κκ. Ρούλανδ (Ζυρίχης), ὁ Ζόριτσης (*Αγραμ.) κτλ. Ὁ Ρούλανδ ὠμίλησε καὶ περὶ τῶν ἐποικισμῶν

Ἐν τῷ ΣΤῳ τμήματι (στατιστικὴ τῶν πόλεων) συ-

νεζητήθη τὸ ζήτημα τῶν ἐργατικῶν οἰκημάτων. Καὶ ὁ μὲν βουλευτὴς Νεμενύης εἶπεν ὅτι τὸ κράτος καὶ αἱ πόλεις ὀφείλουσι νὰ μεριμνῶσι περὶ κατοικιῶν τῶν ὑπαλλήλων αὐτῶν, τοῦτο δὲ καὶ οἱ ἰδιωτικοὶ ἐπιχειρηματῆται ὀφείλουσιν ἐν τισὶ περιστάσεσι νὰ πράττωσι διὰ τμήματι τῶν ἐργατῶν αὐτῶν ὁ Μπερτιλλιὸν ἐζήτησεν ὀρισμοὺς τινὰς πρὸς καταρισμὸν συγκριτικῆς διεθνοῦς στατιστικῆς· ὁ Νιούζχολμ (Λονδίνου) ἐτόνισε τὸ ὅτι διὰ μεγαλοπόλεις ἡ λύσις τοῦ προβλήματος ἐπιτυγχάνεται διὰ μέσον ἰδρύσεως οἰκοδομῶν ἐν εἶδει στρατώνων, παρουσιαζουσῶν συγκριτικῶς ἐλάσσονα θνησιμότητα. Ὁ Πολλάκ (Βαρσοβίας) ἐπαρουσίασε τὸ ἀποτέλεσμα ἐρεύνης ὡς πρὸς τὰς κατοικίας, καθ' ἣν αὐξήσις τῆς θνησιμότητος ἔχει κατ'εὐθείαν ἀναλογίαν πρὸς τὴν αὐξήσιν τῆς πυκνότητος τῶν κατοικιῶν. Ἐν τέλει ὁ διευθυντὴς Κερέξης ἀνέγνω σχετικὸν ἔργον τοῦ Λόκ Γουόρθιγκτον (Λονδίνου).

Ἐν τῷ Ζῳ τμήματι τῶν διαλέξεων κατήρξατο ὁ διδάκτωρ Φίλιππος Πέκ στρατιωτικὸς ἰατρός (Βουδαπέστης) ὠμίλησας «περὶ τῆς ἐπιρροῆς τῶν σωματικῶν καὶ πνευματικῶν ἐλαττωμάτων ἐπὶ τῆς πρὸς ἄμυναν ἰκανότητος», ὁ δὲ Μιλανιτς (Κετίνης) «περὶ τῆς στατιστικῆς τῶν παραφρόνων, τῶν κωφάλλων, τῶν ἐπιληπτικῶν καὶ τυφλῶν ἐν Μαυροβουνίῳ». Πρὸς τούτοις ὠμίλησαν οἱ κκ. Φραγκίσκος Γουώρβαρ (Λονδίνου), Σάτλγουορθ (Λονδίνου) καὶ Γ. Κέννιγκαμ (Καμβριδγης).

Ὁ κατὰ τοῦ βίου ἀγὼν

Ἐν τῇ εὐρείᾳ αἰθούσῃ τῆς Βουλῆς τῶν Προκοίτων, ὅπου πρὸ μηνῶν τινων ἔτι πυρετώδεις διεξήγοντο πολιτικοὶ ἀγῶνες. ἐγκατέστη τὴν 23)4 Σεπτεμβρίου ἡ ἐπιστήμη. Πραγματεία τοῦ ρώσου σοφοῦ καθηγητοῦ Θεοδώρου Ἐρισμάν ὑπὸ τὸν τίτλον: «ὁ κατὰ τοῦ θανάτου ἀγὼν» εἶχεν ἀγγελθῆ διὰ τὴν 3ην ὥραν. Κατὰ τὴν ὥραν ταύτην ἐμφανισθεὶς ὁ καθηγητὴς Ἐρισμάν, ἐχαιρετίσθη ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ Κορανίη, μεθ' ὃ ἤρξατο τῆς ἀναπτύξεως τῆς πραγματείας αὐτοῦ, ἐξ ἧς δημοσιεύονται τὰ ἐπόμενα:

Ἡ στατιστικὴ καταδείκνυσιν ὅτι ἡ θνησιμότης ἀνώμαλον κέκτηται χαρακτῆρα καὶ ὅτι ἡ ἡλικία δὲν εἶνε ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον διαδραματίζει τὸ πρῶτον καὶ κυριώτερον πρόσωπον ἐν ταῖς ἀφορμαῖς τοῦ θανάτου· τούναντιον πολλαὶ ἐπενεργοῦσι περιστάσεις, αἵτινες ὑπὸ εὐνοϊκωτέρους ὄρους ἠδύναντο ν' ἀνατραπῶσιν. Ἀποδείξις τούτου εἶνε ἡ διαφορὰ τῆς θνησιμότητος ἐν ταῖς διαφόραις χώραις, ἰδίᾳ δὲ ἡ μεγάλη θνησιμότης τῶν νεογνῶν, εἴτα δὲ ἡ διαφορὰ τῆς θνησιμότητος ἐν ταῖς διαφόροις κοινωνικαῖς καὶ ἐπαγγελματικαῖς τάξεσιν. Ἐν Σουηδίᾳ καὶ Νορβεγίᾳ ἀποθνήσκουσι κατ' ἔτος 17 — 18 ἐκ 1000 κατοικῶν, ἐν Ἑλβετίᾳ καὶ Γαλλίᾳ 24, ἐν Γερμανίᾳ 27, ἐν Αὐστρίᾳ 32, ἐν Ρωσίᾳ 36. Παραπλησίαν διαφορὰν θνησιμότητος ἀπαντῶμεν καὶ ἐν ταῖς μεγαλοπόλεσιν. Ὑπάρχουσι μεγαλοπόλεις, ὅπου ἡ θνησιμότης ἀναλογεῖ 22 — 23 ἐπὶ τοῖς 1000, εἴτα δ' ἄλλαι ἐν αἷς αὐξάνει ἀπὸ 35 — 40. Ἐν τῇ ἑδαφικῇ ἄρα κατανομῇ

τῆς θνησιμότητος μεγάλη διαπιστοῦται ἀνισότης. Ἐν ληρωθῶσιν ὑπ' ὄψει τὰ ὡς πρὸς τὴν ἡλικίαν διδόμενα, τότε θὰ ἴδωμεν ὅτι ἐν Βελγίῳ πλείονες τῶν 20⁰/₀ τῶν ἀποθνησκόντων εἶνε παῖδες ἡλικίας κάτω τοῦ ἐνὸς ἔτους, 37⁰/₀ δὲ παῖδες ἡλικίας μικροτέρας τῶν πέντε ἔτων· μόνον 17 οἱ τῶν ἀποθνησκόντων φθάνουσιν εἰς ἡλικίαν 70 ἔτων. Ἐν Ρωσίᾳ ἡ ἀναλογία αὕτη εἶναι πολλῶ δυσμενέστερα. Τὰ διδόμενα ταῦτα καταδεικνύουσιν ὅτι μέγας ἀριθμὸς ἀνθρώπων ἀποθνήσκουσι προῶως, ἐν τούτοις δὲ καὶ μέγας ἀριθμὸς ἀπαλῶν νηπίων. Ἡ μεγάλη ἀνισότης ἐν τῇ ἐδαφικῇ κατανομῇ τῆς θνησιμότητος τῶν νεογνῶν καταδείκνυσιν ὅτι ἡ τῶν παιδῶν θνησιμότης δὲν ἀποτελεῖ ἀνάγκην ἀναπόφευκτον, ἀλλὰ γεγονός, ὅπερ δυνάμεθα καὶ ὀφείλομεν νὰ καταπολεμήσωμεν. Ἐν Πρωσίᾳ ἐκ 1000 νεογνῶν ἀποθνήσκουσι κατ' ἔτος 200, ἐν Ρωσίᾳ 280, ἐν Νορβηγίᾳ δὲ μόνον 106· ὑπάρχουσιν ἄρα ὅροι, ὑφ' οἷς δύναται νὰ ἐλαττωθῇ ἡ τῶν παιδῶν θνησιμότης, ὅπου δὲ ὑστεροῦσιν οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι δέον νὰ δημιουργηθῶσιν. Ἡ ὕλική καταστάσις καὶ ἡ ἐπαγγελματικὴ ἐνασχολησις, μεγάλην ἐξασκοῦσιν ἐπιρροὴν ἀπὸ τῆς θνησιμότητος τῶν παιδῶν. Δυσάρεστον εἶνε τὸ γεγονός, ὅτι ὁ βαθμὸς τῆς εὐπορίας τῶν γονέων μεγάλως ἐπηρεάζει τὴν θνησιμότητα τῶν παιδῶν.

Εἰς τὸ κύριον αὐτοῦ θέμα, τὸν κατὰ τοῦ θανάτου ἀγῶνα χωρῶν ὁ σοφὸς ρήτωρ, ὑπέδειξεν ὅτι ὁ ἐν τῇ κατωτάτῃ βαθμίδι τοῦ πολιτισμοῦ ἄνθρωπος, προσβλέπει ἀδιαφόρως εἰς τὸν πόλεμον, ἐν ὅσῳ δὲ ὑψηλοτέρῃ βαθμίδι πολιτισμοῦ ὁ ἄνθρωπος εὐρηται ἐπὶ τοσοῦτον προσπαθεῖ νὰ ἐπιληρθῇ τοῦ κατὰ τοῦ θανάτου ἀγῶνος. Δικαιοσύνην εἰς τὸν πολιτισμὸν τῶν ἀρχαίων λαῶν ἀποδίδοντες, ὀφείλομεν ν' ἀναγνωρίσωμεν ὅτι τὰ ὑγειονομικὰ αὐτῶν μέτρα εἶχον οὐσιώδη κοινωνικὸν χαρακτῆρα. Παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις διαπιστοῦται τοῦτο διὰ τῆς λίαν ἀνεπτυγμένης ὑγειονομικῆς αὐτῶν νομοθεσίας, ἣν ἐν μέρει μέχρι τῆς σήμερον ἡμέρας διετήρησαν. Οἱ Ρωμαῖοι ἐπιβάλλονται ἡμῖν διὰ τῶν μεγαλοπρεπῶν ὄψεων καὶ ὑδραγωγείων αὐτῶν. Ἐν τῷ Μεσαίῳνι κατέπεσον πάλιν τὰ πάντα εἰς βαθεῖαν ἀγνοίαν καὶ δεισιδαιμονίαν. Κατὰ τὸν III' αἰῶνα καὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ ΙΘ' ὁ κατὰ τοῦ θανάτου ἀγῶν ἀποκλειστικῶς ἀτομικὸν ἔφερε χαρακτῆρα· μόνον ἡ ἐν Εὐρώπῃ ἐκφάνισις τῆς χολέρας κατὰ τὸ 1830 καὶ 1840 μετέβαλε τὰς ἰδέας τῶν ἰατρῶν καὶ τοῦ δημοσίου, τὰς ἀναγομένας εἰς τε τὴν διατήρησιν τῆς ὑγείας καὶ εἰς τὴν ἀνάγκην διοργανώσεως κοινοῦ ἀγῶνος ἐναντίον τοῦ νοσήματος καὶ τοῦ θανάτου. Οἱ Ἄγγλοι ὑπῆρξαν οἱ πρῶτοι ἀναγνωρίσαντες ὅτι δέον νὰ ἐπιστηθῇ ἡ προσοχὴ ἐπὶ τῆς προσυλάξεως ὀλοκλήρου τοῦ λαοῦ, ὡς κοινωνικοῦ ὀργανισμοῦ, καὶ ὅτι διὰ κοινῶν μέτρων δέον νὰ καταπολεμηθῇ τὸ κακόν. Μεγάλαι καὶ μικραὶ πόλεις καταρτίζουσι τὸ ἐξ ὄψεων συμπλεγμα αὐτῶν καὶ ἰδρύουσιν ὑδραγωγεία· τὰ δημόσια αὐτῶν κτίρια παραδείγματικὰ εἰσι δι' ὅλην τὴν Εὐρώπην. Οἱ Ἄγγλοι λοιπὸν εἶνε οἱ κατορθώσαντες νὰ ἐλαττώσωσιν ἐν γένει μὲν τὸν βαθμὸν τῆς θνησιμότητος, ἰδίᾳ δὲ τὴν ἐν περιπτώσεσι μολυσματικῶν νοσημάτων τοιαύτην. Ἐν γένει ὅμως δὲν πρέπει νὰ ἀναζητῆται ἡ κλειὸς τοῦ κατὰ τοῦ θανά-

του ἀγῶνος ἐν τοῖς θεραπευτικῶς φαρμάκοις· ὀφείλομεν νὰ βασίσωμεν τὰς ἐλπίδας ἡμῶν ἐπὶ τῆς διαφωτίσεως τοῦ λαοῦ, ἥτις θὰ καταστήσῃ αὐτῶ δυνατὸν νὰ ἐπιτύχῃ ἀνωτέρου βαθμοῦ εὐημερίας καὶ νὰ κατανοήσῃ οὐ μόνον τὸ ἴδιον ὄφελος ἀλλὰ καὶ τὸ γενικὸν τοιοῦτον.

Ὀλίγα δύναται τὸ ἄτομον ἐν τῷ ἀνίσῳ τούτῳ ἀγῶνι· μόνον ἡ κοινωνία δύναται ἐπιτυχῶς νὰ διεξαγάγῃ αὐτόν. Τὸ παράδειγμα ἀπειρῶν πόλεων ἐν Γερμανίᾳ καὶ Ἀγγλίᾳ καταδείκνυσιν ἡμῖν ὅτι ἐκεῖ ὅπου ἄλλοτε ἐποιοῦντο θραῦσιν ὁ τύφος καὶ ἡ χολέρα εὐμέθοδον σύστημα διοχετεύσεως συνετέλεσε σπουδαίως εἰς τὴν τοῦ τόξου ἐξυγίανσιν. Ἐν Δάντσεικ π. χ. ἡ θνησιμότης ἀπὸ 36 ἐπὶ τῶν 1000 κατ' ἔτος κατῆλθε μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ συστήματος τῶν ὄψεων εἰς 28.5 κατὰ 1000.

Ἐπανερχόμενος εἰς τὴν τῶν παιδῶν θνησιμότητα ὁ ρήτωρ καθώρισε τὰ ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ δέοντα γενέσθαι διὰ τῶν λέξεων: δέον τὰ τέκνα ν' ἀποδοθῶσιν εἰς τὴν μητέρα. Ἐν ὠρισμένοις τμήμασι τῆς Σκανδιναβίας ἤρξαστο ἡ γενικὴ ἐφαρμογὴ τοῦ θηλάστρου (βυζάστρας)· πάραυτα ὅμως ἠῤῥήθη ὁ βαθμὸς τῆς θνησιμότητος. ἐδέησε τότε διὰ βαρέων χρηματικῶν προστίμων ν' ἀποσκοραιοθῇ ἡ χρῆσις τοῦ θηλάστρου. Ἐν τέλει ὁ ρήτωρ ἐξέφρασε τὴν πεποίθησιν ὅτι διὰ συστηματικοῦ ὀργανισμοῦ τῆς πρὸς ἐξυγίανσιν ὑπηρεσίας δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ ἐλάττωσις τῆς θνησιμότητος περὶ τὰ 30—40⁰/₀.

Ζωηραὶ ἀνευφημίαι καὶ ἐπιφωνήσεις: εὐγε, διεδέξαντο τὸ τέλος τῆς πραγματείας τοῦ σοφοῦ καθηγητοῦ, ὁ δὲ καθηγητὴς Κορανής, λαβὼν τὸν λόγον, ἠ'χαρίστησε τῷ κ. Ἐρισμᾶν ἐκ μέρους τοῦ συνεδρίου καὶ τοῦ ἀκροατηρίου.

Τὰ δημογραφικὰ τμήματα συνήλθον μετὰ μεσημβρίαν τῆς 23]4 ἑβδόμης ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Λουδοβίκου Λάγκ, κατὰ τὴν συνεδρίαν δὲ ταύτην ὁ διευθυντὴς τοῦ στατιστικοῦ γραφείου Βουδαπέστης κ. Ἰωσήφ Κερέζης ὠμίλησε «περὶ τῶν πιθανοτήτων τῆς γεννήσεως καὶ τῶν νόμων τῆς γονιμότητος κατὰ τοὺς γάμους».

Νόσοι μολυσματικά.

Τῆ 24)5 Σεπτεμβρίου πρὸ μεσημβρίας συνήλθον τὸ Α', τὸ Β' καὶ τὸ Γ' τμήμα, ἐφ' ὧν συνεκεντρώθη τὸ γενικὸν ἐνδιαφέρον, διότι ἐπρόκειτο νὰ πραγματευθῶσι περὶ τῆς χολέρας. Ἡ εὐρεία τοῦ φυσιολογικοῦ ἰνστούτατου αἵθουσα ἦν καὶ πάλιν ὑπέρπλεως, μεταξύ δὲ τῶν παρόντων διεκρίνετο καὶ ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν Κάρολος Ίερώνυμος. Τὴν ἐναρξίν τῆς συνεδρίας ἐκήρυξεν ὁ πρόεδρος δόκτωρ Φρειδερίκος Κορανής, μέλος τῆς Βουλῆς τῶν προκρίτων, τῆ προτάσει τοῦ ὁποίου ὁ ἐν Βερολίῳ καθηγητὴς Λάβδεν διωρίσθη ἐπίτιμος πρόεδρος. Εὐθύς ἀμέσως τὸν λόγον ἔλαβεν ὁ ἐκ Παρισίων καθηγητὴς Μπακιέρ, ὀμιλήσας περὶ καθαρῶν φαρμάκων ἐν σχέσει πρὸς τὰς ἐπὶ τῶν μολυσματικῶν νόσων ἐπενεργείας αὐτῶν. Ὁ ρήτωρ εἶπεν ὅτι κατῴρωσε νὰ ἀπολείσῃ ἐκ τῆς θεραπείας τῆς φυματιώσεως τὰ ἐσωτερικῶς (διὰ τῶν ὀστέων καὶ ὑποδερμῶς) διδόμενα ἀντισηπτικά, ἀντ'

αὐτῶν δὲ νὰ μεταχειρίζηται τὰ φυράματα (ferments) ἐν διαλύσει ἐνέσεως, (γνωστῆς ὑπὸ τὸ ὄνομα Bacterine ἢ Backerine). Ἡ βακτηρίνη αὕτη ἐδοκιμάσθη ὑπ' αὐτοῦ τε καὶ ἄλλων συναδέλφων, χρησιμοποιούντων ταύτην ἔκτοτε καθ' ἑκάστην. Αὕτη εἶναι ζυμεγερτικὸν ὑγρὸν, περιέχον καθαρὰ φυράματα ἐν ὑπολθανοῦσῃ καταστάσει, ἅτινα φθάνουσιν ὑπὸ τὸ δέγμα καθαρὰ, διαδίδονται ἐν τῷ σώματι καὶ σχηματίζουν οἰνόπνευμα, ἀνθρακικὸν ὄξύ, γλυκερίνην κτλ. ἐν καταστάσει γενέσεως (statu nascendi). Μετὰ πολλὰς δοκιμὰς, ἃς ἐξέτελεσεν ἐπὶ τῶν ἀρνητικῶν βακτηριοθεραπευτικῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ Κώχ, προσέδραμεν εἰς τὴν διὰ φυσιολογικῶν πειραμάτων θεραπείαν, διὰ ταύτης δὲ ἐπέτυχεν ἀποτελεσμάτων ἀποκλειστικῶς λαμπρῶν, ἐξ ὧν ἐξάγει τὰ ἐξῆς συμπεράσματα. Ἡ ἐνεσις καθαρῶς ἀσηπτικῶν φαρμάκων εἶναι πάντοτε ἀκίνδυνος, ἐπιφελῆς δὲ ἐν περιπτώσει μολυσματικότητος· αἱ ἐνεσεις καθιστῶσι τὸ ἄτομον ἀπρόσβλητον ἀπὸ τινων ἀσθeneiῶν, οἷον τοῦ ἀνθρακος (πιθανῶς δὲ, ὡς ἐλπίζεται, καὶ τῆς ἀσιατικῆς χολέρας). Μέχρι τοῦδε οὐδεμία τῶν ἐφαρμοσθεισῶν θεραπευτικῶν μεθόδων παρέσχε τοσαύτας καὶ τοσοῦτον ταχείας καὶ λαμπρὰς ἐπιτυχίας σχετικῶς πρὸς τὴν ἔξαρσιν τῆς θρέψεως καὶ τῆς ἐπουλώσεως τῶν κοιλοτήτων (cavernes).

Ὁ καθηγητῆς Μάξ Γκροῦμπεργκ ἐξέθεσε τὰ πειράματα, ἅτινα ἐξέτελεσεν αὐτὸς τε καὶ ἄλλοι σχετικῶς πρὸς τὴν βακτηριολογικὴν διάγνωσιν τῆς χολέρας. Κατὰ ταῦτα οὔτε αἱ κατὰ τὰς τεχνητὰς καλλιέργειας παρατηρούμεναι μεταβολαί, οὔτε αἱ ἐπὶ ζῶων δοκιμαὶ ἀρκοῦσι πρὸς διάγνωσιν τῆς χολέρας, ὡς νομίζει ὅτι πράττει τοῦτο ἡ σχολὴ τοῦ Κώχ. Φαίνεται ὅτι ἐκτὸς τοῦ βακτηρίου τοῦ Κώχ ὑπάρχουσι καὶ ἕτερα.

(Ἀκολουθεῖ).

ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

ΘΕΑΤΡΑ ΠΑΡΙΣΙΩΝ — Ἡ ΣΑΡΡΑ καὶ ἡ FEMME DE CLAUDE τοῦ Douma υἱοῦ. — Μεθ' ἑτῆς Ἀρχαῖον Θεάτρον ἐν Μεδιολάνοις — ΧΡΟΝΙΚΑ.

Μὴ ἔχοντες τι καινὸν καὶ σπουδαῖον, ἀναγόμενον εἰς τὸ ἡμέτερον ἑλληνικὸν θέατρον, διότι πάντα τὰ ἐπὶ τῆς σκηνῆς τῶν ἀθηναϊκῶν θεάτρων ἄρτι ἀναδιδασθέντα ἔργα οὐχὶ εὐνοϊκῶς ἐκρίθησαν ὑπὸ τῶν ἐφημερίδων, τὴν προσοχὴν ἡμῶν στρέφωμεν αὐθις εἰς τὰ τῆς γαλλικῆς πρωτεύουσῆς θέατρα. Τὰ θέατρα ταῦτα ἤρξαντο, μετὰ τὰς ἐπὶ τῷ θέρει διακοπὰς, ἐπαναλαμβάνοντα πάντα τὰς παραστάσεις αὐτῶν. Ἐν αὐτοῖς δὲ καταλέγεται καὶ τὸ τῆς Ἀναγεννήσεως (Renaissance), οὗ προϊσταται ὡς τε διευθύντρια καὶ καλλιτέχνις ἡ ἑξοχος Σάρρα Bernhardt. Ἡ περιφνημος τραγωδὸς ἐδίδαξεν ὡς πρῶτον ἔργον τὴν πολυκροτον *Femme de Claude* τοῦ Ἀλεξάνδρου Douma υἱοῦ. Ἀλλὰ πρὶν ἢ περὶ τοῦ δράματος τούτου ὁμιλήσωμεν σημειούμεθα ὅτι, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἐνάργεως τῶν παραστάσεων ὑπὸ τῆς Σάρρας, ἐδημοσιεύθη ὑπὸ τοῦ πρώτου διευθυντοῦ θεάτρον ὑφ' ὃν εἰργάσθη αὕτη, τοῦ

κ. Duquesnel, ἀφήγησις τῶν κατὰ τὴν πρώτην ἐμφάνισιν τῆς διασήμου καλλιτέχνιδος ἐπὶ τῆς σκηνῆς. Ἡ ἀφήγησις δ' αὕτη εἶνε λίαν διδακτικὴ καὶ χαριεστάτη ἄμα. Ὁ Duquesnel μετέχων τῆς διευθύνσεως τοῦ Odeon κατὰ τὸ 1866 ἐζήτηι, οἰοεὶ φανὸν Διογένηος κρατῶν, ὡς λέγει, μίαν *jeune première*, ἧς ἐστερεῖτο, ἀλλ' ἀδύνατον ἀπέβαινε αὐτῷ νὰ εὕρῃ τοιαύτην, διότι τὸ πρᾶγμα δὲν εἶνε εὐχερὲς. Ἡμέραν τινὰ οὗτος συναντᾷ καθ' ὁδὸν τὸν Camille Doucet, τμηματάρχην τότε τοῦ θεατρικοῦ τμήματος ἐν τῷ ὑπουργεῖῳ τῶν Ὁραίων τεχνῶν.

Ὁ Camille Doucet ἰδὼν αὐτὸν σύννουεν ἐρωτᾷ: «Ποῦ βαίνεις οὕτω· ἔχεις τὸ ἦθος Διογένηος ζητούντος ἄνθρωπον;

— Δὲν εἶνε ἀνὴρ ὃν ζητῶ, ἀπάντησεν ὁ Duquesnel, ζητῶ γυναῖκα. Ὑμεῖς, ὅστις γινώσκετε τό τε τακτικὸν καὶ ἔκτακτον προσωπικὸν τῶν θεάτρων δὲν ἔχετε νὰ μοὶ ὑποδείξητε μίαν *jeune première*;

— Εἶσθε πολὺ καλός· διατὶ δὲν ζητεῖτε παρ' ἐμοῦ τὴν δελήνην;

— Δὲν εἶμαι τόσον ἀπαιτητικός. Δότε μοι ἀπλῶς ἓνα ἀστέρα, μικρὸν τινα ἀστέρα.

Τότε ὁ Camille Doucet ἀναμνησθεταί νέας τινος κόρης μὴ στερουμένης προσόντων, δεσποινίδος τινὸς Σάρρας Bernhardt, ἣν ἐγνώρισεν ἐν τοῖς διαγωνισμοῖς τοῦ Ὁδείου καὶ ἣν ἐπανεῖδεν ἐν τῷ Γαλλικῷ Θεάτρῳ ἐμφανισθεῖσαν ἀνευ μεγάλης ἐπιτυχίας, ἀλλ' ἧς ἀκολούθως ἀπώλεσε τὰ βήματα. Ἡ νεαρὰ αὕτη κόρη ἀνεπόλει αὐτῷ, ὡς ἔλεγε, τὴν Mme Doche, τὴν διαπλάσασαν τὸ πρῶτον τὴν Dame aux Camélias· αὕτη ἔχει χάριν, προσόντα, ὠραίαν φωνήν. Προσόντα καὶ νεότητα, ταῦτα ἀρκοῦσιν ἐν γὰρ τῷ παρόντι, τὸ τάλαντον ἔρχεται κατόπιν, σὺν τῇ ἡλικίᾳ.

Μετὰ πολλὰς ἀναζητήσεις τέλος ὁ κ. Duquesnel εὗρε τὴν Σάρραν. Τὴν πρώτην ἐπίσκεψιν τῆς Σάρρας παρ' αὐτῷ χαριεστάτα ἀφηγεῖται, λέγων ὅτι ἡ ὑπρέτρια αὐτοῦ αἰφνης ἀγγέλλει αὐτῷ ὅτι σιναίᾳ τις κυρία ἐπιθυμεῖ νὰ ὁμιλήσῃ πρὸς αὐτόν. Λίαν ἐκπλαγείς, ὡς μὴ ἔχων κάμμιναν δοσοληψίαν μετὰ γυναικὸς τοῦ Οὐρανοῦ Κράτους, διέταξεν ὅπως ἐπιτραπῆ αὐτῇ ἡ εἰσόδος. Τότε εἶδε πρὸ αὐτοῦ τὸ μᾶλλον ἰδανικῶς χάριεν πλάσμα, ὅπερ ἠδύνατό τις νὰ ὀνειρευθῆ, τὴν Σάρραν Βερνὰρ εἰκοσαετίδα. Ἡ ὑπρέτρια ἐξέλαβε τὴν Σάρραν ὡς κόρην τοῦ Οὐρανοῦ Κράτους ἕνεκα τῆς ἐνδυμασίας αὐτῆς, ἣν περιττὸν νὰ περιγράψωμεν.

Ὁ Duquesnel ἔμεινε καταγορευμένος ἐκ τε τῶν ἄλλων προσόντων καὶ ἰδίᾳ ἐκ τῆς φωνῆς τῆς νεαρᾶς ὑποκριτρίας, τῇ δὲ ἐσπέρα ἔτρεχε ἀνά τοὺς Παρισίους ἀναφωνῶν τὸ εὐρηκα, εὐρηκα.

Δὲν ἠτοῦμος εὐνοϊκὴ ἡ πρώτη ἐντύπωσις περὶ αὐτῆς τοῦ συνδιευθυντοῦ τοῦ Duquesnel· ἀλλ' ὅπως ὀνόποτε συνεφωνήθη καὶ ἐνεφανίσθη ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἡ Σάρρα ὑποδουμένη τὸ σχῆμα τῆς Aricie ἐν τῇ Φαίδρα, ἧς τὸ κύριον πρόσωπον ὑπεδύετο ἡ Agar, καὶ τὸ σχῆμα τῆς Sylvia ἐν τῷ *Amour et du Hasard* τοῦ Marivaux. Ὁ συνδιευθυντῆς τοῦ Duquesnel Chilly ἐλθὼν πρὸς αὐτὸν εἶπεν αὐτῷ μετὰ τὴν παράστασιν: Ἡ προστατευομένη σας δὲν εἶνε καλὴ, λέγει ἐσφαλμένως, ἔχει οὐχὶ καλὴν φωνήν, καὶ τί ἐνδυμασία! Ὁ Duquesnel ἠναγκάσθη, ἐμμένων εἰς τὰς ἰδέας

αυτοῦ περὶ τῆς Σάρρας, τὰς ὅλως ἐναντίας πρὸς τὰς τοῦ συναδέλφου αὐτοῦ, ὅπως παραχωρήσῃ ἑκατὸ φράγκα ἐκ τῆς μισθοδοσίας αὐτοῦ πρὸς ἀπότισιν τῶν συμφωνηθέντων μετὰ τῆς Σάρρας, ἄπερ ἤθελε νὰ ἐλαττώσῃ ὁ Chilly. Οὕτω παρῆλθεν ἐν ἔτος ἀπογοητεύσεως διὰ τὴν Σάρραν. Τὴν πρώτην ἐπιτυχίαν ἢ σήμερον μεγάλην καλλιτέχνις ἤρατο ὑποδουμένη τὴν Anna Damby ἐν τῷ *Ken* τοῦ Ἀλεξάνδρου Δουμαῦ. Ἡ ἐσπέρα τῆς παραστάσεως ἐκείνης ἦν φοβερά. Οἱ ἀκροαταὶ οὐρλιάζον, ἐσύριττον, ἐβόουν. Ἡ Σάρρα ἀπειροκιάσθη εἰσερχομένη εἰς τὴν σκηνὴν, ἀλλ' εἶτα, φαινόμενον ἀκατάληπτον, ἢ χρυσῆ φωνὴ ἐπέφερε τὸ αὐτὸ θαῦμα, ὃ ἢ λύρα τοῦ Ὁρφέως. Τὸ ἀκροατήριον προσηλώθη πρὸς αὐτήν, οὕτω δὲ ἡ ἐσπέρα κατέληξεν εἰς θρίαμβον αὐτῆς. Ταῦτα συνέβαινον κατὰ φεβρουάριον τοῦ 1868. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς παραστάσεως ὁ ἀπηνὴς κατ' αὐτῆς Chilly προσελθὼν τῷ Duquesnel εἶπεν αὐτῷ: «Δὲν εἴχετε ἄδικον, αὕτη ἔχει ἀληθῶς προσόντα. Ἐγὼ ἠπατήθην. Εἶπον εἰς τὸ ταμεῖον νὰ ἐπιστρέψωσιν ὑμῖν ὅ,τι κατεκράτησαν χάριν αὐτῆς. Τέλος πρέπει νὰ εἶμαι δίκαιος· θὰ αὐξήσωμεν τὴν μισθοδοσίαν αὐτῆς εἰς διακόσια πεντήκοντα φράγκα κατὰ μῆνα».

Τοιαῦται ἦσαν αἱ ἀρχαὶ τοῦ σταδίου τῆς νῦν χαριστάτης καὶ ἐξόχου ὑποκρίτριας, ἀρχαὶ ἀπογοητεύσεως καὶ παραγνωρίσεως τῶν καταπληκτικῶν ἀρετῶν τῆς ὄντως καλλιτεχνίδος. Ἀλλὰ δὲν ἀποδενκνύουσιν αὗται ὅτι ἡ ἀλήθεια παραγνωριζομένη ἐπὶ τινα χρόνον, θριαμβεῖ εἶτα;

Δὲν γνωρίζομεν ἂν ἐν τῷ Ὁδεῖφ Ἀθηνῶν διδάσκονται οἱ βιοὶ τῶν μεγάλων καλλιτεχνῶν τοῦ θεάτρου, ἀλλὰ νομίζομεν ὅτι ἐκ τοῦ βίου αὐτῶν πολλὰ δύνανται νὰ διδαχθῶσιν οἱ ἐν αὐτῷ σπουδάζοντες μέλλοντες ὑποκριταὶ τοῦ ἡμετέρου θεάτρου. Ἡ μελέτη μόνη τῶν βίων τῆς Lecouvreur, τῆς Rachel, τῆς Σάρρας δύνανται νὰ παράσχωσι πολλὰ μαθήματα. Ἡ Σάρρα ἐπανελάβε τὰς παραστάσεις αὐτῆς ἐν τῇ Renaissance διὰ τῆς διδασκαλίας τῆς *Femme de Claude* τοῦ Ἀλεξάνδρου Δουμαῦ, δράματος διδαχθέντος τὸ πρῶτον ἐν τῷ θεάτρῳ *Gymnase* τῇ 4]16 ἰανουαρίου 1873. Ἡ Σάρρα ὑπεδύσατο θαυμασίως τὸ σκῆμα τῆς ἐν ἀμαρτία περιπεσοῦσης καὶ φονευθείσης ὑπὸ τοῦ συζύγου *Cesarine*, σκῆμα ὅπερ διέπλασε ἡ *Mme Desclée*. Τὸ ἔργον τοῦτο τοῦ Δουμαῦ εἶνε τῶν μᾶλλον προκαλεσάντων συζητήσεις. Ὀκριτικὸς *Cuvillier-Fleury* ζωνρῶς ἐπετέθη οὐ μόνον κατὰ τοῦ δράματος ἀλλὰ καὶ κατ' αὐτοῦ τοῦ Δουμαῦ, ἐφ' ᾧ οὗτος ἔγραψεν ἀπάντησιν εἰς αὐτὸν, ἥτις ἀποτελεῖ τὸν πρόλογον τοῦ ἔργου. Ἐν τῇ ἀπαντήσει δι' αὐτοῦ ταῦτη ὁ Δουμαῦς οὐ μόνον τὸ ἔργον αὐτοῦ ὑπερασπίζει, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν, ἰκανὰς σελίδας τοῦ βίου αὐτοῦ παρέχων. Ταῦτα μόνον ἐπιτρέπει ἡμῖν ὁ χώρος περὶ τοῦ ἔργου τοῦ Δουμαῦ, ὅπερ ἐπανελάβεν ἡ Σάρρα.

* * *

Ἐκτακτος προδιαγράφεται ἡ θεατρικὴ κίνησις ἐν Ἰταλίᾳ κατὰ τὴν ἀρχομένην θεατρικὴν περιόδον· εἰς ταύτην δὲ μεγάλως συντελεῖ καὶ ὁ διαπρεπὴς ἐκδότης μουσουργημάτων *Sonzogno*, ὁ ἀντίπαλος τοῦ ἐπίσης μεγάλου ἐκδότου *Ricordi*. Ὁ *Sonzogno* ἀνέλαβε τὴν διεύθυνσιν τοῦ περιηγήμου θεάτρου τῆς

Σκάλας ἐν Μεδιολάνοις καὶ πρὸς τούτοις ἰδρύσατο νέον θέατρον ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν *Διεθνὲς Λυρικὸν Θέατρον* (*Theatro Lyrico Internazionale*), μετέτρεψε δὲ εἰς ὠραῖον θέατρον τὴν ἀρχαίαν *Canobiana*. Ἡ ἱστορία τῆς *Canobiana*, ἥτις ἀπέχει βήματά τινα τοῦ περιηγήμου *Dôme*, εἶνε ἀρκούντως περιεργός. Ἡ *Canobiana* ἦν εὐρεῖα αἰθουσα θεάματος, ἐγκαταλειμμένη ἀπὸ τινῶν ἐτῶν, ἔλαβε δὲ τὸ ὄνομα αὐτῆς ἀπὸ τινος *Canobio*, ὅστις, λάτρης τοῦ Ἀριστοτέλους, ὠνειρεύθη, πρὸ τριῶν περιπτου αἰῶνων ζήσας, νὰ προικίσῃ τὰ Μεδιόλανα διὰ δῶμα δημοσίων σχολῶν, τῆς μὲν τῆς φιλοσοφίας, τῆς δὲ τῆς λογικῆς, ἐν αἷς οἱ συμπατριῶται αὐτοῦ θὰ ἐδιδάσκοντο τὰς καλλονας τοῦ ὑπ' αὐτοῦ λατρευομένου μεγάλου φιλοσόφου τῆς ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος. Τὴν ἰδέαν αὐτοῦ ἐπραγματοποίησεν ὁ *Canobio*, ἀλλ' ἡ ἐπιτυχία αὐτῆς ὑπῆρξε βραχεῖα. Ἡ αἰθουσα τοῦ *Canobio* μετετράπη τῷ 1779 εἰς θέατρον ὑπὸ τοῦ ἀρχιτέκτονος *Piermarini*, αὐτοῦ τούτου τοῦ οἰκοδομήσαντος καὶ τὸ περιόριστον θέατρον τῆς Σκάλας κατὰ τὸ 1778. Ἡ *Canobiana* εἶτα ἐγκατελείφθη καὶ σχεδὸν κατηρειπώθη. Ὁ *Sonzogno*, ὅστις πρὸ πολλοῦ ἐπόθει τὴν ἰδρύσιν νέου θεάτρου ἀνέλαβε τὴν *Canobiana* καὶ ἐνετείλατο τῷ ἀρχιτέκτονι *Sfondrini* νὰ μετασκευάσῃ τὸ κτίριον κατὰ τὰς σημερινὰς ἀπαιτήσεις, ὅπερ καὶ ἐγένετο καὶ οὕτω τὸ Διεθνὲς λυρικὸν θέατρον ἰδρύθη.

Τὸ νέον θέατρον ἐμελλε νὰ ποιήσῃται ἐναρξιν τῶν παραστάσεων αὐτοῦ κατὰ τὴν 10]22 μεσοῦντος, καθ' ὁμοειδέα ἡμῖν ὑπὸ τοῦ κ. *Sonzogno* πρόγραμμα, διὰ τοῦ μάλιστα ἐπιτυχόντος νέου ἔργου τοῦ ὁμογενοῦς μελοποιοῦ *Σπ. Σαμάρα*, ὅπερ ἐπιγράφεται *la Martire*.

Περὶ τοῦ ἰδρύματος τοῦ *Sonzogno* πολὺς γίγνεται λόγος ἐν τοῖς μουσικαῖς καὶ θεατρικαῖς κύκλοις τῆς Εὐρώπης.

ΧΡΟΝΙΚΑ.—Προσεχῶς ἀρικνεῖται θέσος ἰταλικὸς μελοδραματίων. Ὁ ἀτελέστη μελοδραμάτια ἐν τῷ θεάτρῳ *Μνηματῶν*.

—Ὁ *Mascagni*, ὃς τὴν *Cavalleria Rusticana* πολλάκις ἠκούσαμεν κατὰ τὴν περίοδον ταύτην ἐκτελεσθεῖσαν ὑπὸ τῶν θιάσων Ὀμονοίας τῶν *Μνηματῶν*, ἀσχολεῖται περὶ τὴν σύνθεσιν μελοδράματος ὃς τὰ ἔπη ἐλήφθησαν ἐκ τινος μυθιστορίας τοῦ *Nicolas Misas Prêtre et Gentilhomme*. Τὸ νέον ἔργον τοῦ νεαροῦ συνθέτου θὰ φέρῃ τίτλον *Sarafino d'Albania*, ἐκτελεσθήσεται δὲ κατὰ τὸ φθινόπωρον τοῦ 1895.

Προκειμένον δὲ περὶ τοῦ συνθέτου τῆς *Cavalleria Rusticana*, ἀναγράφομεν ὅτι ἰταλικὸς μουσικὸς διατρίβων ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ, ὀνόματι δὲ *Giacomo Quintano*, συνέθετο μελοδράμα διπρακτον ἐπιγραφόμενον *Cavalleria aristocratica*, ἣν ἐλπίζει νὰ ἀναβιβάσῃ ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ Μητροπολιτικοῦ Μελοδράματος τῆς Νέας Ὑόρκης. Οὕτω σὺν τῇ *Cavalleria Rusticana* θὰ ἔγωμεν καὶ *Cavalleria aristocratica*.

ΟΔ. ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ.

Ὁ ἐπεύθυνος

ΧΡΥΣΟΣΘΕΝΗΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

Κωνσταντινουπόλεως-Πέραν Τυπολитоγραφεῖον ΝΕΟΛΟΓΟΥ